

NR 3 juni 1994

Lösnummer 55:- (inkl moms)

Flugfiske i Norden

Kronogård Rödningen och flugan Mayflies Anjan
Binda vid strandkanten Havsöring i Driva

Traditionellt brittiskt flugfiskekunnande när det är som bäst: *Hardy rullar.*

Sovereign

En rullserie som representerar det allra bästa man kan få för pengar. Rullen är eloxerad i guldfärg och försedd med ett handtag av ädelträ. Två kullager ger en mycket mjuk och behaglig funktion. PTFE-bromsen är självsmörjande och försedd med två bromsskivor - resultatet är en mycket mjukt fungerande broms som är helt okänslig för temperaturförändringar. Bromsen tål både kemiska och mekaniska, långvariga påfrestningar, upphettning vid drillningen etc, som normalt förorsakar förändringar i metalldelarna på en vanlig rulle. Stommen tillverkas av Hardys egna aluminiumlegeringar - mycket hård aluminium som bearbetats i extrem hetta. Toleransvärdet vid bearbetningen är en tusendels (0,001)

millimeter!

Det är mycket lätt att byta från höger- till vänsterhandsvevning, man vänder på hela rullen - själva spolen behöver man inte alls röra vid. Linföraren är förnicklad och placerad så att byte från höger- till vänsterhandsvevning inte inverkar på linans gång i linföraren. Bromsljudet kan kopplas ifrån utan att det inverkar på bromsens funktion. Spolbytet går mycket lätt. Spolkanten är bearbetad för att ge möjlighet till extra fin kontroll. Spolarna har stor linkapacitet. Sovereign-rullarna är individuellt designade för att matcha Sovereign-spöna.

Artnr.	Benämning	Klass	Cirkapris
3345 8504	Sovereign	3/4/5	2.495:-
3567 8505	Sovereign	5/6/7	2.540:-
3078 8506	Sovereign	7/8	2.595:-
3089 8507	Sovereign	8/9	2.650:-
3910 8508	Sovereign	9/10	2.740:-
3112 8509	Sovereign	11/12	2.795:-

Nyhet!

JLH-serien

En rulle som lanseras till den legendariske Jim Hardys ära.

Hardy JLH är en ultralätt rullserie som är tillverkad av de allra senaste aluminiumlegeringarna, vilket gör rullen synnerligen lätt men samtidigt mycket hållfast.

Rullarna är försedda med bromsar som är lätta att justera, de har stor linkapacitet och spolbytet går lätt och behändigt. Rullarna är helt skyddade mot korrosion och spolkanten är bearbetad för extra kontroll under drillningen. Byte från höger- till vänsterhandsvevning är mycket enkelt.

Artnr.	Benämning	Klass	Cirkapris
0094 8610	JLH	2/3/4	1.395:-
0094 8612	JLH	5	1.415:-
0094 8614	JLH	6	1.435:-
0094 8616	JLH	7	1.465:-
0094 8618	JLH	8/9	1.490:-
0094 8620	JLH Salmon		1.750:-

Lightweight

Mycket lätta rullar tillverkade av Hardys egen aluminiumlegering. Justerbar broms, utbytbara spolar, lätt byte från höger- till vänsterhandsvevning, vändbar linförare.

Artnr.	Benämning	Klass	Cirkapris
3325 8525	Flyweight	2/3	1.130:-
3427 8530	Featherweight	4/5	1.195:-
3533 8535	LRH Lightweight	5/6	1.195:-
3635 8540	Princess	6/7	1.235:-
3737 8545	St Aidan	8	1.275:-

Marquis

Den mest populära Hardy-rullen som erbjuder även nybörjaren ett heltäckande sortiment till överkomligt pris. Rullen är tillverkad i mycket lätt och hållbar aluminium. Justerbar broms och bearbetad spolkant. Enkelt byte från höger- till vänsterhandsvevning, vändbar linförare och "silent check" med ljudlös invevning.

Artnr.	Benämning	Klass	Cirkapris
3832 8552	Marquis	6	1.025:-
4032 8574	Marquis Silent Check	6	1.130:-
3837 8553	Marquis	7	1.050:-
3835 8554	Marquis	8/9	1.065:-
3837 8555	Marquis	10	1.120:-
3937 8560	Marquis Salmon	9/10	1.275:-
3941 8561	Marquis Salmon	10	1.295:-
3941 8562	Marquis Salmon	10/11	1.320:-
4137 8580	Marquis Multi	7	1.330:-
4135 8581	Marquis Multi	8/9	1.370:-

House of Hardy - flugfisketraditioner.

Sovereign

Den progressiva aktionen hos Sovereign har skapats genom en kombination av en epoxykolfiber, som utvecklats speciellt av Hardy, och epoxyharts. Aktionen når sin kulmen i den extra känsliga spötuppen och ger linan hög utgångshastighet med otroligt långa och välkontrollerade kast. Alla Sovereign-spön har en mycket elegant bronsfärgad finish med rullfäste av äkta vaxat rosenträ.

Hardy Deluxe

En mycket fin och komplett serie flugspön för olika fiskestilar och förhållanden. Deluxe-spönas synnerligen känsliga konstruktion har åstadkommit genom att riktade kolfibrer förstärkts med epoxyharts. Till skillnad från de flesta tillverkare av flugspön gör Hardy själv sina Deluxe-spön ända från råmaterialet - för säkerhets skull.

Hardy Favourite

Högsta kvalitet i sin prisklass. En spöserie med handgjord finish som omfattar hela 20 flug- och haspelspön. Spömaterialiet är Hardys egen kolfiber - vad annars.

Hardy Favourite FT

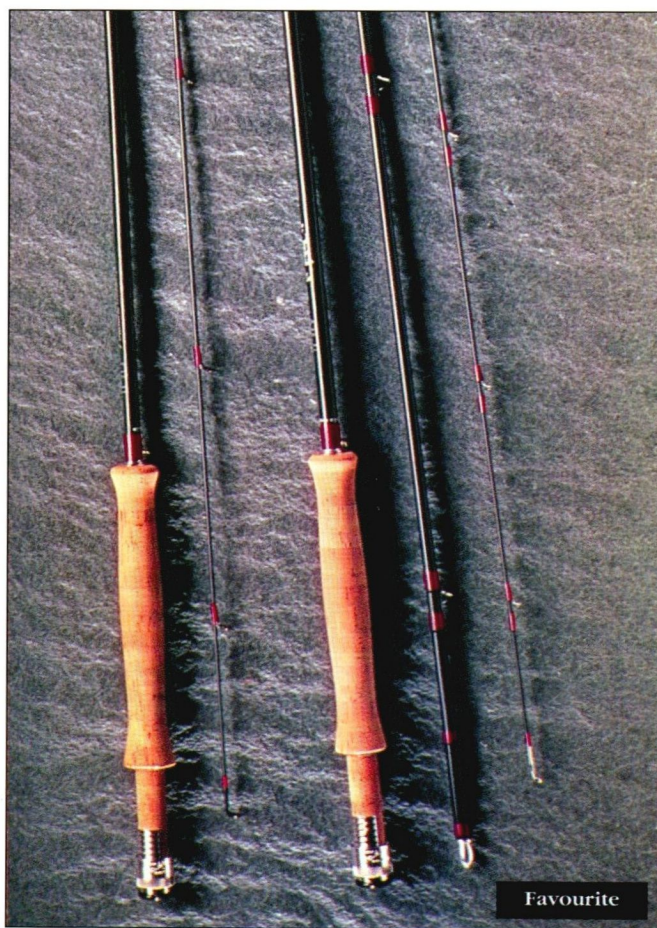
En serie med snabb aktion. Idén med FT-serien är att erbjuda egenskaper i samma klass som de framgångsrika Sovereign-spöna, men i ekonomiutförande.

Sovereign

Deluxe

Favourite

Marknadsföring: **Nor-mark®**
Box 74, 782 22 Malung. Tel. 0280-125 65, fax 0280-114 00

Black Shadow

det bästa är gott nog

Nu talas det om BLACK SHADOW's flugrullar över hela världen – så BRA är dom!

Trots detta - eller kanske tack vare detta - har vi nu även lyckats överträffa t o m oss själva!

Vi har nu tagit fram en helt ny - patenterad - rulle i "Anti-Reverse" modell, där veven står stilla vid linavgång, men utan den annars så vanliga svagheten som finns hos alla rullar med Anti-Reverse funktion, nämligen den "slirande veven".

Black Shadow "Anti-Reverse" har en finurlig invevningsförstärkning, som betyder att veven aldrig slirar när du vevar in!

Black Shadow's välkända super-broms, som är helt jämn, och den fria invevningen - helt opåverkad av inställd broms – finns naturligtvis även här!

Dessutom sköter du hela bromsningen direkt från veven, vilket är oerhört praktiskt!

Spolbyte sker också snabbt och enkelt, helt utan verktyg, bara detta är ju unikt för en rulle med lång vevarm, som bl.a. alla "Anti-Reverse" rullar har.

Rullarna finns i olika modeller och storlekar, från linklass #4 och upp till #12. Dom billigare modellerna är SVARTA, medan som dyrare finns i både SVART och "Bordeux" RÖD.

Black Shadow®

Box 67,
375 22 MÖRRUM
SWEDEN
Telefon 0454 - 500 53
(Fax, 0454 - 510 48)

För att vara "Världens bästa flugrullar" ligger priserna också mycket lågt! PRIS från 1695:- och upp till 4995:- för "värstingen" (Extra spolar kostar från PRIS 445:-)

– Alltså fullt överkomliga priser för vem som helst, som önskar sig en rulle, långt utöver det vanliga!

Säljes i välsorterade sportfiskebutiker, världen över, vi informerar dig om din närmaste återförsäljare, hör av dig!

Du lever inte av fisk allena...

"Salomo säger i sina ordspråk att ett glatt sinnelag ger ett blomstrande liv, det betyder ett ljust & långt liv. Och eftersom det är så, frågar jag: med vilka medel får människan ett glatt sinne? Sannerligen och efter mitt bästa förstånd, det är genom goda & ärliga sporter i vilka människan kan glädjas utan att efteråt behöva ångra sig. Därav följer att god rekreation & ärlig sport ger en ljus ålderdom & ett långt liv. Därför vill jag nu välja bland fyra goda sporter & ärliga tidsfördriv; jakt, falkonering, fiske & fågelfänge. Den bästa, enligt min mening, är det fiske som kallas mete med ett spö och en lina och en krok."

Citatet ovan är hämtat ur inledningskapitlet till Dame Juliana Berners "A Treatyse of Fysshynge wyth an Angle" från 1496, och med detta och Rolf Smedmans glada akvarell vill FiN önska Dig en skön och avkopplande flugfiskesommar, och hoppas att Du mellan vakorgierna stannar upp och även ger Dig tid att ligga på rygg i strandkanten, lyssna till myggsurr och glädjas i sinnet över markens sköna blomster. Allt på det att också Du må begåvas med ett långt liv och en ljus ålderdom.

Flugfiskaren lever nämligen inte av fisk allena...

Glad sommar!
Gunnar Johnson

Flugfiske i Norden

NR 3 juni 1994

Innehåll i detta nummer:	Sid
Ledaren	5
Rödingen och flugan	6
Nytt fra Norge	12
Guider, turism och tivolifiske	13
Sveriges Flugfiskares Förening	15
Binda vid strandkanten	16
Streamside kit	20
Tid för sjösandslåndan	21
Men även kusinen	24
Här kan du boka guide	26
Nytt från Sverige	27
Driva - dronningen bland elver	28
En remsa strand	31
Nyt fra Danmark	34
Kronogård	35
Glada gamängers galenskaper	40
Så mycket väger harren	42
Marknadsnytt	44
Anjans fjällstation	48
Nya fjällvatten	50
Köp, sälj och byt	56
Är flugfisket selekterande	58
Tankar på strandkanten	62

Omslagsbilden:

Foto: Björn Blomqvist

Rödingvaket, försvunnet och ändå så oemotståndligt gäckande...

"Rödingen och flugan"

Rubriken ovan är en tänkt titel på en bok jag saknar mycket och som ingen ännu skrivit...

Text, foto & teckning: Lars Sundström

"Finns det någon annan fisk som kan vara lika lynnig som rödingen? Har du någonsin varit med om att bli driven till vassens gräns när du sett massvis med röding vaka, tumla, äta och ha sig på alla de vis och ingen velat se åt dina flugor? Och ändå? Hör det inte till livets triumfatoriska ögonblick att vid just sådana tillfällen ta en eller ett par av de där underliga varelserna!"

Citatet är hämtat från boken "Vildmarkskaffe och rödingvak", skriven av Gösta Gleerup 1957, och kännetecknar väl det vi fortfarande kan uppleva då vi besöker ett rödingvatten i vår oländiga fjällvärld.

Fjällrödingen är en av våra äldsta sötvattenfiskar. Den etablerade sig i de första sjöar som bildades då inlandsisen drog sig bort från de högsta landområdena. Eftersom rödingen är ytterst köldtålig har den ofta blivit ensam art i de kalla och högt belägna vattnen. Egentligen skiljer man på storröding och fjällröding. Storrödingen finner vi i stora, djupa sjöar där den lever av nors och siklöja, medan fjällrödingen är en mindre fisk som lever på bottenfauna, djurplankton och insekter i mindre och grunda vattendrag i vår fjällkedja. Det är främst fjällrödingen som kan engagera oss flugfis-

kare, locka oss till euforiska utbrott lika väl som den kan tvinga oss att försjunka i djupaste melankoli. Det är en fisk att hata och älska!

Fiskevård på Gustav Wasas tid

Rödingens naturliga utbredning är svår att fastställa då samerna burit fiskar till fisktomma vatten i anslutning
forts på nästa uppslag

"Hilla" – en muddler för rödingen.

"Rödingen och flugan"

forts från föreg uppslag

till de platser där man samlade sina renhjordar. På så sätt fick man tillgång till ett utmärkt matfiske vid sina visten. En fiskevårdande hantering som säkert pågått alltsedan senmedeltiden då kulturen kring den intensiva renskötseln utvecklades.

När seklet var ungt byggdes gruvnäringen upp som basen i industrialiseringen av Norrlands inland. De mycket fattiga gruvarbetarfamiljerna behövde få möjlighet att komplettera sin knappa hushållning med ett matfiske. Därför inplanterades sik i många fjällnära vattensystem. Siken ansågs vara idealisk då den var snabbväxande, enkel att fånga och bereda, och det var en fisk man inte tröttnade på att äta trots att den kunde ingå i flera av veckans måltider. Tyvärr kom siken att tränga undan både rödingen och öringen i flera av de sannolikt förnämsta öring- och rödingvattnen som funnits i vårt land. Torneträsk, där den praktfullaste rödingen nu är helt försvunnen, är ett tragiskt exempel på detta. Samer i Gabna sameby berättar ännu om sagolika fiskafängen i Jiega-ja'vri vid Torneträsks utlopp. Så sent som mitten av 50-talet kunde man på spinnare fånga tiotalet rödingar i storlekar mellan två och fem kilo under en enda dags fiske! Det fisket är borta för alltid...

Tålamod är dygd

Fjällrödingen har två undergrupper; dels en bottenlevande, mer stationär typ som i livsföring liknar öringen, dels en pelagisk typ som i stim jagar sin föda ute i de öppna vattenmassorna. Förmodligen kan individer variera sin livsföring mellan dessa båda typer.

Som flugfiskare känner vi säkert bäst igen den senare typen. Det är i den ljusa sommarnatten vi sett stim av röding jaga knott och fjädermyggor i ytan av ett spegelblankt fjällvatten. Med ryggfenan, och ibland också en del av stjärtfenan över ytan har fisken hetsat oss till "vansinnets gräns" utan att acceptera någon enda av de flugor vi serverat. Nedslaget har vi betraktat svallet från fenorna, sett hur fiskarna styrt bort mot en annan strand, och vi har funnit oss i att vänta tills stimmet

Fjällets vackraste fiskar...

"Gutna" – ett sjuk knottlarver.

åter behagar komma inom kasthåll. I stora cirklande rörelser flyttas stimmet över sjön i jakten på föda, och med cyklisk regelbundenhet passerar det vår fiskeplats. Tålmod är vår bästa följeslagare vid detta fiske!

I strömmande vatten har vi möjlighet att komma i kontakt med den stationära rödingen, och för det fisket är vi bättre förberedda eftersom det i många stycken påminner om öringfiske. Rödingen är sällan skygg i ett strömvatten. Tålmodigt står den kvar i djupet och nonchalerar våra mest ambitiösa flugpresentationer, i bästa fall kan den stiga till ytan och med nosen putta till flugan, som för att tala om att den inte tänker låta sig luras.

Just detta beteende är beskrivet på det mest suveräna sätt av Hans Lidman i en berättelse om fem magnifika rödingar i Andasluobbal, i boken "Napp i norr". En hel dag fiskar han, under stor anspänning, på de kräsnaste bland rödingar. Han kokar mängder av svart lappkaffe, grubblar, klipper sönder sina flugor, byter tafsar och gör allt som står i mänsklig makt innan han till slut bärgar en av fiskarna på en hårt friserad Zulu. Det som egentligen är mest intressant med berättelsen är att hans fiskebroder, Mikko, senare fångar flera av de kräsna fiskarna på en klumpig spinnare! – något jag vill återkomma till.

Rödingland

Det helt avgörande för ett lyckat rödingfiske är att finna rätt vatten, rätt biotop att bedriva flugfisket i. Generellt gäller att ett rödingvatten är näringsfattigt, en oligotrof miljö, vilket våra fjällvatten vanligen är. Grunda sjöar med flikiga stränder ger bättre näringsbetingelser än djupa, kalla sjöar med nakna och branta stränder.

I en artikel, "Röding, röding", som nyligen publicerades i FiN 5/6-93, berättar Mikael Viklund om rödingfiske inne på Finnmarksvidda, i vatten som kanske är de bästa rödingvattnen som finns, vid sidan av de isländska. I det arktiska hedlandskapet, i den nordligaste delen av Norge, ligger mängder med grunda, flikiga sjöar som snabbt värms av sommarens dygnslånga solljus och utvecklar ett intensivt insektsliv. Ett liknande område finner vi i och omkring Rostuja'vri, norr om Kiruna. Det är numera lika känt för sitt fina rödingfiske som t ex Miekak.

Några av mina egna favoritvatten ligger inom Semisjauri-Njarg sameby nära Arjeplog. Det är sjöar som håller både en mindre rödingtyp, förmodligen en ursprunglig fjällröding, parallellt med en typ av storöding som påminner om den i Hornavan. Kanske är dessa vatten de enda i vårt land där man har en verklig möjlighet att fånga upp till fem kilo stor röding på fluga, torrfluga!

Flertalet av våra nordiska rödingvatten ligger inom de områden som fram till helt nyligen varit förbehållna samerna för jakt och fiske, och därigenom en garanti för deras försörjning. När vår riksdag, genom de märkligaste beslut, gjort det möjligt för alla och envar att sportfiska i dessa vatten, vilat det ett tungt ansvar på oss som besökare att uppträda med ödmjukhet och omdöme. Samerna har förvaltat dessa områden sedan "urminnes tid" utan att föröda vare sig land eller vatten – jämför med hur det ser ut i det Sverige vi själva förvaltat! Nu tror jag inte att vi flugfiskare behöver känna oss som ett hot mot fiskevattnen – till det är sporten alltför svår men jag har själv sett skoterburna pimpelfiskare återvända från ett veckolångt fjällfiske med 30, 40 ja kanske 50 kg röding – ett inte helt begåvat tilltag!

Rödingvatten

För den som söker efter ett bra rödingvatten finns några enkla regler att tänka på. Man bör undvika fjällvatten som ligger skuggade av höga fjällmassiv. Dels är de oftast djupa sjöar med kallt vatten, dels får solljuset liten möjlighet att vitalisera insektslivet. Undvik också alltför låglänta vatten då sådana gynnar andra fiskslag i konkurrensen med rödingen. Sök istället högt belägna vatten i en flack terräng, helst i system med rinnande vattendrag mellan sjöar, med strömmar där vattenrörelsen för samman mängder av insekter och ger rödingen större tillgång på föda.

Under några få veckor varje sommar äter rödingen sig fet och skaffar det näringsintag som den sedan ska leva av en hel vinter, och dessutom ska den växa. Detta kräver att fisken väljer platsen för sitt närings sök med stor omsorg, och just strömmar mellan sjöar är särskilt attraktiva för den riktigt stora rödingen. Har man tillgång till en karta med de samiska namnen på plat-

ser kan man säkert finna flera platser intill vattendrag med namn som innehåller orden "saivo" eller "haldi". Orden härrör från samisk mytologi och har att göra med de väsen som lever i underjorden och i sjöarnas botten, och som gör vattnet fruktsamt och fiskrikt. Det är alltså vatten som kan vara väl värda att besöka, då de antagligen har varit särskilt värdefulla för samernas utkomst.

Det samerna kallar "svältröding" är en fisk som lever i en miljö med en trång näringsnisch och stor konkurrens mellan individer. En "svältröding" kännetecknas av stort huvud och liten kropp, den väger bara något kg trots en hög ålder. Under normala betingelser kan man säga att en 20 cm lång fisk har en ålder av 3–4 år, en på 30 cm är 5–6 år och riktigt stora fiskar på 4–5 kg, med längder över 50 cm, kan vara 15 år eller äldre.

Den havsvandrande röding, som lever i de nordnorska vattendrag och älvar som är förbundna med Ishavet, har en betydligt snabbare tillväxt, trots att havsvistelsen sällan varar mer än 40–50 dygn varje sommar. Rödingen uppsöker sötvatten om hösten för att leka och övervintra.

Röding är inte öring

När vi väl funnit vårt rödingvatten kommer vi att ställas inför den högst utforskade problematik som rör fisketeknik och val av flugor. Lars Åke Olsson har i sin bok "Flugfiske i fjällen" skildrat många av de svårigheter vi har att förhålla oss till. I princip kan man säga att Lars Åke väljer ett entomologiskt förhållningssätt till rödingfisket, i mycket jämförbart med de utgångspunkter som John Goddard och Brian Clarke utvecklar för öringfisket i den banbrytande boken "Öringen och flugan".

Studerar vi den biotop där rödingen lever, finner vi att den är extremt artfattig. Vanligen består näringsbasen av sötvattenmärlor, larver av knott och fjädermyggor och enstaka bäck- och nattsländor. Med artfattigdomen kommer att populationen av varje art är stor, så stor att rödingen snabbt präglas av den för tillfället tillgängliga insekten eller födan.

Detta förhållande avviker påtagligt från öringfisket, med brittiska förtecknen, det som ligger till grund för boken

forts på nästa uppslag

"Rödingen och flugan"

forts från föreg uppslag

"Öringen och flugan". Den miljö där John och Brian tillämpar sitt öringfiske kännetecknas av stor artrikedom och på ett motsvarande sätt begränsade populationer inom varje art. Öringen har där utvecklat ett brett och varierat närings sök och observerar det begränsade antal individer som uppträder av en viss insekt. Det är då vår fluga kan fånga fiskens uppmärksamhet, om den är rätt utformad och presenterad. Visst är öringen selektiv, men oftast bara för stunden och inom ett variationsmönster. Den kan t ex vara inriktad på en kläckande dagslända på morgonen för att på kvällen övergå till en spent-form av samma slända.

Lars Åke beskriver i sin bok det tillfälle då rödingfisket kan bedrivas utifrån en entomologisk utgångspunkt: "Den här kläckningen var tillräckligt stor för att fisken skulle samlas på ett ställe och börja jaga, men inte så stor att jag inte kunde konkurrera med min fluga. Fisken blev slarvigare och ivrigare ju längre tiden gick. Aptiten växte medan den åt. I vart fjärde eller femte kast högg en röding min lurviga nattsländepuppa."

Rödingen känner vi som en fisk som jagar runt i vattenytan och sörplar i sig sjök av kläckande knottlarver, och så kan den hålla på i veckor eftersom hela sjöns vattenyta kan vara täckt av miljoner och åter miljoner larver. Att vid ett sådant tillfälle imitera kläckande knottlarver ger oss en ytterst liten chans att väcka fiskens uppmärksamhet och få den att ta just vår fluga. Samma förhållande gäller om vi försöker imitera en gammarus, det blir bara en bland den enorma mängd som utgör stapelfödan i de flesta rödingvatten, och det är nästan omöjligt att få fisken att ta just det exemplaret som är vår fluga.

Med detta som bakgrund kan vi konstatera att flugfiske efter röding har andra förutsättningar än det klassiska öringfisket, och att en entomologisk utgångspunkt för fisket har en tydlig begränsning i förhållandet mellan förekomsten av insektsarter och populationen inom varje art. Få arter med enorma populationer gör det nästan omöjligt att fånga fisken med en naturtrogen imitation av en enskild individ av den aktuella insektsarten.

Rödingflugor

Som jag tidigare nämnt samlas rödingen om sommaren i de strömmar

mellan sjöar där förekomsten av insekter koncentreras. Inte sällan uppkommer trängsel av röding, och fisken börjar konkurrera om ståndplatser och föda. Det är vid sådana platser jag erfarit att rödingen blir aggressiv, inte det minsta skygg, och den blir glupsk!

Under sommaren i fjol fiskade jag tillsammans med några vänner, också de besatta av flugfiskets njutning, i de mest fantastiska rödingvatten inne på Finnmarksvidda. I strömmar kunde vi

Mönsterbeskrivningar

Hilla

Krok: Streamerkrok 4-12

Bindtråd: Svart

Stjart: Cinnoberröd hackelfjäder

Bakkropp: Guldinsel, flätat eller tvinnat

Vinge: Två guldfasantippets, "back to back"

Framkropp/vinge: Mörka hjort- eller renhår

Flugan kan fiskas i eller på ytan med kraftiga dragningar, så att den stripar i ytan. Den kan också förtyngas och fiskas som streamer.

Gutna

Krok: Torrflugerkrok 12-16

Bindtråd: Svart, välväxad

Kropp: Dubbas av hår från harmask eller sork, mest underhår, men några få täckhår som spretar ut. Borsta upp flugan med en tandborste.

Flugan fiskas i ytfilmen.

fånga kilosrödingar på allt från små diptera, bundna på krok 18-20, till Mickey Finn i krokstorlek 4. Vi märkte snart att fisken föredrog större, överdrivna varianter av bäck- och nattsländor. Tore Jemt, en av de skickligaste flugfiskare jag känner, började experimentera med flugmönster och diskutera fisketekniken, när han märkte att "öringfisket" inte var särskilt effektivt i ett vatten som nästan kokade av röding. Snart hade vi tillverkat en typ av muddler som dels skulle kunna föreställa en överdrivet stor nattslända, simmande eller äggläggande, om den fiskades i ytan med snabba drag, dels skulle den kunna vara ett yngel om den fiskades som streamer i djupet. Med färgställningen försökte vi knyta

an till de stor kopparskedar som samerna länge använt i sitt vinterfiske efter röding. Vi döpte den till "Hilla" – det samiska ordet för glöd – och en hel del röding togs på den liksom grov gråharr.

Jag vill här återknyta till Hans Lidmans berättelse, där Mikko tog storöding av den kräsna sorten på en klumpig spinnare. I den konkurrenssituation som uppkommer när rödingar trängs i en ström, blir fisken benägen att ta överdrivna och stora byten, byten som "överröstar" den stimuli som den egentliga födan alstrar. Detta betende har också Lars Åke erfarit, och han beskriver det i sin bok: "Jag hade ingen fluga som liknade en fjädermyggpuppa, men små svarta flugor hade jag, och dem försökte jag lägga så nära vakringarna som möjligt, men med samma dåliga resultat som förut. Det fanns ett annat sätt som brukar fungera ibland, att göra tvärt om, att använda en fluga som är större och har andra färger för att synas i mängden."

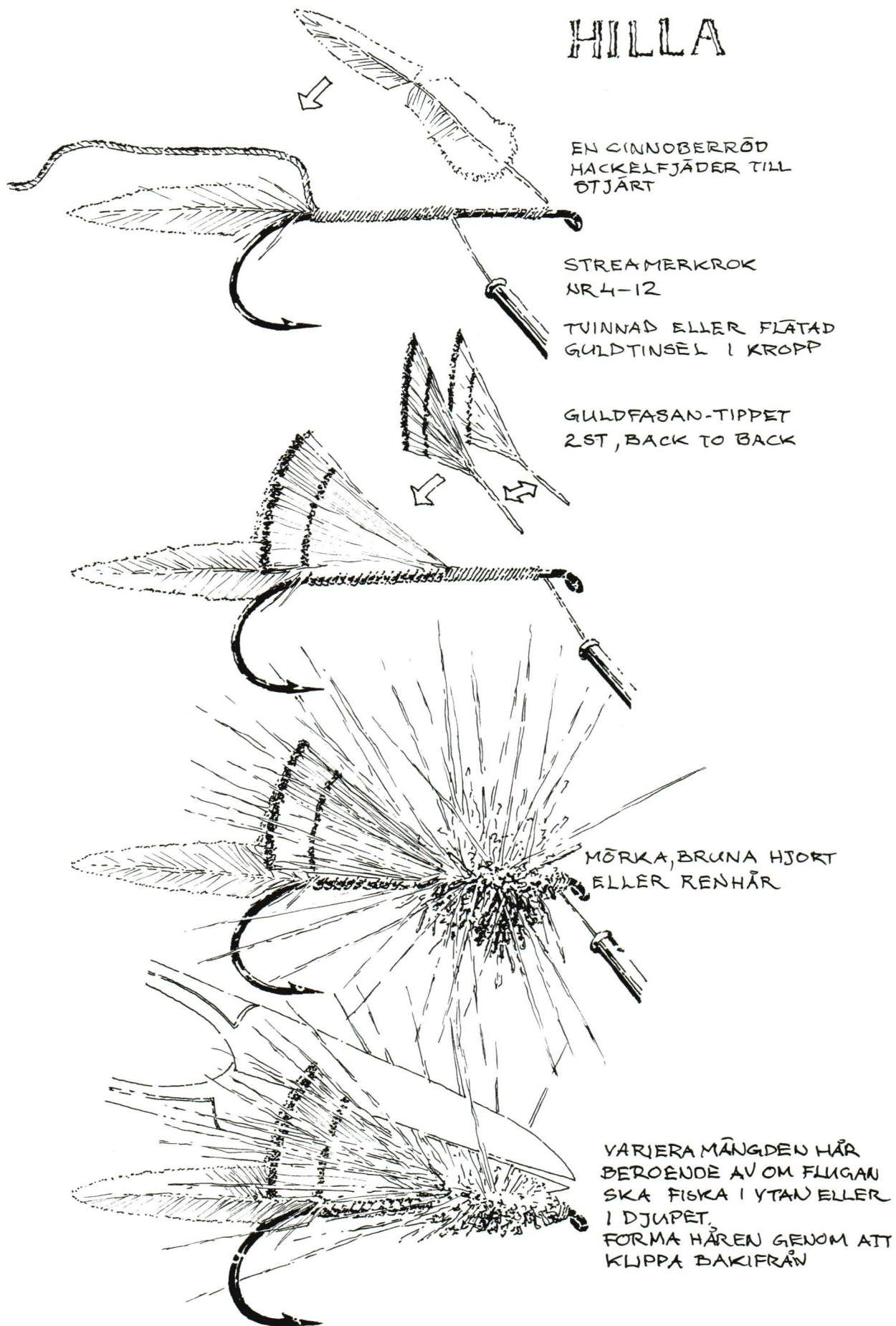
Kanske kan man förmoda att detta fenomen är förklaring till varför den fisk som vi flugfiskare upplever som skygg kan lockas fram av de stora rödingblänk som används både vid dragrodd och pimpelfiske.

Tore fortsatte sina experiment med flugmönster för att finna en fluga som på ett effektivt sätt skulle imitera ett sjök knott- eller fjädermyggslarver, en "superrealistisk" motsats till muddlern. Med en tuss underhår från en harmask, dubbad till en boll runt en rejäl torrflugerkrok, hade han skapat en fluga som svällde ut i vattnet. Den blev lite transparent och väldigt lik en samling knottlarver. Skapelsen fiskade väl om den presenterades framför nosen på rödingen. Vi döpte den till "Gutna" – det samiska ordet för aska – fast egentligen är det inget annat än ett "Guldribbat haröra" utan rib!

I ärlighetens namn bör sägas att flertalet av våra rödingar togs på en högt flytande, palmerhacklad E-12-nattslända, trots att ingen enda naturlig slända fanns att se på vattenytan. Ett faktum att begrunda...

Min övertygelse är att rödingfiske med fluga är en nära nog helt utvecklad teknik, och möjligheterna till experiment och upptäckter förefaller obegränsade. Kanske skulle ett mer medvetet sökande efter fördomsfria kunskaper och erfarenheter i flugfisket efter röding kunna utveckla en helt speciell form och kultur, med helt egna entusiaster – jag tänker i så fall bli en av dem!

HILLA

NYTT FRA NORGE

Redaktør Terje Bomann-Larsen

DNFF, Hva nå?

Det norske fluefiskerforbund er på offensiven. I mars kom det andre nummeret av medlemsbladet "Flua", som nå framstår som en ganske tiltalende trykksak. (Det første nummeret som kom i fjor, var nærmest en katastrofe). Det er i seg selv imponerende at et forbund med mindre enn 200 medlemmer kan make det løftet det tross alt er å utgi et 32 siderens blad, tildels i 4-farge trykk. Det vitner om entusiasme og dugnadsånd. Om det er riktig ressursbruk er naturligvis et annet spørsmål. DNFF har et helt klart markeringsbehov i etableringsfasen, og et fint blad kan naturligvis være en viktig brikke i markedsføringen overfor potensielle medlemmer. Imidlertid avspeiler "Flua" noe av det problemet DNFF generelt vil komme til å slite med i tida framover, nemlig å overbevise norske fluefiskere om sin eksistensberettigelse, og dermed få dem til å betale enda en kontingent i tillegg til fiskekort, fiskeavgift, NJFF og den lokale forening eller klubb.

"Flua" er ikke egnet til å overbevise i så måte. Innholdet består stort sett av tradisjonelt stoff, som fiskehistorier, fluemønstre, veiledning i stangbygging, tips om fiskevann m.m. Det eneste som skiller dette bladets innhold fra "VillmarksLiv", "Jakt og Fiske", og mer avanserte lokale klubborganer, er det stoffet som tar for seg forbundsaktiviteter o.l., som kanskje ville være mer tjent med en enklere og dermed hurtigere presentasjon. Eksempelvis har marsnummeret 1994 en fyldig reportasje fra nordisk mesterskap som ble arrangert i august 1993. I følge formannen Stein Solberg har man heller ikke kapasitet til mer enn en slik utgivelse i året, og da er det vel et spørsmål

om det ikke er like godt å droppe det, og heller konsentrere de kreative krefter om en mer effektiv form for informasjon. Markeringen utad bør kanskje heller skje gjennom allerede etablerte organer.

Men det viktigste her er ikke innpakningen. Skal man overbevise fluefiskerne, må man gi medlemmene et konkret tilbud for kontingenten. For konkurransefiskerne virker dette greit nok. Disse har hatt et voksende behov for en organisasjon som kan ivareta deres interesser. Det har de fått, og det er bra. For alle oss andre er bildet mer uklart. Riktignok har DNFF som formål å fremme fluefisket på alle områder, men skal dette ha noen mening, må det skje gjennom konkrete tiltak som ikke ligger under eksisterende organisasjoners naturlige ansvarsområde. Og dette er ikke helt enkelt. En landsomfattende organisasjon kan vanskelig ta seg av fluebinderkvelder, lysbildeforedrag, kastekurs e.l. Dette må fortsatt være de lokale foreningers oppgave. DNFFs tilbud på dette området vil være å utdanne og autorisere instruktører. Hvor stort dette behovet er har jeg ingen forutsetninger for å uttale meg om, men uansett vil autoriserte instruktører være et tilbud til klubber og foreninger. Siden DNFF utelukkende baserer seg på individuelt medlemskap, kommer man i den vanskelige situasjon at man oppfordrer den enkelte fluefisker til å finansiere lokalforeningens mulighet til å hente seg en autorisert instruktør. Idealismen blant fluefiskere kan nok være stor, men jeg tviler...

En landsomfattende organisasjon som DNFF har naturligvis mulighet til å opptre som "pressgruppe". Men her er

det heller ikke lett å markere seg. Norske fluefiskere alene er for fåtallige til å bli tatt alvorlig av stemmefiskende politikere, og det innser også DNFF. Man har derfor hele tiden lagt vekt på samarbeidet med Norges Jeger- og Fiskerforbund, og at man snarere oppfatter seg som et serviceorgan for NJFF enn som en konkurrent. Noen motstridende interesser av betydning bør det da heller ikke være mellom fluefiskere og andre sportsfiskere som er organisert i NJFF. DNFF understreker dessuten sterkt at de ikke på noen måte er interessert i å skape et skille mellom fiskere som sverger til ulike metoder. Det er sikkert en fornuftig linje, men muligheten til selvstendige markeringer blir nødvendigvis begrenset.

Jeg skal ikke her ta stilling til hvorvidt vi trenger et landsomfattende forbund eller ikke. Det er opp til DNFF selv å gjøre seg eksistensberettiget og overbevise fluefiskerne om at de får noe igjen for pengene. Akkurat det greidde ikke formann Stein Solberg i en ellers grei redegjørelse på et informasjonsmøte i Kongsberg JFF i mars. Det holder ikke å argumentere med utgifter til papir og frimerker om man vil bli en breddeorganisasjon også for dem som er mindre interessert i konkurransefiske.

P.S.

Ellers noterer vi fra "Flua" at DNFF har valgt å melde seg ut av den europeiske fluefiskerorganisasjonen EFFF: "Dette betyr ikke at vi ønsker mindre internasjonale kontakter, men at vi for tiden ikke ønsker internasjonale forpliktelser. Styret ønsker internasjonale kontakter, og det ble bestemt at DNFF spesielt skal prioritere arbeide med nordiske foreninger".

Aktuell debatt:

Guider, turism och tivolifiske..?

Till Gunnar Johnson

Tyvärr måste jag nu framföra klagomål på FiN. Normalt kan jag hålla med om det mesta du skriver i tidningen. Men i nr 1 febr 94 har du (enligt min åsikt) växlat in på fel spår i ledaren. Och för all del även i kommentaren på sid 38.

Så här ser jag på fisketurism. Fiske-turism är en möjlighet att kommersiellt utnyttja en tillgång på exempelvis öring i en å. Den som äger eller förvaltar en sådan å har här en möjlighet, som ibland kanske är avgörande för hans existens, t ex att kunna bo kvar på sin ort och där finna en utkomst. Det är väl inte heller otroligt att vakna kommunalgubbar ser en chans för sin kommun genom att exploatera ev fiske-möjligheter i lämpliga vatten inom kommunen. Detta är normalt mänskligt beteende, som varje ekonomiskt sinnad människa kan instämma i; och ändå är det helt fel när det gäller flugfiske skulle jag vilja påstå.

Som flugfiskare uppskattar vi inte bara goda fiskevatten. De flesta av oss kräver en slags totalupplevelse: naturen, stillheten, djurlivet (på land och i luften) etc. Kort sagt en avstressning från det vanliga vardagslivet. Jämför bilden på sid 32 i febr-numret. I den ser i alla fall jag den högsta fiskelyckan. Stilla avkoppling efter en anspänning med långa kast ut över havet (ev värker det lite behagligt i ryggen) och kanske med känning av någon fisk. Liksom förväntan när pausen är över och man åter med samma eviga optimism börjar fiska igen.

Hur går det samman med ett exploaterat turistfiske? Sorgligt nog inte alls.

Du betalar dyra pengar för att åka till något som gäller för att vara ett drömvatten. Du tar med dig några kompisar för att dela på de höga kostnaderna för resa och ghillie. Du förbannar det usla vädret när du bara har ett par dar på dig för fiske (det var väl det man skulle ha ghillie till, att snabbt "riva av" ett vatten när man inte har tid att själv utforska det utan få proffshjälp?). Vem tror sig kunna uppleva flugfiske på det viset? Härav följer att ghillie som princip är en nödlösning (en för mig personligen oacceptabel nödlösning).

Jag förstår om den som har tillfälle att kommersialisera ett fiske gör det. Särskilt om han behöver ett levebröd. Eller en kommun i kris, som ser någon liten möjlighet för sin bygd. Men vi vet också följderna av sådan kommersialisering. Lönsamhetskravet kommer in. Bättre lönsamhet med mera fisk i ån. Alltså utsättningar. Helst regnbåge som växer snabbare och därför är billigare. Bättre lönsamhet med en större stugby. Alltså flera stugor och gärna en hel tältstad/husvagnsstad. Och flera fiskekort även om det blir bara ett par meters lucka mellan spösvingarna på de "heta" ställena.

Jo, jag såg dina ord i ledaren om skonsamt riktad turism och kvalificerad personal med fiskebiologiska kunskaper. Tyvärr är det inte möjligt. Själva idén var ju att folk som saknar utkomst skulle få den genom fisketurism. Men då måste denna turism vara lönsam. Lönsam i vanlig traditionell företagsekonomisk betydelse. Därav följer med obönhörlig ekonomisk logik att verksamheten måste expandera. Endast genom expansion kan ett företag överleva på sikt (som ett lönsamt företag) av den enkla anledningen att

rationaliseringar och effektiviseringar är oundvikliga om lönsamheten under en längre tid skall kunna upprätthållas. Rationaliseringar är nödvändiga i en värld där allt annat ständigt rationaliseras. Eljest skulle man än i dag kunna tänka sig en smed som för hand tillverkar hästskor.

Alltså expansion av verksamheten är oundviklig. För det var väl meningen att det skulle bli en långsiktig lösning med alla de sjöar och vattendrag som inte kan flyttas utan ligger där de är. Teoretiskt kan rationaliseringarna genomföras med åtföljande personalinskränkningar men då har man ju ändå misslyckats med projektet att ordna försörjningen åt folk. Enkel naturlig marknadsekonomi, så som den hyllas i vida kretsar numera ger alltså, att ditt förslag i ledaren medför det som vi som flugfiskare minst av allt önskar oss – tivolifiske.

Om tivolifiske läste jag en gång för länge sedan i FiN. Då gällde det Mörrum. Och nu vet vi hur det gick där. Med konstgjord avel och uppfödning lyckades man förgifta hela beståndet. Under de glada åren på 80-talet när fångsterna år efter år slog rekord i antal och vikt verkade allt vara bra. Nu tvingas man tänka om. Slut med konstbefruktningen. Försök att återupprätta vandringsmöjligheter till naturliga lekplatser. Försök att få fiskeförbud utanför mynningen. (Det hade i och för sig varit intressant om katastrofen i Mörrum dröjt 2 eller 3 år till så att trollingfestivalen i Karlshamn hade hunnit få än större internationella proportioner. Hur hade man då löst krisen med fiskdöd i Mörrum? Inte med fiskeförbud i alla fall.) För min del fruk-

forts på nästa sida

Guider, turism och tivolifiske..?

forts från föreg sida

tar jag för den tiden då Lappland efter några år av intensivt (och genom massiva utsättningar gott) fiske och en blomstrande turism drabbas av naturens reaktion, en reaktion som vi med matematisk visshet vet kommer då vi våldför oss på den. Detta är lagen om att koncentrationer (tex fisktäthet) kan vi människor (i längden) inte påverka. Evolutionen blir oss alltid övermäktig.

Analysen leder som jag ser det fram till följande slutsatser: Propagera inte för fisketurism! Lura inte människor att bygga sin utkomst och sina liv på fisketurism! Lura dem inte att tro på "evig" varaktighet med fisketurism!

Däremot gärna propaganda för flugfiske med no-kill och catch-and-release. Och med alla sina subkulturer: litteraturen, spöbyggnad, flugbindning, entomologi etc, som i sig leder till att fiskandet och fångandet av fisk och därmed ingreppen i bestånden minskar.

Bengt Lindström
Karlskrona

Bengt Lindströms debattinlägg har en karaktär som naturligtvis är svår att bemöta konstruktivt. Möjligen gör jag reflektionen att det finns olika sätt att läsa en ledare och sedan väva in egna tolkningar. Att jag till exempel skulle förordda hjälp av ghillie för att snabbt "riva av" ett vatten, betraktar jag närmast som en oförskämdhet ovärdig en debatt i FiN. Som en intressant parentes noterar jag emellertid insändarens positiva hänvisning till Steen Ulnits bild till artikeln "De danske flats" i vårt februarinummer – ett fiske som om något kräver lokalkännedom (guide?) både för att hitta rätt till "prilerne" och för personsäkerhetens skull...

Möjligen kan jag reflektera något över synpunkten att en "skonsamt riktad turism och kvalificerad personal med fiskebiologiska kunskaper" enligt Bengt Lindström inte skulle vara möjlig. Speciellt mot bakgrunden att detta visat sig möjligt i många andra länder. Med bibehållen – för att inte säga ökad – kvalitet på fisket. Men kanske är man där lika okunnig som humlorna. Eftersom de inte vet att de egentligen inte kan flyga – så gör de det!

Men istället för att mer allvarligt fördjupa mig i Bengt Lindströms kritik, finner jag större anledning att reflektera något över att exempelvis tyska Blinkers marsnummer innehöll hela 98 – (nittio-

åtta!) – annonser med erbjudande om fiske i Skandinavien denna sommar. Jag konstaterar också att enbart de tyska turisterna – varav många är just fisketurister – ensamma tillförde Sverige större inkomster än Volvos hela samlade export under förra året. Allt enligt offentlig statistik redovisad i massmedia. Därtill kommer alla andra fisketurister – utländska som inhemska. Det borde därför inte vara svårt att förstå vikten av att utveckla "skonsamt riktad turism" samt behovet av utbildning av "kvalificerad personal med fiskebiologiska kunskaper" mot den bakgrunden och den ekonomin.

Jag behöver alltså inte propagera för någon fisketurism, som Bengt Lindström påstår. Den finns där helt utan min medverkan. Jag ser den däremot inte som något ont, men jag vill gärna kanalisera den. För arbetstillfällenas skull. För flugfiskets skull. För fiskens skull. Och för våra vattens skull. Och jag tycker mig se att det finns både behov och ekonomi för det. Frågan är bara om viljan finns – ens inom våra egna led...

Välkommen till verkligheten, Bengt Lindström!

Gunnar Johnson

Ingen fiskevård utan turistnäring.

Det var med stor tillfredsställelse jag läste Flugfiske i Nordens framsynta ledartext "Man flyttar inte på en älv".

Från min nordliga utpost betyder detta, att vill fisketuristerna se Tornedalen, måste man också komma till Tornedalen. Vill man fiska torrfluga efter Sandåslandets storharrar, måste man sikta in sig på en resa norr om Kiruna. Och för att få bästa behållning av ett sådant fiske i främmande land är det nödvändigt med guider. Det är också viktigt för landet!

Ett väl fungerande fiskeguidesystem ska vara uppbyggt till hemmamiljöerna. De utbildade guiderna från till exempel Pajala ska alltså finnas i Pajalaområdet.

Därför är det mycket glädjande att för FiN:s läsare kunna berätta att Tornedalen Turism i höstas genomförde den första professionella fiskeguideutbildningen i Norrbotten. Utbildningen, där jag var en av huvudlärarna, kommer att fortsätta, och guiderna får utbildning i miljö-, vatten- och fiskevård vid sidan av den rena fiskeservicen, vilket är viktigt för deras möjligheter att också överföra en positiv miljöförståelse till sina gäster.

I förlängningen kommer också fiske-

guiderna att hemföra medel till fortsatt fiskevård, en verksamhet som är nödvändig för att bibehålla en hög standard på vårt fiske. Ett väl fungerande guidesystem kommer naturligtvis på sikt också att höja statusen hos de verkamma och sportfisket i sin helhet, vilket i sin tur öppnar idag stängda dörrar till politiker och samhälls-ekonomier. Genom att man får upp ögonen för fisketurismens betydelse, så kommer också sportfisket att tas mer på allvar. Det betyder också att samhället tvingas se på sportfisket som en resurs – en resurs som kräver ekonomiska medel för att vårda våra vatten. Utan vatten har vi nämligen inga arbetstillfällen i fisketurismen.

Utbildning av kvalificerade guider, som samtidigt är fiskevårdare, är därför en mycket viktig satsning inför framtiden, och kanske också i förlängningen det enda som kan göra att vi till slut får den eftersträvarnsvärda allmänna fiskevårdsavgift, som så många av oss så länge har kämpat för. Den får vi nämligen inte så länge samhället inte förstår vilka ekonomiska resurser som ligger fördolda i vår sport och vilka arbetstillfällen den kan tillföra glesbygden!

Gunnar Westrin
Råneå

Med stort intresse läste jag Gunnar Johnsons ledare "Man flyttar inte på en älv" och Pelle Klippings artikel "Guider och ghillies", bägge i FiN nr 1, 1994. Sportfisketurism... ordet kan låta både lockande och skrämmande, men i likhet med Gunnar Johnson ser jag en framtid där fisket håller en hög kvalitet och där sportfiskarna, och inte minst flugfiskarna, är själva grunden till att fiskevattnen bevaras och sköts på ett riktigt sätt. Men det är givetvis svårare att ta till sig denna filosofi för dom som varit vana vid att i enslig frid återvända till sitt eget smultronställe år efter år, och jag tror mig kunna förstå denna känsla väl, då det inte är så många år sedan jag själv hade samma inställning.

I likhet med så många andra i min generation var det Nils Färnström och Hans Lidman som i mycket inspirerade mitt flugfiske. Jag hittade aldrig Lidmans älskade "Svartå" och tur var väl kanske det, då den sedan flera decennier varit utbyggd med kraftverk.

Men jag hittade andra vatten, sjöar och strömmar jag läst om eller funnit helt på egen hand. Det blev mina egna

smultronställena, som jag i sann Lidmansk anda utforskade och fiskade i. Visserligen var det inte samma höga kvalitet på fisket då som tjugo år tidigare, men vad gjorde det – efter mina egna referensramar var fisket ändå bra.

Men det dröjde inte många år förrän jag blev mer medveten om den pågående försämringen av fisket. I förhoppning att hitta ett bättre fiske sökte jag mig nu till ett kvoterat strömvatten i mellersta Lappland. I min enfald trodde jag mig efter en två mil lång vandring ha hittat mitt " eget " drömvatten. Men trots perfekta förhållanden ser jag där inte en enda respektabel fisk bryta vattenytan och förklaringen är enkel. Kvoteringen gällde fyra fiskare under fyra fiskedryggn, men jag hade då under ett par dagars fiske sett minst tio fiskare.

Jag överger Lappland och hittar " nya " vatten i Norge. En stor och bred älv i Hedmark blir " mitt " nya smultronställe under flera år. Men även här, älvens enorma storlek till trots, hinner tiden i fatt mina illusioner. Fisketrycket blir allt intensivare för varje år och driver mig till att utforska dom sista outnyttjade fläckarna i älven. Vadningen blir mer avancerad med neopren och filtörsedda vadarskor. En sommar tar jag med mig flytringen och drifrar till några tidigare otillgängliga grusören. Jag överger till sist älven under semesterveckorna till förmån för tiden i början av september. Men det blir allt mer uppenbart hur kortsiktigt fruktbarande detta sökande är. Det går att bevara en hemlighet en tid men aldrig för evigt. Och denna utveckling kan ingen hindra – effektivare redskap, ökande fiskeintresse, förbättra-

de kommunikationer, allt leder till ett allt intensivare utnyttjande av våra strömvatten med vild laxfisk.

En rad åtgärder har genom åren provats i syfte att komma till rätta med denna negativa trend; fångstbegränsningar, höjt minimimått eller omvänt minimimått, kvotering av antalet fiskande, endast tillåtet att använda artificiella beten är åtgärder som kan återskapa det goda fiske " vi " en gång haft. Erfarenheten visar dock, både här hemma och utomlands, att det måste till en fungerande tillsyn om man vill se några resultat av åtgärderna.

Den mångkunnige guiden, som Gunnar Johnson och Pelle Klippinge beskriver, är den bästa lösningen på vattnets behov av tillsyn och vård – erfarenheter från utlandet bevisar detta.

Tomas Olson
Tranås

Sveriges Flugfiskares Förening

Sveriges Flugfiskares Förening hade i mars månad sin första stora sammankomst i Folkets hus i Falun. Här hade man samlat en stor skara flugfiskeprofiler från hela landet, som under två intensiva dagar visade sina specialiteter för ett 300-tal besökare. I en mycket trivsamt miljö kunde varje besökare fördjupa sig i sina intresseområden.

Här fanns bland annat en stor konstutställning med tavlor av Thommy Gustavsson, Lennart Granström m fl, och Leif Milling hade samtidigt en fotoutställning med sina vackra fiskebilder. Även flugbindarna var väl representerade med bl a Rolf Ahlkvist och Sven Olov Hård som visade sina färdigheter. Spöbyggarna Kenneth Boström och Nils Kulle hade en välbesökt avdelning, där Nils hade byggt upp en hel spöbyggarverkstad för tillverkning av splitcanespön. Att slöjda sin egen fiskekniv har blivit allt populärare. Här hade besökarna tillfälle att studera Sveneric Loodhs arbete, men även lokala förmågor som Jan Östberg och Sten Ericsson. Här fanns också utställningar och representanter från Naturskyddsföreningen, Hans Lidman Sällskapet, Studieförbundet och Alvräddarna.

Under båda dagarna fanns fasta programpunkter med föreläsningar och bildvisningar. Gunnar Westrin kåserade och visade bilder. Det var också Gunnar som höll invigningstalet för sammankomsten. Leif Sörensen från Naturskyddsföreningen hade mycket intressant att berätta om öringens betydelse för flodpärlmusslans fortlevnad och Lennart Bergqvist pratade och visade bilder om laxfiske. Varje hel timme visades dessutom ett bildspel av Leif Milling.

Första dagen avslutades med årsmöte för medlemmarna i föreningen. Där diskuterades bl a den fiskevårdsfond som nu är bildad och som i princip fungerar som en fiskevårdslicens. Pengarna kommer att gå till intressanta fiskevårdsprojekt i Sverige och delas ut en gång om året med början 1995.

Slutligen kan nämnas att föreningen planerar en flugfisketräff i Tännäs i sommar och en resa till den danska systerorganisationen under hösten. Från och med april månad öppnade föreningen också sitt kansli i Järvsö, telefon 0651-418 15, dit intresserade kan vända sig för närmare information om föreningen och dess aktiviteter.

Anders Forsling

Binda vid strandkanten

Redan Izaak Walton rekommenderade en "dubbing-bag" för att binda flugor vid strandkanten. Hans fältutrustning innehöll en mängd hår och fjädrar; bland dem hår från kamel, mård och hund samt fjädrar från ormvråk, ljungpipare och sothöna – för att nu nämna några – och som kuriosa dessutom morrhår från en katt! Idag väljer vi kanske lite annorlunda, men fortfarande kan vi ha stort utbyte av fältbindning ute vid vattnet för att skapa den för dagen rätta flugan...

Text, foto & teckning: Gunnar Johnson

Redan vid mitt allra första fjällfiske, för bra många år sedan nu, hade jag med mig en fältbindningsutrustning, eftersom jag som nybliven flugfiskare hört att fisken ibland endast tog någon alldeles speciell insekt och att det då gällde att ha en exakt imitation av just denna. Min erfarenhet var av naturliga skäl ringa, och som en helgardering tog jag med mig det mesta jag ägde av flugbindningsmaterial och verktyg. Jag minns att ryggsäcken blev plågsamt tung, men jag vågade inte lämna något åt slumpen, eftersom jag inte hade någon aning om hur denna enda och mycket speciella insekt skulle kunna tänkas se ut – den som eventuellt skulle kunna göra fisken helt selektiv. Var den stor och ljus – eller kanske liten och mörk? Det var bäst att vara helgarderad...

Någon speciellt selektiv fisk råkade jag aldrig ut för på denna min första fjällfisketur. Men bindutrustningen kom ändå till användning. Regnet tvang mig att vistas två hela dygn i täl-

tet, och där fanns just inte så mycket mer att göra än att binda flugor för att få tiden att gå, och fortfarande vill jag gärna ha med mig en fältbindutrustning när jag drar norröver – även om den idag är nedbantad till ett minimum för viktens skull. Min fjällsäck brukar bli tung nog ändå.

Men trots att material och verktyg bantats ned till minsta tänkbara, så har jag sett till att ingenting saknas, och det har jag kunnat göra genom att tänka på ett nytt sätt. Som akvarellmålare vet jag nämligen att det bara behövs några få grundfärger – valda med omsorg – för att med dem kunna blanda fram ett nära nog oändligt antal nyanser. Samma uppläggning vid val av material till fältbindutrustningen har hjälpt mig att också banta ner denna.

Blanda fram nyanser

Den speciella insekt man önskar imitera kan vara stor, liten eller något mitt

emellan. Därför tar jag med mig krok i olika storlekar, men inte i några mängder. Det är ju inte fråga om någon fabrikation uppe på fjället, bara möjlighet att binda några få exemplar av den aktuella imitationen. Därför räcker det med 5–6 krokar i varje storlek, men de ska i storlekshänseende vara spridda från riktigt små till någorlunda stora. Tillsammans blir det kanske ett trettio-tal krokar från nr 18 till nr 10, vilka tar minimal plats i en liten ask eller en platt plastficka.

Har man intresserat sig en smula för flugfiskets entomologi, har man också lärt sig en del om de vanligaste insektsfärgerna. Små kvantiteter fin polydubbing i en väl vald grundfärgskala – med möjlighet att blanda – ger en god bas för improvisationer vid strandkanten. Man behöver inte ha med sig varje tänkbar nyans för att till exempel kunna binda olika olivfärgade nattsländepuppor, bara för att man erfarenhetsmässigt vet att de kan variera

forts på nästa uppslag

Binda vid strandkanten

forts från föreg uppslag

åtskilligt från klart ljus gulolive till mörkt brunolive. Med en grönlive polydubbing som bas kan man istället blanda i gult eller brunt när man väl är på plats ute vid vattnet och vet hur den aktuella puppan ser ut. Detsamma gäller också för andra färger till andra insektsimitationer. Det går att blanda fram de flesta nyanser från en relativt begränsad skala i några få grundfärger. Även denna polydubbing kan förvaras i små kvantiteter i plastfickor. Lämpliga sådana är fotofickor för småbilsformat, vilka man klippt ner till 2x3 rutor – det vill säga cirka 10x15 centimeter. Eventuellt kan man klippa ner dem ytterligare så att de får plats i en större flugask, en plånbok eller en påse av skinn. Där bör också allt annat material och alla verktyg få plats.

Hackelfjädrar

Lösa hackelfjädrar kan lämpligen plockas loss från sina nackar och förvaras i en liknande plastficka i storlek A6. Den genomskinliga plasten gör att fjädrarna ligger lätt överskådliga samtidigt som de är väl skyddade.

Även hackelfjädrar kan blandas till nya färgnyanser genom att man lindar dem tillsammans. Mixar man ett brunt och ett grizzle hackel, får man en mer gråbrun fluga – om det nu är vad man eftersträvar. Men till skillnad från polydubbingen, som ju inte är "storleksrelaterad" i förhållande till kroken, måste man ha med sig ett större urval hackel. Där ska ju finnas varianter inte bara i ett urval färger över hela skalan från ljus till mörkt. Där ska också finnas varianter i storlek, eftersom fjädrarna ska passa från de minsta krokarna till de största. Dessutom behöver man hackel både till torrflugor och till sådana som ska fiskas under vattnet. Antalet fjädrar kan därför bli relativt stort, även om det bara behövs 4-5 stycken i varje färg per krokstorlek.

Ytterligare material kan väljas lite efter eget tycke och smak, men lämpligen hela tiden efter ett system – till exempel efter principen ljus/mörk och liten/stor. Det gäller att med minsta möjliga mängd material få största möjlighet till variation. Därför gäller det att också packa ner en god portion fantasi. Lyckligtvis tynger denna inte något som helst i packningen – även om den är den viktigaste egenskapen vid all flugbindning i fält. Här om något gäller det att låta fantasin flöda och att

se nya möjligheter också hos alla de presumtiva material man hela tiden har runt omkring sig. Ludd från en islandströja räddade till exempel fisket åt en kamrat under en fjällvecka i Jämtland för några år sedan, och själv tog jag en gång en grann öring i Storån i norra Dalarna på en fluga som jag band på plats genom att slakta tre färdiga flugor i min ask. På den första klippte jag bort hacklet men behöll kroppen, och från de två andra petade jag upp hacklen, vilka jag sedan lindade till ett nytt, gemensamt hackel på den första flugan. Varje hackel var för kort att binda in och ge flugan god flytkraft, eftersom det gick bort hackelstrånen både vid inbindnings- och avslutningsvarven, men två hackel lindade tillsammans klarade att hålla flugan på vattenytan...

Städ och verktyg

När jag såg Pete Hidy binda sina delikata flymfer, noterade jag särskilt hans mycket spartanska verktygsutrustning. Vid sidan av städ och sax använde han egentligen bara en enkel klädnypa av trä – en sådan som man har när man hänger tvätt på tork – vilken han tält till med en kniv så att den var lätt spetsig. Denna klädnypa använde han både som tyngd i bindtråden och som hackeltång. Det befäste samtidigt en del egna erfarenheter sedan tidigare; nämligen att man klarar sig med ett minimum av utrustning. Till och med mindre än vad Pete använde...

Från slutet av 60-talet och under 70-talet arbetade jag som inredningsarkitekt och reste mycket mellan olika byggprojekt. Det blev därför åtskilliga kvällar jag tillbringade på tråkiga hotellrum, varför jag tog till vana att stoppa ner lite flugbindningsmaterial och verktyg bland ritningsrullar och pärmar med bygghandlingar när jag åkte hemifrån. Efter arbetsdagens slut satt jag sedan ofta och band några flugor på hotellrummet. Ibland åkte jag tåg till mina kunder, och det hände också då att jag tog fram lite krok och fjäder och satt och band i kupén.

Det var ganska nyttigt, för det visade sig snart vara obekvämt att dra med sig allt för mycket material, städ och alla verktyg. Dessutom tittade en del medresenärer aningen misstänksamt på mig och mina grejor. Jag började därför binda mina flugor genom att

hålla kroken direkt i handen, något som jag för övrigt gjort från början då jag en gång i tiden började med denna fantastiska hobby. Så det var egentligen ingen nyhet för mig och inte heller särskilt mycket besvärligare – åtminstone på krok i normalstorlek. Möjligen tog det aningen längre tid.

Med andra ord behövde jag egentligen inget städ, utan bara en liten pennkniv, en liten kula vax, bindtråd och en hackeltång – utöver krok, dubbing och fjädrar.

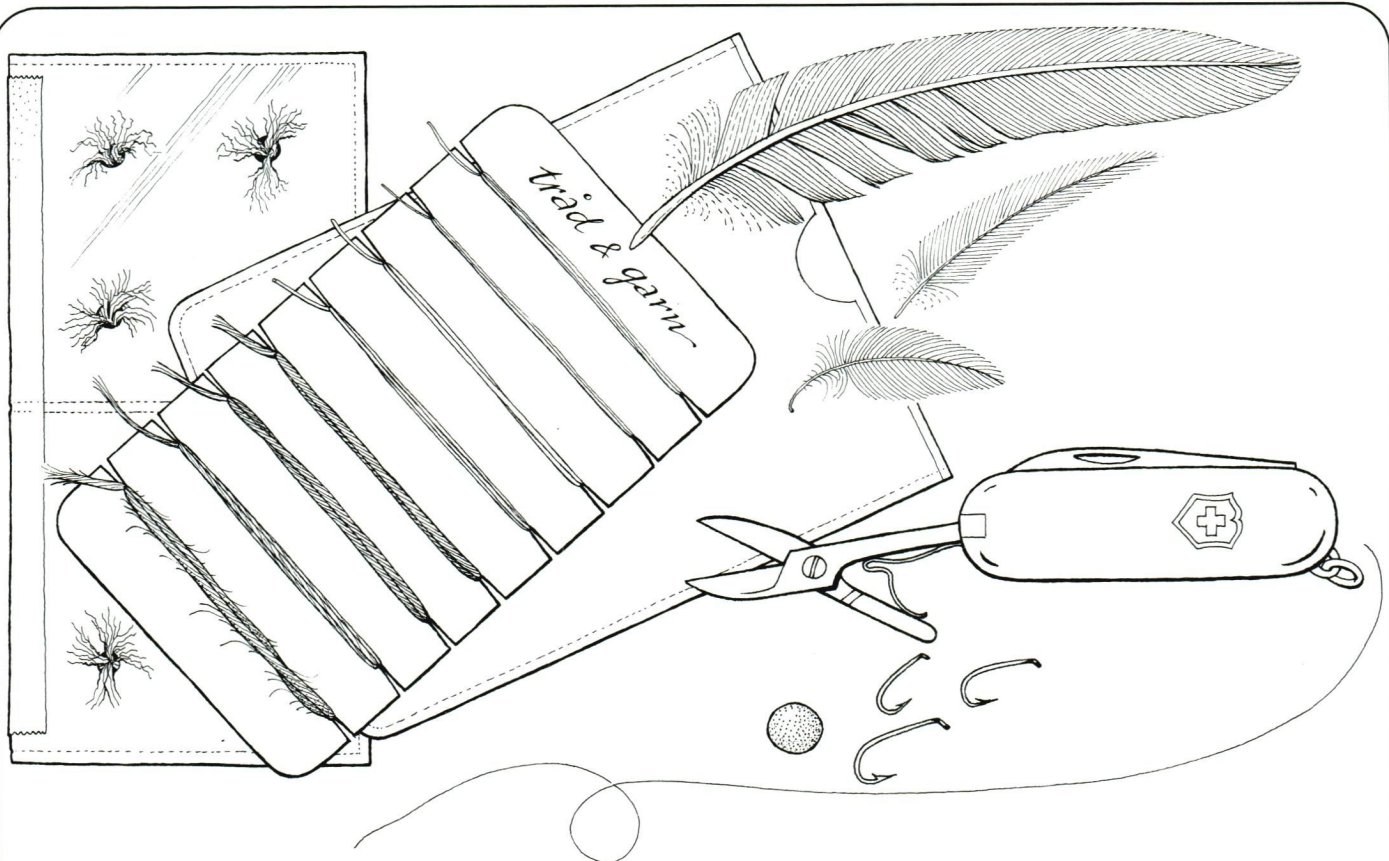
Hemligheten

Hemligheten med att binda genom att hålla kroken direkt i handen är egentligen oförsämrat enkel. Det handlar om att använda ett lämpligt vax som inte är för klabbigt och att göra halvslag efter de bindmoment då man tvingas släppa tråden. Ofta använde jag vanligt bivax, vilket gjorde tråden lagom klabbig så att materialet inte gled. Dessutom gav ett sådant vax bindtråden "minne", så att den inte lika lätt lindades upp om jag råkade tappa greppet. Vaxet rullade jag till en liten kula av en ärtas storlek, och just genom att rulla det mellan fingrarna blev vaxet lagom mjukt för att tråden skulle få exakt den rätta, lite torra klabbigheten. Vid dubbing av bindtråden kunde vaxet vara väl torrt, men då lärde jag mig snart att fukta tråden med saliv. Det fungerade bra.

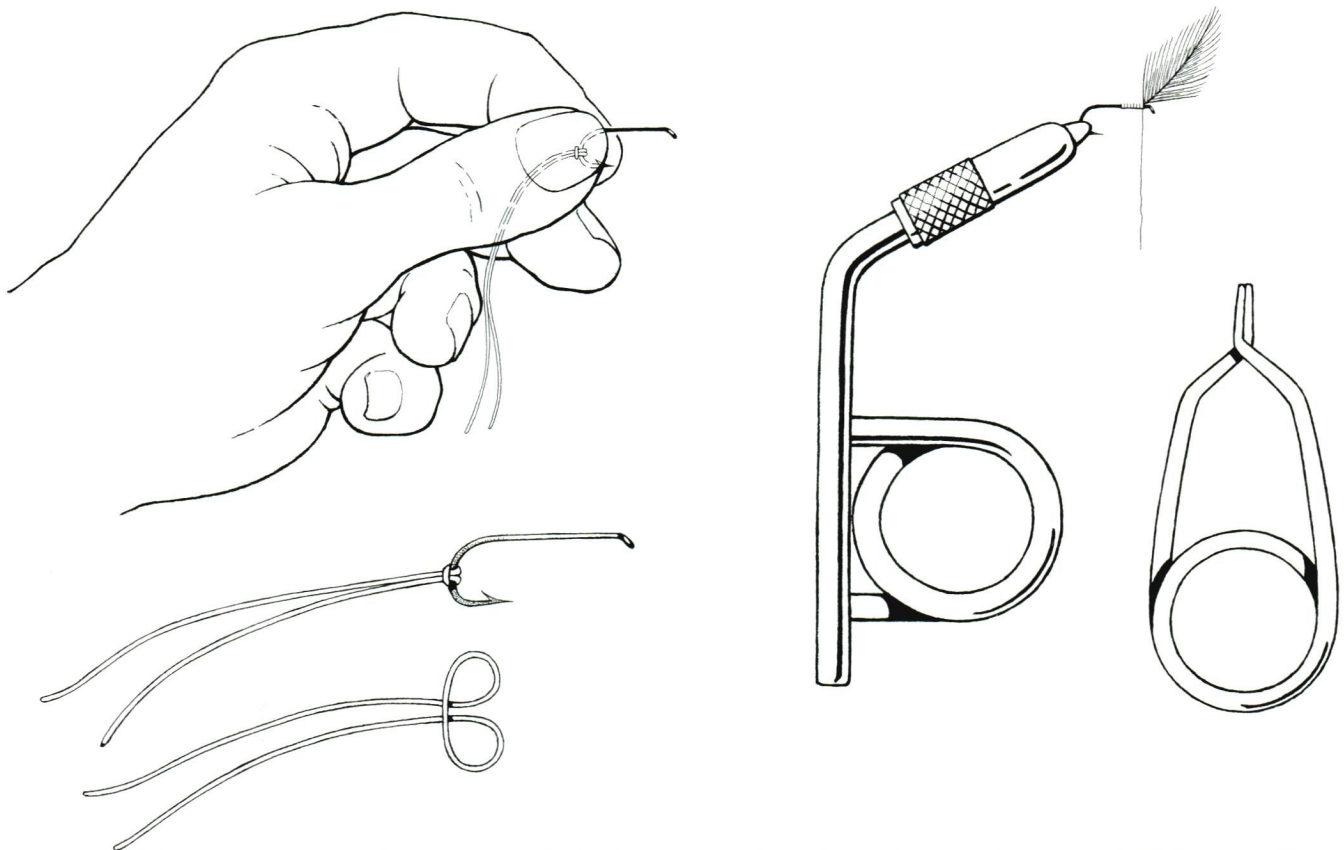
Med lite övning lär man sig att hålla kroken direkt i fingrarna utan att använda städ. Det gäller bara att inte ta ett allt för krampaktigt grepp. Till hjälp kan man ta en vaxad, någorlunda grov tråd – till exempel björntråd – som man fäster med en dubbellagd ögla och drar åt runt krokböjen. Den ger faktiskt fingrarna ett extra gott stöd och det blir bekvämare och fingrarna inte så ömma. Särskilt god hjälp ger en sådan stödtråd då man binder på mycket små krokstorlekar. Den här metoden fann jag på för många år sedan och rekommenderar den gärna om du vill prova att binda utan städ.

När man håller en krok mellan vänsterhandens tumme och pekfinger, har man hela tiden lång- eller ringfingret ledigt att klämma till bindtråden eller lösa material med. Man kan också välja att göra den dubbla björnträdsänden så lång att man kan linda den ett varv eller två runt ringfingret för att få

forts på nästa uppslag

Dubbing förvaras i hoptejpade fotofickor med upptagna hål, så att man kan dra ut några fibrer utan att först öppna fickan. Fjädrar förvaras också lämpligen i mindre plastfickor, medan tråd och garner lindas runt en pappskiva. Även den lilla vaxkulan måste ligga väl skyddad för att damm och ludd inte ska fastna i ytan.

Utöver en liten sax behövs egentligen endast en hackeltång. Men de flesta väljer säkert att också ta med ett litet fältbindstäd. Med lite träning går det emellertid att lära sig hålla flugan direkt i handen. En god hjälp är att lägga en välvaxad, inte alltför tunn tråd runt krokbojen som teckningen visar. Den ger faktiskt i all sin enkelhet ett stadigare grepp.

Binda vid strandkanten

forts från föreg uppslag

extra stöd och sedan endast använda långfingret för att klämma fast materialet och bindtråden. Med samma finger håller man också bindtråden mot kroken då man slår ett halvslag. Fingret hindrar då tråden att glida i sidled och vaxet gör att halvslaget verkligen nyper fast. Med sådana halvslag avslutar man också flugan framme vid huvudet – eller vid stjärten eller bakom hacklet! Använd fantasi och sunt förnuft. Vi är vana att alltid avsluta vid huvudet, men det är kanske inte alltid den bästa metoden.

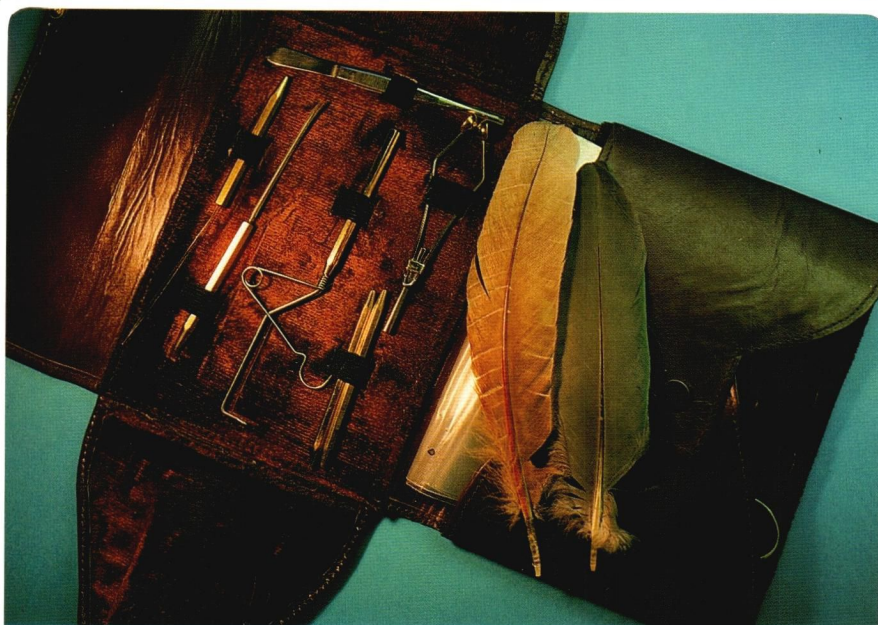
Men oavsett var på kroppen du lägger de avslutande halvslagen, så låt gärna en millimeterkort stump av bindtråden sticka ut. Normalt vill man ju skära så nära whipfinishknuten som möjligt för ett vackert resultat, men vid halvslag blir hållbarheten större om en stump får sticka ut. Då kan tråden krympa eller sträckas en aning utan att knuten går upp. Även vaxet hjälper till att fixera halvslaget. Därför lackar jag aldrig huvudet på mina fältmässigt bundna flugor.

Fältetuier

Teoretiskt klarar man det mesta med en kniv, och som flugfiskare har vi ju alltid en sådan med oss. Men nog blir det lättare med en liten sax, och en utmärkt sådan finns i allra minsta modellen av en fällkniv av "schweizermodell". Vid sidan av en sådan och en hackeltång behöver man egentligen inga ytterligare verktyg. Whipfinishern ersätts med fingrarna när man slår halvslagen, och skulle man behöva en dubbingnål, klarar man sig fint med en spetsad tändsticka – som man ju redan har med sig för att tända lägerelden.

Det finns annars en hel del etuier med diverse fältbindningsutrustningar att köpa, och naturligtvis kan man alternativt plocka ut det viktigaste ur den stora utrustningen man har hemma. Den som känner sig osäker bör också ha med ett litet städ. I varje fall ska man naturligtvis inte ge sig iväg på fjällfisket utan att först ha provat att binda genom att hålla kroken direkt i fingrarna, så att man är helt säker på att man behärskar tekniken.

Men oavsett hur man väljer att göra, så gäller det att försöka minimera sin utrustning. Det handlar alltså i första hand om att välja sitt material med förstånd, så att man med ett minimum av hår, fjädrar och dubbing erhåller maximalt många storleks- och färgvarianter. Och sedan öva och åter öva...

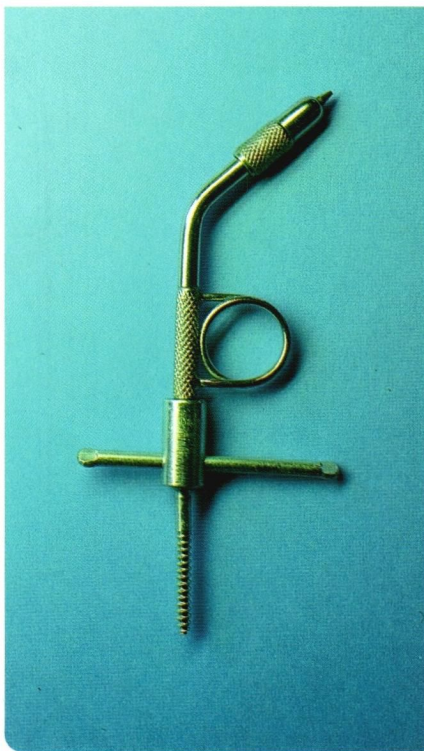
Streamside kit

Det finns färdiga fältbindningsutrustningar att köpa. De går vanligen under namnet "Streamside Kit" och består av ett fältbindstäd och de viktigaste verktygen, ofta förpackade i ett läderfodral som också innehåller fack för fjädrar och andra material. En sådan lite hopvikbar portfölj marknadsförs till exempel av Fly-Dressing. Den heter *De Luxe Tool Kit* och kostar

komplett med verktyg och ett litet ministäd cirka 400 kronor. Städet kan hållas i handen eller skruvas fast i en tunn bottenplatta av stål och sedan ställas på ett bord eller en flat sten. Portföljens mått är 15x18x2 centimeter och vikten endast 300 gram – alltså tillräckligt lätt för att dra med sig på fjällturen. I portföljen finns allt man behöver och den är dessutom försedd med ett antal insydda plastfickor för diverse material.

Men man kan naturligtvis alternativt använda ett större pennfodral i vilket man plockar över verktyg från den egna flugbindningslådan. En sådan miniuppsättning kan också vara användbar på hemmaplan, eftersom den är bekväm att plocka med sig om man kilar över till klubblokalen eller en god vän för att binda flugor en kväll.

Många drar sig kanske för att binda flugor genom att hålla kroken direkt i handen som beskrivs i artikeln här intill, eftersom det fordras en del övning innan man behärskar konsten. Att komplettera med ett litet fältbindstäd kan därför vara klokt. Sådana städ kan köpas separat och är oftast av liknande konstruktion som det på bilden, vilket kan hållas i handen, men som också kan skruvas fast i en stubbe med den medföljande, lösa skruven. Ett sådant städ tar nästan ingen plats i packningen. Priset är cirka 65 kronor.

Tid för sjösandslåndan!

Nu infaller årets verkliga julafton...

Text: Björn Möller

Foto & teckning: Sune Adolfsson

Det finns ett fiske som är något av årets höjdpunkt och som vi inte gärna missar – Sune och jag – och det är när sjösandslåndorna kläcker och svärmar. Tillsammans med åsandslåndan är ju detta vår största dagslända, som både genom sin storlek och massiva kläckning brukar locka också den riktigt stora fisken till vakfest. Men fisket börjar faktiskt redan innan de första vingade sländorna syns på vattnet. Nymferna känner nämligen att tiden börjar närma sig och rör sig allt oftare ovanför den skyddande botten där de normalt lever nergrävda.

En dag vid ett fiskevatten i sjösand-

Sjösandslåndan är tillsammans med åsandslåndan vår största dagslända.

sländetid kan se ut så här. När vi anländer på förmiddagen tacklar vi upp våra spön och knyter var sin förtyngd Mayfly-nymf på tafsén. Med dessa kammar vi sedan botten fram till det att kläckningen börjar. Kanske har fisken upptäckt att nymferna börjat röra på sig. Jodå, ett par missade mothugg blir resultatet av dagens första fiske.

Men då allt fler vak börjar ringa vattenspegeln byter vi ut den förtyngda nymfen mot en oförtyngd Maybounymf som vi fiskar i mellanvattensskiktet och upp mot ytan. Det blir också på en sådan nymf som vi tar dagens första fisk.

forts på nästa sida

Tid för sjösandslåndan!

forts från föreg sida

Senare på eftermiddagen är vattnet fullt av nykläckta sländor i stort antal och fisken mumsar i sig av överflödet. Nu bestämmer vi oss för att prova var sin Mayfly-imitation men i olika kläckningstadier – nämligen en ren torrfluga och en flytväst-nymf. Det dröjer heller inte länge förrän vattenytan exploderar i ett mothugg på flytväst-nymfen. Nu befinner sig många sländor just i vattenytan och dessutom är de ytterst utsatta och lättfångade medan de befinner sig just i vattnets ytfilm på väg att trassla sig ur nymfhuden. Så det är kanske inte så märkligt att fisken koncentrerar sig just på kläckarna. Vi byter därför båda till flytvästnymf och får uppleva ett verkligt toppenfiske under eftermiddagen.

På kvällen blir det ett enormt spinnerfall. Men då är vi båda två behagligt fisketrötta och sitter bara och njuter av skådespelet över sjön med var sin kopp varmt kaffe i handen. Två flugfiskare i skön harmoni som betraktar årets skådespel...

Sjösandslåndans nymf

Sjösandslåndans nymf är en grävande nymf som tillbringar två år nergrävd i gångar i botten. Därför är den sällan tillgänglig för fisken under sitt nymfliv – utom vid kläckningen.

Men när kläckningen närmar sig blir nymferna oroliga och kan ge sig ut från de grävda gångarna och upp på botten för att rekognosera. De simmar då rastlöst omkring strax ovanför botten och inväntar den rätta dagen. Detta kan pågå under en tid – kanske en vecka – men emellanåt kryper de ner i bottengångarna igen. Detta kan emellertid vara viktigt att känna till för flugfiskaren, eftersom fisken upptäcker dessa tidiga nymfer och kan gå nere vid botten för att äta dem. En väl presenterad, förtyngd imitation kan vid ett sådant tillfälle var mycket effektiv – till exempel en förtyngd Haröre-nymf.

Kläckningen

I en sjö där jag ofta fiskar, brukar det bli fina kläckningar av sjösandsländor från omkring 20 maj och fram till den 10 juni, men det kan variera från år till år – liksom naturligtvis från vatten till vatten, beroende på var i landet det befinner sig. I detta mycket klara vatten upptäckte jag vid ett tillfälle att den flytväst-nymf jag hade på tafsens inte förmådde locka fisken till hugg. Fis-

ken vakade heller inte särskilt intensivt, fast där fanns många nykläckta sjösandsländor.

Snart slog mig en tanke. Den gynn-samma väderleken denna eftermiddag och det mycket klara vattnet i sjön gav naturligtvis fisken bra siktdjup. Den hade därför möjlighet att äta också på flera meters djup, långt innan nymferna nådde ytan.

Nu tog jag fram mitt lilla fältbinderi och en speciell imitation växte fram just för detta tillfälle. Den döptes genast till Maybou-nymfen beroende på det ingående materialet, och tanken var att den skulle imitera en stigande nymf på väg upp mot ytan.

Den nya nymfen knöts fast i tafsens och jag lå kastet över ett område där ytan var täckt av många nykläckta sländor. Sedan fick nymfen sjunka ordentligt så att hela tafsens befann sig under vattnet, varefter jag fiskade hem den med små korta och snabba ryck. Fiskarna tog min nya nymfimitation med kraftiga påslag i hela registret från cirka 30 centimeter under ytan och ned till 1,5 meter. Nymfen och fiskemetoden visade sig alltså vara mycket framgångsrik redan vid detta första fisketillfälle.

Kläckningsögonblicket

När sjösandslåndenymfen kommit upp till ytan blir den hängande just i ytfilmen en stund. Där försöker den spräcka sin nymfhud vid vinganlagen för att kunna krypa ut. Denna procedur varierar i tid beroende på det aktuella vädret. Naturligtvis är den kläckande slåndan ytterst sårbar. Nu kan den ju varken simma eller flyga – utan är fångad i ytfilmen, där fisken ser den tydligt mot den ljusa himlen. Eftersom insekten inte heller kan fly undan, lär sig fisken snart att koncentrera sig på att fånga just kläckare. Därför blir den också selektiv. Fisken behöver inte ha särskilt bråttom, utan den kan gå i lugn och ro och plocka i sig av överflödet.

Maganalyser har också visat att upp till 80 procent består av dessa nymfer just i kläckningsögonblicket. Därför blir mitt och Sunes första val en flytande nymf vid dessa tillfällen. Flytväst-nymfen har dessutom fördelen att vara förhållandevis öom. Man kan ta flera fiskar på samma fluga, vilket sällan är fallet med en vanlig torrfluga, som snart blir tilltufsad.

Flytvästnymfen fiskas förhållandevis stilla. Men man kan ibland göra

några små försiktiga dragningar i linan för att få lite liv i den. Det imiterar då nymfens kämpade i ytan för att göra sig fri från sin nymfhud.

Den nykläckta slåndan

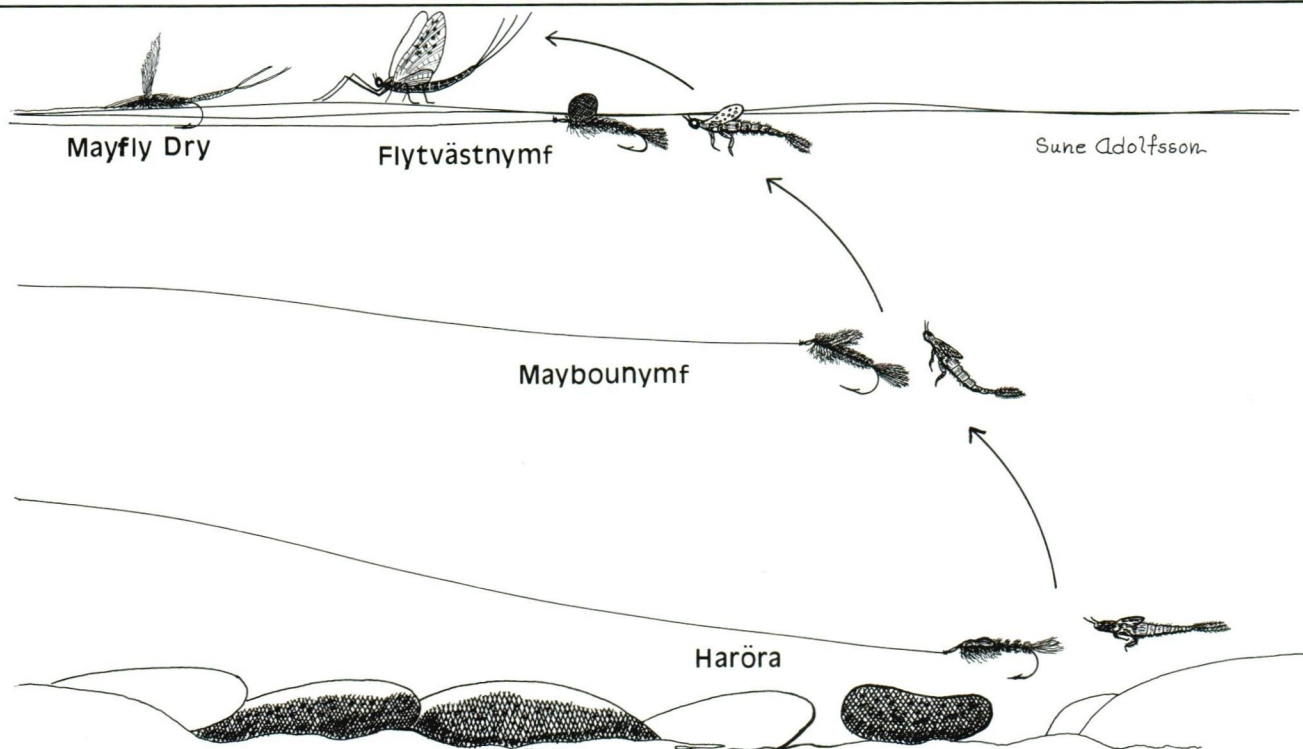
En torrflugeimitation fungerar kanske bäst i slutet av kläckningen, eftersom de flesta nymfer då har klarat av proceduren att ta sig ur nymfhuden. De vingade sländorna sitter också kvar en liten stund innan de flyger iväg, men detta är beroende av temperatur och luftfuktighet. Sländorna måste helt enkelt vara torra innan vingarna bär dem.

Tänk också på att det kan behövas en mer exakt imitation vid ett vatten med helt lugn yta än vad som är fallet vid en strömmande å eller om det blåser så att ytan blir krusad. Om vattnet är mer påverkat av vinden kan en traditionellt bunden torrfluga fungera bra, medan en klar och vindstill dag kanske kräver en torrfluga av den typ vi visar.

Som alltid vid torrflugefiske på lugnt vatten krävs även här emellanåt en lätt dragning i linan för att efterlikna den oroliga slåndan, som snabbt vill torka sina vingar för att komma iväg. När det blåser, kan det däremot vara väl så effektivt att enbart låta flugan driva helt fritt med vinden – men opåverkad och utan att dragga.

Äggläggningen

När det är dags att para sig och lägga äggen har det gått några dygn sedan slåndan kläcktes. Den har nu ömsat hud en gång till och kallas på flugfiskespråk för spinner. Färgerna har blivit klarare på kroppen och vingarna är mer genomskinliga. Sländorna svärmar på läsidan om trädkronor, men dansen kan också förekomma på lägre höjd. Själva äggläggningen brukar äga rum sent på eftermiddagen eller i skymningen. Efter att honan har lagt sina ägg i några omgångar eller alla på en gång, bli hon själv liggande döende på vattenytan med utsträckta vingar. Oftast fungerar en dunimitation också nu, men för säkerhets skull kan man ha med några spent spinners för att imitera också detta stadium. För att efterlikna honornas utbredda vingar väljer jag ofta en torrfluga med stort hackel på vilken jag delat hacklet i två buntar och bundet ut en på vardera sidan om kroppen med hjälp av så kallad åtta-bindning.

Mönsterbeskrivningar

Haröre-nymf

Krok: Mustad 79580 strl 10

Förtyngning: Koppar- eller blytråd

Bindtråd: Brun

Stjärt: Stickelhår Hare

Rib: Guldtinsel

Bakkropp: Hare, dubbad

Thorax: Hare, dubbad och utpetad

Vinganlag: Brun raffia

Flytväst-nymf

Krok: Tiemco 200 strl 10

Tråd: Brun

Stjärt: Kort marabou eller strutsherl

Rib: Bindtråd eller tinsel

Kropp: Kanindubbing; beige, brun, grå i lika delar

Flytväst: Frigolitkula i damstrumpa. Färgas med ljusoliv och brun tusch

Thorax: Mörk hardubbing, petas ut som ben

Maybou-nymf

Krok: Mustad 79580 strl 10

Förtyngning: Ingen

Tråd: Brun

Kropp: Kanindubbing; beige, brun, grå i lika delar

Stjärt: Brun grizzle marabou

Rygg: Brun grizzle marabou

Rib: Bindtråd eller tinsel

Vinganlag: Brun grizzle marabou

Huvud: Brun grizzle marabou, tvinnad

Mayfly Dry (Dun o Spinner)

Krok: Mustad 94833 strl 12

Tråd: Brun

Stjärtspröt och bakkropp: Reverserat ginger badger hackel

Framkropp: Fly-rite nr 30

Vingar: Beige och brunt polygarn, eller brända höns-sattel

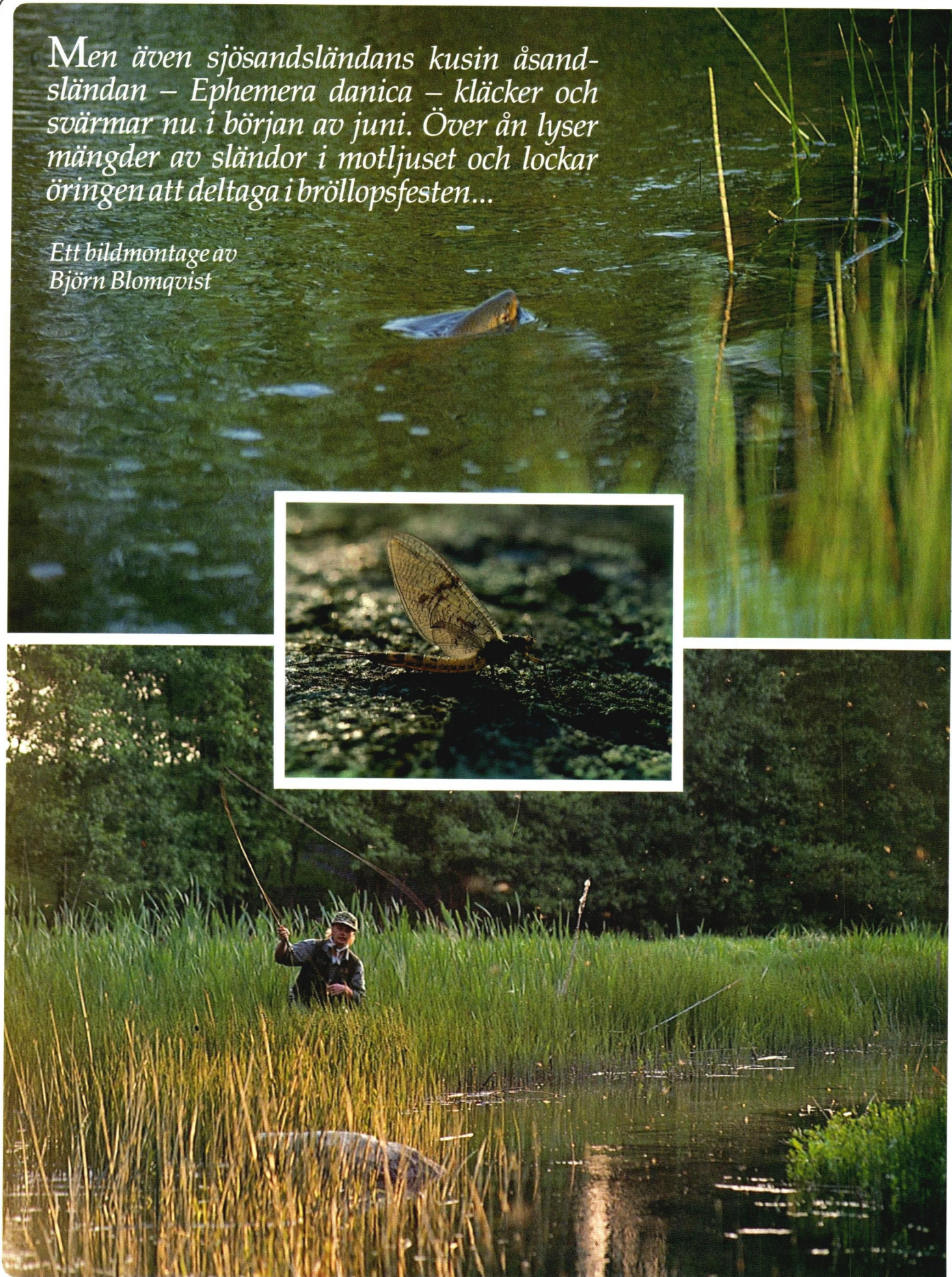
Hackel: Brunt tupphackel, parachute bundet

Lite entomologiska fakta om sjösandslåndan

Latinskt namn	Vardagsnamn	Utbredning	Kroppslängd	Vattenmiljö	Kläckning	Kläcknings-tid	Äggläggning
Ephemera vulgata	Sjösandslända	Södra till norra delarna utom fjällen	18–22 mm	Sjöar och lugna delar av strömvatten	Maj–Juli beroende på vilken del av landet	Oftast eftermiddagar	Sena eftermiddagar eller i skymning
Kroppsfärg dun	Vingfärg dun	Kroppsfärg Spinner	Vingfärg Spinner	Kroppsfärg nymf	Stjärtspröt Nymf	Dun	Spinner
Halmgul med brun-svarta markeringar	Grågrön-bruna med bruna fläckar	Gulbrun med mörka markeringar. Hanen mörkare	Genomskinlig med bruna fläckar	Beige-brun-grå	3	3	3
OBS! Sländans färger kan variera något från vatten till vatten.							

Men även sjösandssländans kusin åsand-
sländan – *Ephemera danica* – kläcker och
svärmar nu i början av juni. Över ån lyser
mängder av sländor i motljuset och lockar
öringen att delta i bröllopfesten...

Ett bildmontage av
Björn Blomqvist

Här kan Du boka guide

I FiN:s februarinumner uppmanade vi vattenupplåtare att meddela om man kan erbjuda sina besökare någon form av guideservice. Sådana kontakter har också tagits med redaktionen, men sammanfattningsvis måste konstateras att denna service ännu är dåligt utbyggd även om den efterfrågas av allt fler. Många insända uppgifter om "guidning" har också sållats bort. Det räcker till exempel knappast med att kortförsäljaren kan "erbjuda båt-skjuts" eller att han på en bilkarta kan "peka ut de bästa fiskeplatserna". På några platser har man emellertid utbildat fiskevårdskunniga guider med god lokalkännedom om sina vatten, och det står klart att denna typ av guideservice kommer att bli allt vanligare de närmaste åren.

Här följer en lista över vattenupplåtare som säger sig kunna erbjuda fiskeguider redan till sommaren. Kvaliteten på denna service kan av naturliga skäl variera åtskilligt, och uppgifterna står uppgiftslämnarna själva för. Det är därför viktigt att du som hyr guide till sommaren visar vilken typ av service du önskar – allt för att denna nya service ska utvecklas på ett seriöst sätt. Det finns säkert också anledning att följa upp erfarenheterna i något kommande nummer av FiN.

Östergötland

Jonny Andersson arbetar inom fritids- och turistförvaltningen i Kinda kommun i södra Östergötland parallellt som han läser "Natur- och kulturmiljötolkning" – mer populärt "upplevelseturism" vid Linköpings universitet. Jonny erbjuder guidning och kurser för flugfiskegrupper i sin region. Bokning görs på telefon **0142-911 59** eller **0494-120 00**, turistförvaltningen.

Østerdalen i Norge

Geir Kjensmo på Mastery Adventure, i samarbete med Hedmark Fylkeskommune med flera kommuner i Østerdalen, arbetar med fisketurism med Elverum som bas. Kjensmo ordnar individuellt upplagda flugfiskekurser och guidning av enskilda eller grupper i bl a Glomma, Trysilselva och Femundsmarka med övernattningsmöjligheter vid samtliga vatten. För närmare information; ring tel **00947-62 53 50 77**.

Tännäs

Tännäs Fiskecentrum, telefon **0684-242 00**, erbjuder 62 olika fiskevatten på samma kort med allt från sjöar till strömmande vatten, varav några enbart för flugfiske. Här kan du anmäla dig till guidade halvdagsturer eller längre veckoturer i naturskön fjällmiljö. Tännäs Fiskecentrum arrangerar även flugfiskekurser och du får också hjälp att boka lämplig fiskestuga i området.

Härjedalen och södra Jämtland

Med Vemdalen som utgångspunkt ordnar Gunnar Ekberg kurser och guidade turer i Veman, Ljungan, Råndan, Ljusnan samt klassiska Sölvsbacka och Kvissle strömmar. Han arrangerar också flugfiskeresor i området för mindre grupper med transport i minibus, men även kortare, guidade dagsturer. Gunnar Ekberg har tillgång till inkvartering i egna stugor. För information och bokning, ring telefon **0684-300 36** eller **300 62**.

Hökensås

Hökensås Sportfiske i Västergötland är ett väletablerat sportfiskeområde med många sjöar och tjärnar med inplanterad fisk. Men här är också nära till strömfiske i Tidån vid Baltak liksom till harrfisket i Vättern. Hökensås Fiskecenter erbjuder sina gäster fullservice med boende, mat, fiskeshop och guidning. Kontaktman är Lennart Ottosson, telefon **0502-500 13**.

Tornedalen

Svanrek AB med säte i Svanstein, Övertorneå, ordnar fiske med egna guider utbildade av Tornedalen Turism Ek. Här kan du fiska enskilt eller i grupp och du väljer själv den servicenivå du önskar. Svanrek erbjuder också skraddarsydda arrangemang vid olika typer av vatten – från rent vildmarksboende till stugor eller hotell. Närmare upplysningar erhålls genom Jan Rova, telefon **0927-200 86**.

Muonio älv

I Muonio älv med biflödena Mera-

sjoki och Parkajoki finns möjlighet att fiska harr, öring och lax. För både enskilda fiskare och grupper designas fiske till "paketpris" allt efter önskemål – stugor, matservering, guidning, båtar och fiskekort. Kontaktman är Lars Malmström, telefon **0978-430 40**.

Pajala

Via turistbyrån i Pajala, telefon **0978-100 15** eller **100 85**, kan guide bokas för Torne, Muonio och Kalix älvar med fiske i till exempel Kengisforsen i Torne älv och Aarekoski i Muonio älv. Även fiske i Parkajoki, Merasjoki och Kihlankijoki.

Henry Ylipää är en av dem som gått genom guideutbildning och som kan bokas genom turistbyrån i Pajala eller genom Hotell Smedjan, telefon **0978-108 15**. Han guidar i Torne, Muonio och Lainio älv samt i Parkajoki, Merasjoki och Kihlankijoki och menar att det är mycket bra fiske efter harr i älvarna och efter öring och harr i bäckarna. Men han kan även erbjuda havsöringsfiske.

Lainio älv

Lainio älv med biflöden och några hundra sjöar i Norrbotten, Kiruna kommun. Här finns öring, harr och sik, men även lax, och närmare information om fisket, inkvartering, båttransporter och guidning erhålls genom Roland Hendriksson, telefon **0981-410 25**.

Kalix och Kaitum

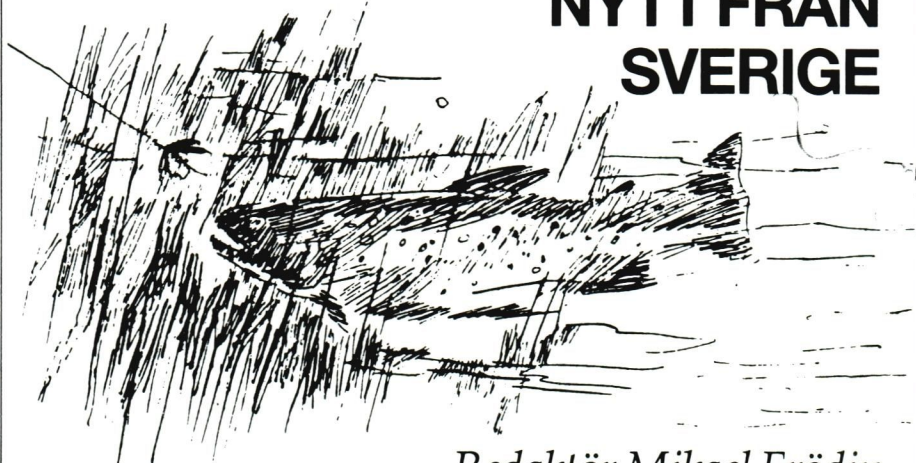
Fiske i vardera 6–7 mil av Kaitum och Kalix älvar med biflöden, delvis fjällvatten, väst om riksväg 10 i Kiruna och Gällivare kommuner. Här finns två fiskecamper med både permanenta kåtor och tältkåtor. Flugfiskesäsongen efter öring, harr, sik och lax sträcker sig från juni till och med 15 september. Transport med sjöflyg och forsbåt. För vidare information ring: Einar Knutsen, telefon **0970-501 70**.

Tärendö

Tärendö Turism erbjuder guider i Kalix älv, Tärendö älv, Narkån samt ett antal andra strömvatten och mind-

forts på sid 54

NYTT FRÅN SVERIGE

Redaktör Mikael Frödin

Flugfiskeorganisation och "representationsfiske" i Mörrum.

Vi flugfiskare har fått en ny förening, Sveriges Flugfiskares Förening. Föreningen startade i Skåne under försommaren 1993 och är nu inne på sitt första egentliga verksamhetsår. Föreningen hade sin första officiella sammankomst med årsmöte i Falun helgen 19-20 mars. Anders Forsling rapporterar från mötet på sidan 15 i denna tidning.

För att ge en bild av föreningens intentioner citerar jag ett utskick med inledningen "Vill ni hjälpa till att säkra fiskeframtiden för våra barn och barnbarn" - Vi har som huvudidé att arbeta för en framtid där fiske efter vild fisk fortfarande är möjligt, i rent vatten, gärna då naturligt strömmande. För att vi skall kunna förverkliga detta kommer vi att arbeta på alla nivåer i samhället och via alla kanaler vi kan hitta. Vi skall samla kunskap inom fiske- och vattenvård och sprida den till de som aktivt vill och kan hjälpa till att nå målet. Samtidigt skall vi främja flugfisket och dess idé genom aktivt arbete i klubbar och i sammankomster.

Det råder ingen tvekan om att föreningen har som målsättning att påverka fiskevården och flugfisket i Sverige i en positiv riktning. Det här är naturligtvis bra. Sverige är ett föregångsland då det gäller många olika områden, men när det gäller fiskevården är vi dock i många avseenden långt ifrån världsledande. Vi behöver en organisation som kan ta ansvaret för våra vilda bestånd och som på ett ansvarsfullt

sätt kan dra upp riktlinjer för hur vi på bästa sätt kan nyttja den resurs som vilda fiskbestånd otvivelaktigt är. Frågan är dock hur stora möjligheter Sveriges Flugfiskares Förening föreningen har att lyckas.

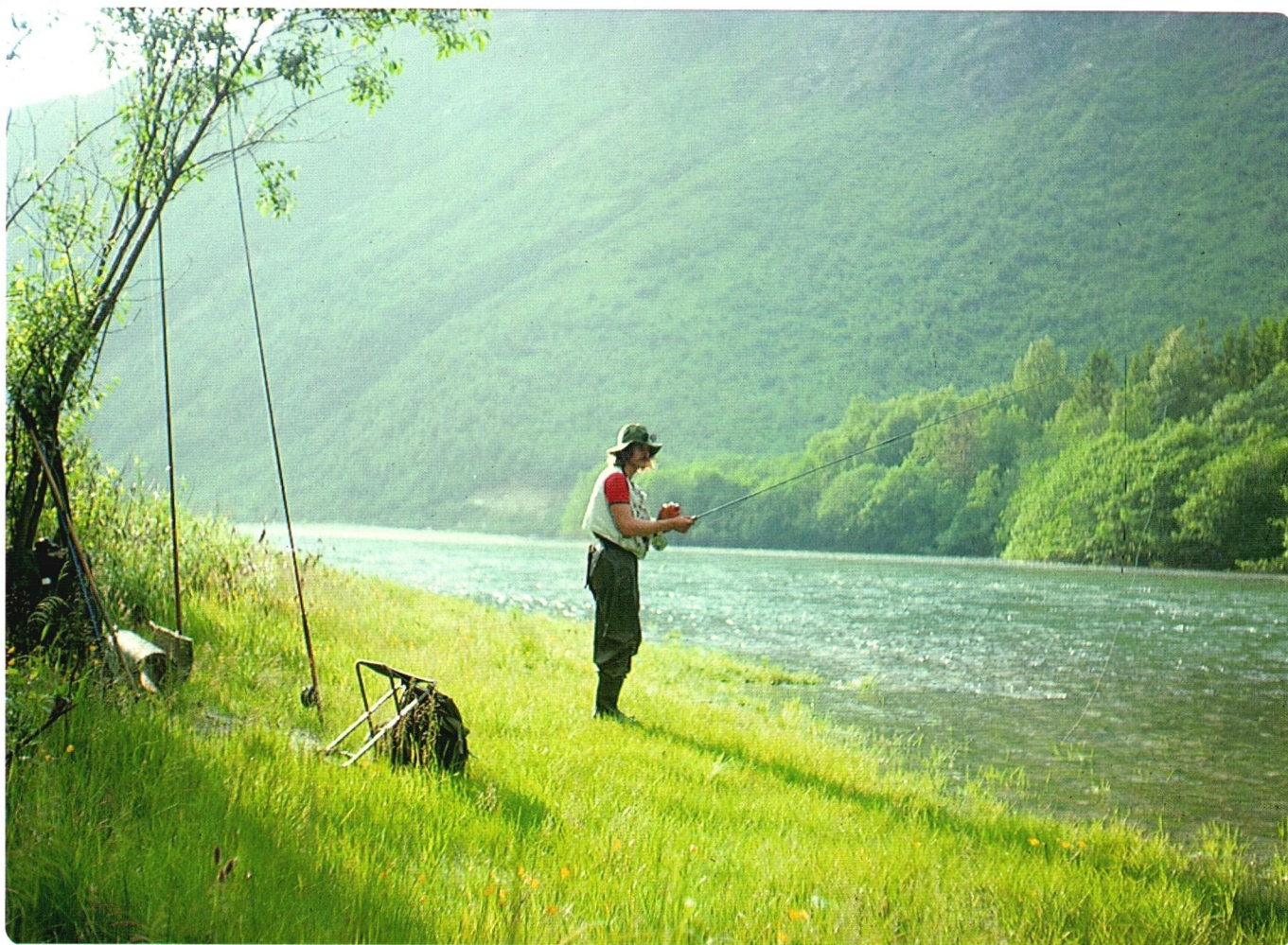
Att flugfiskarna i Sverige på det här sättet organiserar sig är helt klart ett friskhetstecken och det yttersta beviset på att man är trött på att Sveriges Sportfiske och Fiskevårdsförbund aldrig får "tummen ur" och verkligen uträttat något för flugfiskarna i Sverige. Det är ganska uppenbart att med ett fungerande sportfiskeförbund hade Sveriges Flugfiskares Förening aldrig startats, helt enkelt beroende på att man inte hade behövts. Troligen är det dock så att det, trots allt, hade varit lyckligare med en lösning där flugfiskarna i Sverige hade blivit en fristående underavdelning till Sveriges Sportfiske och Fiskevårdsförbund och där försökt få fart på arbetet för flugfisket i landet. Sveriges Sportfiske och Fiskevårdsförbund genomgår nu en förändring. Förhoppningsvis kan den nybildade flugfiskeföreningen vara med och påverka utformningen av förbundet, även om jag vet att detta varken är en lätt eller avundsvärd uppgift. Jag vill dock inte var någon olyckskorp, utan hoppas och önskar att Sveriges Flugfiskares Förening blir en bred flugfiskeorganisation med stora möjligheter att verkligen utträtta någon-ting.

Intresserad flugfiskare kan bli med-

lem genom att sätta in 200 kronor på postgiro 654285-6 eller bankgiro 5819-9464.

Ny giv i Mörrum

Mörrums Fiskeriförvaltning har tagit ett nytt initiativ för att försöka bättra på den ansträngda ekonomi som efter de gångna årens sjukdomar varit ett problem. Från och med våren -94 kan företag hyra en fiskepool under en dag för 9 000 kronor. Möjligheterna till detta har man under så kallad icke zonindelad tid, dvs från 11/4-15/9. Poolerna 1, 2, 4 och 17 går inte att reservera. Endast en pool/dag kan vara reserverad och samma pool får hyras ut högst två dagar/vecka, dock aldrig två dagar i följd. Det har varit vilda diskussioner kring lämpligheten att göra så här. Alla inskränkningar i fiskerätten ses som något ont, men en del åtgärder måste betecknas som något nödvändigt ont. Det finns de som känt sig undanskuffade, men jag tror att man istället ska försöka se nyordningen som ett sätt att låta företag, genom exklusivt representationsfiske, subventionera det vanliga fisket för allmänheten. Vi ska ha klart för oss att risken finns, att om det inte skulle gå att få ekonomi på fisket enligt gängse metoder, att fisket i stället bjuds ut till högstbjudande. Det skulle med största säkerhet vara en katastrof för alla dagens Mörrumsfiskare.

Det är svårt att inte trollbindas av den sagolika älven.

Driva – dronningen bland elver

Text & foto: Erik Erlandson

Det var i början på 70-talet. Försommarens fiske i mitt på den tiden så fisktomma hemnavatten var över och möjligheten att få en blanklax på kroken minskade för varje dag. Det gjorde däremot inte fiskefebern – den snarare ökade ju mindre möjligheterna att lyfta en blank ur vattnet blev. Större delen av den vakna tiden irrade tankarna

Ju simplare desto enklare är tanken bakom denna effektiva havsöringsfluga.

kring flugor, linor och nya, obeprövade norska laxälvar. På natten drömde jag om fisket i älvar med glasklart vatten, fulla med lax och öring. Så dök en möjlighet upp – en veckas fiske i den norska älven Driva kunde arrangeras med hjälp av en butiksägare som arrenderade ett stycke i älven och lejde ut veckor när han själv inte var där, ett

Där nere väller hon fram; Driva, dronningen bland elver.

system som på den tiden var ganska oskyldigt och i de flesta fall saknade det olustiga inslag av ocker och klippare som det senare har fått.

Några veckor senare tuffade en fullpackad PV-57:a med tre övertända flugfiskare fram genom den svindlande Gudbrandsdalen upp mot de höga bergen på Dovregubbens hatt vid Oppdal, där Drivas källor rinner upp. Vi körde genom ett landskap vars skönhet vi sällan skådat och när natten kom kunde vi inte bärga oss utan fortsatte utan uppehåll ned för de branta fjällväggarna fram till älven. Vi parkerade vid Ottem Yttre där vi också skulle fiska. Fortfarande låg mörkret och diset från älven i täta sjok över den skarpt nedskurna älvdalen, så vi somnade i obekväma ställningar i bilen i väntan på att dagen skulle komma och vår stuga bli ledig.

Det var jag som vaknade först. Klockan var mitt på förmiddagen och solen borde stått högt på himlen – men den syntes inte till. Den höga fjällväg-

gen i öster skymde den fortfarande men på andra sidan löpte en skarp skuggkant över sluttningarna. Ovanför lyste bergstopparna vita av snöfläckar och nedför kilometerhöga stup kastades bäckar och åar i långa glänsande band. På bergväggarna rann breda strömmar av vita getter i hjordar fram och tillbaka och här och där klättrade mödosamt röda traktorer likt flugor uppför lodräta väggar.

Och där, längst ner i dalen, där vällde hon fram, Driva, dronningen bland norske elver, med ett grönt vatten, lika glasklart som det någonsin varit i mina drömmar. En bred, snabb, glasklar vattenmassa med minnen från hela det mäktiga Dovrefjellet drog i breda, tillsynes makliga svängar fram genom dalen ner mot den råmande Klingforsen i slutet av Ottem Yttres sträcka. Mötet med älven, dalen och bergen tog helt andan ur mig. Jag blev stående i flera minuter – trollbunden av vad jag såg.

Aldrig har jag sett en vackrare älv –

varken förr eller senare. Och när laxen avtog och nästan försvann 10 år senare kunde jag ändå inte låta bli att åka dit – bara för att få se älven, dalen och fjäl-
len.

Laxparasit slog ut laxen

Detta ögonblicksintryck skulle visa sig inte bara bli bestående utan växa sig allt starkare ju fler gånger jag kom tillbaka till älven. Allt eftersom åren gick minskade dock laxen och i mitten på 80-talet var den nästan helt försvunnen. Däremot tycktes havsöringen öka markant under samma period, både antalsmässigt och storleksmässigt, vilket ju normalt sett är logiskt eftersom antalet storvuxna individer automatiskt ökar om populationen ökar. Men eftersom vi var vana vid en medelvikt på cirka 1,5 kilo blev ökningen mycket mer markant än vad man normalt skulle förväntat sig när vi

forts på nästa sida

Driva – dronningen bland elver

forts från föreg sida

vissa år kunde räkna en medelvikt på 2,5 kilo. Storvuxna havsöringar, så kallade kluddar, på 4–5 kilo blev också allt vanligare i våra fångster ju längre tiden gick och ju sämre laxfisket blev.

I dag är laxfisket i Driva egentligen nollställt – eftersom beståndet är drabbat så hårt av laxparasiten *Gyrodactylus salaris* att det nästan helt slagits ut. Därför införde man restriktioner i älven som bl a stadgade att fångad lax skulle återutsättas. Nu har man frångått denna regel och man kan fiska lax i stort sett som vanligt. Nya regler förbjuder dock räka, men inte mask.

Havsöringsfisket

Drivas havsöringsfiske är idag tyvärr också på stark tillbakagång. För bara 5–6 år sedan var öringfisket bland de bästa i Norge, fullt i klass med andra berömda havsöringsälvar som Aurlandsälven. Vad som har åstadkommit denna tillbakagång är det ännu för tidigt att säga. Kanske är det bara naturliga fluktuationer i beståndet. Det är inte omöjligt att öringen därför kommer att öka framöver...

För den som ändå vill uppleva den säregna dalgångens magiska skönhet under några natters havsöringsfiske finns det massor av ställen att köpa kort på, trots att många sträckor är uthyrda veckovis eller på årsbasis. Den fiskbara sträckan är nämligen mycket lång – cirka 60 km – och erbjuder ett mycket omväxlande fiskevatten som i många stycken är rena drömmen för en flugfiskare.

Nu är Driva en av de stora älvarna i Norge även rent fysiskt, och detta innebär att flugfiskaren måste vänta ganska länge på säsongen för att finna idealvattenståndet. För havsöringsfisket gör inte detta något eftersom den inte börjar stiga i någon större omfattning förrän vattenföringen avtar i slutet av juli.

Den långa och forsrika älven passeras inte alltför fort av öringen och detta innebär att tiderna för stigningen – och fisket – varierar ganska kraftigt mellan mynningsområdet och de översta delarna. Själv har jag som sagt fiskat mest i ett avsnitt vid ett samhälle som heter Ottem Yttre och som ligger ca 40 kilometer från mynningen. Hit kommer öringen först i sista veckan av juli, med en topp under de två första veckorna av augusti. Denna fisketopp för havsöringsfisket sammanföll tidigare i stor utsträckning med toppsäsongen för laxfisket, varför man på den tiden un-

der i stort sett alla dygnets tider hade högtintressant fiske.

Runt den förhyrda sträcka vi fiskade på fanns billiga och mycket intressanta fiskevatten för kortköpare – ofta i kombination med billiga hytter. Björa, som ligger strax ovanför, erbjuder t ex mycket intressanta sträckor till ett mycket rimligt pris, liksom Gickling, några kilometer längre ner. Billigast är nog ändå det vatten som Myren erbjuder för några tiotusental per dag och billig hytte några meter från älven. Sträckan är ganska vild och forsande och därför svåriskad vid högt vatten – men kan vara otroligt fin sent på säsongen under lågvattenperiod.

Längre ner mot Sundalsöra – staden vid Drivas mynning – finns som ett pärlband kortsträckor och hytter – det är bara att stanna till och fråga efter kort och hytte nästan var som helst. Den ökande tendensen att leja ut vattnet på långtidskontrakt – som ju varit ganska stark i många av Norges ledande älvar – har inte varit speciellt märkbar vid Driva, även om det förstås också finns en del sådana sträckor. Detta kan nog bero på att laxfisket har gått tillbaka så katastrofalt det senaste decenniet. Här nere vid havet vandrar öringen uppöver älven redan i början eller mitten av juni; flugfiskaren får dock finna sig i att ofta kringgärdas av maskmetare på de mest populära sträckorna.

Väderkänsligt fiske

Förutsättningarna för ett lyckat havsöringsfiske i Driva är – förutom havsöringens närvaro – ett milt och varmt väder med högt i tak. Varma augustinätter, gärna molnfria och en mild, fuktig vind från havet är en önskedröm. Men detta inträffar trots allt inte varje dag i Sundalen; därför gör havsöringsfiskaren klokt i att ta med sig ett rikhaltigt urval av linor till Driva. Hon är nämligen ganska lynnig och kan lätt bli ilska och tvär och öka sina vattenmassor i en förskräckande takt – men hon kan lika plötsligt slå om och bli mild, mjuk och vänlig. Allt från Hi-D-linor till flytlinor kan därför mycket väl komma till användning – under samma vecka till och med.

Driva blir sällan badvarm – ofta ligger temperaturen i slutet av juli på mellan 9 och 12 grader. Längre fram i augusti kan förstås värmen öka vid långvariga högttryck och torka, men sådant är ganska sällsynt. För havsöringens del innebär dock inte den ky-

liga temperaturen att den tjuvar på botten – nej, den kommer högt och fint i vattnet om vädret i övrigt är varmt och vattentemperaturen stigande. Om förhållandena däremot är de omvända kan öringen även på relativt hög temperatur gå djupare, och ökar vattenföringen samtidigt som temperaturen minskar kan det vara läge för de riktiga strykjärnslinorna. Det är naturligtvis inte roligt att behöva beväpna sig med så tungt artilleri – och man kan förstås framhärda i flytlinemetoden om man så önskar, dock då medveten om de minimala chanser den erbjuder under dessa förhållanden.

Gardera med tvåhandsspö

Havsöringsfisket som det bedrivs i det flesta älvar kräver enhandsspö – tvåhandsspöt är oftast för okänsligt och tungarbetat. Däremot kan man ha stor nytta av tvåhandsspöt när älven går hög och tung och man måste dragga med Hi-D-linor. Ett spö i klass 7–8 på 10 fot tycker jag själv är idealet. Helst skall det vara så snabbt som möjligt. Snabbheten har nämligen en i det närmaste torrflugefiske-liknande funktion, havsöringshuggen kommer ofta blixtsnabbt och man måste vara mycket snabb i mothugget för att klara att kroka fisken.

Flugorna är de gamla vanliga havsöringsflugorna: mörka, svarta kroppar och långa svarta vingar. Min egen havsöringsfluga – som tagit många öringar både i Mörrumsån, på kusten och i Norge – består av en 5 cm lång oklädd plasttub med en svart vinge som enda dressing. Den är oemotståndlig för öringen, speciellt om kvällen är klar.

Tidpunkten för bästa öringfiske varierar förstås under säsongen – men i huvudsak kan man säga att den infaller under dygnets mörkaste timmar. Under eftersommaren är det alltså mellan 23.00 och 04.00 som fisket pågår – ganska kort period egentligen. Det är emellertid inte lönt att försöka sig på fisket under dagtid – det enda man åstadkommer är störningar av fisken, vilket kan hämma kvällens fiske.

Kort uttryckt kan man säga att Drivas havsöringsfiske är ett specialistfiske för fiskare som vill fiska intensivt under några korta timmar och inte är så intresserade av det tunga malandet med laxspöt 18 timmar om dagen.

En remsa strand...

Så förvandlade han bärnsten till silver när han lyfte den stora hanlaxen ur vattnet, upp på stranden. Det första solljuset silade ner genom strandskogen och värmen lyfte fukten i drivande slöjor. Storlaxen lade han i vattenbrynet. Han såg på den. På strandstenarnas mönster. Några avbrutna grässtrån. En lax. En remsa strand...

*Text: Ulf Törnblom
Målning: Kenth Nyberger*

Talet fyller de norska älvdalarna. Älvarnas och människornas röster. Regnet som faller förändrar vattnet och ger älven ny stämma. Älven som svarar vinden och de tunga bergen och lockar lax ur havet. Fiskarnas röster, ivriga och upprymda, utleda och besvikna i det ständiga laxasurret om det stora laxasuset.

Så gick snacket i denna älvdal, likadant som i andra dalar längs den långa kusten. Om älv, fisk och fiskare. Kanske var allt det som sades om honom just bara snicksnack. Sådana rykten och berättelser som alla tycks älska. Om det omöjliga kastet. Om hans buckliga bil inkörd bland buskarna för att förvillna. Om hans ensamfiske och vana att mäta lax i centimeter och tiotal. Och om hans ovana att lura andra att fiska den redan fångade fisken på fel plats. Han var inte att lita på, sade man, men en ren jävel på att kasta. Det fanns de som påstod sig ha varit med när en betryckt campingvärd, en den sommaren närmast fisklös bygdefiskare, varit tvungen att föreslå honom en egen frysbox. Alldeles säkert var det mesta snack, men de flesta älskade att tro på de många historierna. Själv höll han tyst om sitt fiske men påstod att han börjat måla och att han bara var ute för att leta motiv vid de vall han smugit undan bilen.

Det trodde ingen.

I mycket var han nog ovetande om vad som sades om honom. Halvslumrande, inkrupen i sovsäcken med regnet piskande mot fönsterrutorna kom han denna morgon inte upp i gryningen. Säkert visste han att det stora steget sommarlax nu äntligen kommit, men också att älven fortfarande gungade mörk och fylld med bråte nedom hytten. Om han inte hade slutit ögonen och somnat om, och någon i hans sömntryckhet hade frågat honom om hans hemlighet, så hade han ärligt sagt att han egentligen inte visste... att det var mer en känsla.

De motsättningar somliga människor bär i sin person tycks göra just dem sällsynt levande och särpräglade. Han älskade en Harley Davidsons dova smekning över grov as-

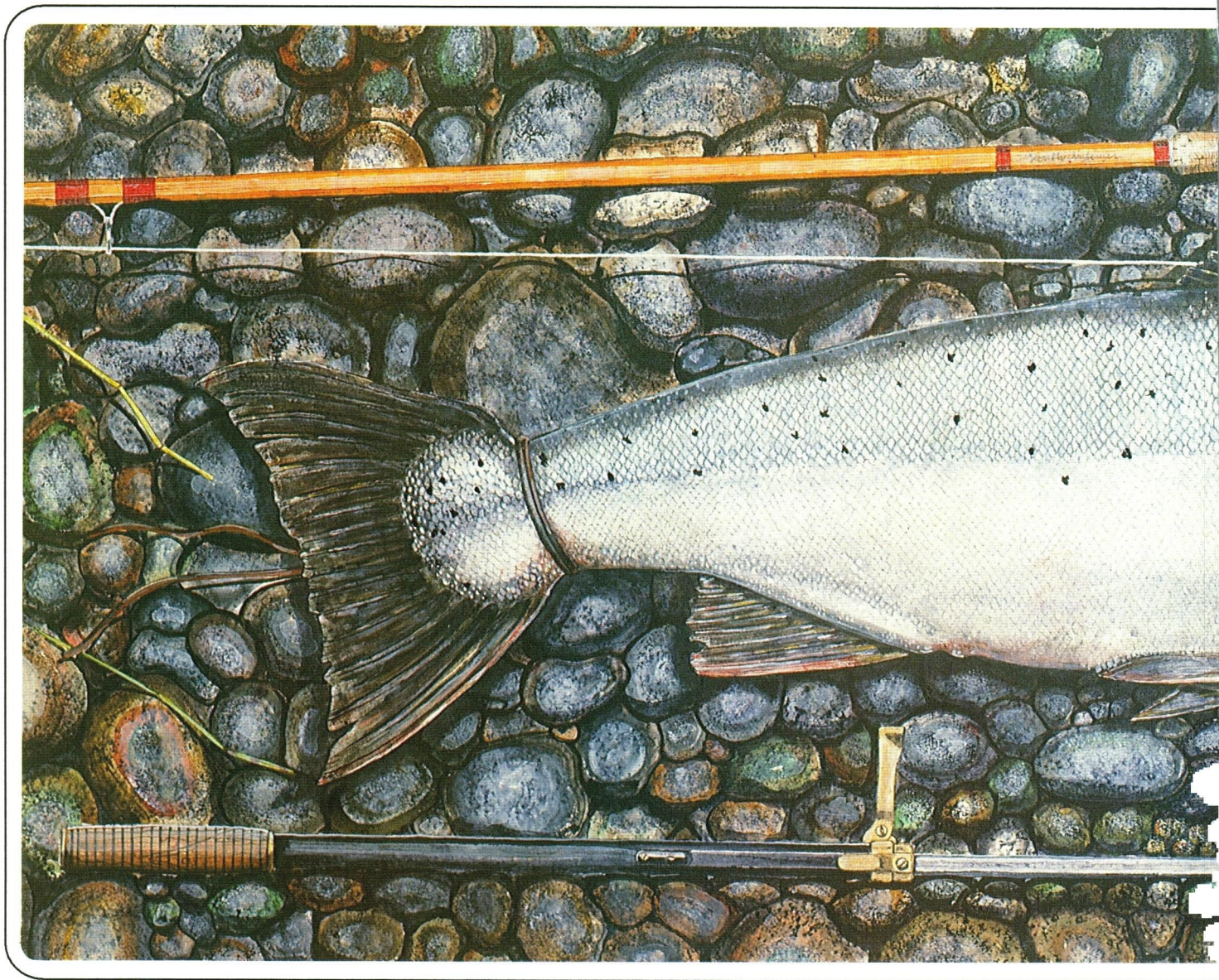
falt men föraktade sig själv för att han tog bilen upp längs den skogiga älvdalen. Han arbetade tungt, men kastade sin lina och band sina flugor såsom världen var av kristall och poesi. Han brann för att fiska och fånga, men tvekade över att längre fortsätta att störa sina vänner i vattnet.

Molnen smög undan bergen i slöjor, men vattnet hade börjat falla i biflödet. Långt upp längs skogsälven sökte han en ledig sträcka på föreningens vatten. Han visste var han skulle finna den och varför han skulle bli ensam.

Långt under sig hörde han älven mullra när han började klättringen nedför nipan under valv av löv och droppande vatten. Han visste att han därnere skulle få se den svullna älven blanda sig med strandskog och stora klippblock. Ensam skulle han få vara med sitt fiske. Få kunde klara de långa vänsterspey han var bunden att göra och samtidigt hålla sig kvar i strandskogen, undgå att slitas ned i vattenmassorna. Älvens ljud stannade i den trånga dalen och steg till ett dån när han nådde vattnet vid vallets början. De tunga molnen stal mycket av ljuset och älven hade ton av sherry. Högt böljade älven över de vanliga storstenarna och stånden. Han drog en ny tafs och band en Waddington i flomfärger till dess ända. Han såg nedöver när han lyfte sitt spö, såg älven gunga mot strandskogen och slå högt mot det branta berget på andra sidan älven. Kvar i böjen där han stod fanns bara en liten bädd av sten vars mönster lyfts fram av fukten. En kort remsa strand.

Han lyfte och lade. Snart lät han linans fulla längd fiska flugan mot stranden. Mot ståndet där laxen på detta vatten helt kort stannar. Över den inre strömkanten och sedan mot land. I långa svepande vänsterspey med den åtrådda hemligheten för ett ögonblick möjlig att ana. En känslighet i händer och ögon, där erfarenheter gömts utan eftertanke och blivit ett slags sinne.

forts på nästa sida

forts från föreg sida

Vid strömkanten slog plogen upp ur djupet och tog jakt på flugan in mot skogen. Där kom den tunga virveln när flugan blev hängande. Hur länge väntade hans händer sedan på det tunga laxasuget som hans ögon redan sett? Tiden tycktes fastna i virveln. Det kom ändå småningom, det slet spötoppen mot vattnet och visslade linan genom tung motström. En storlax var fast ute i den gungande älven, i trång älvdal med himmel och berg dolda i moln högt ovanför.

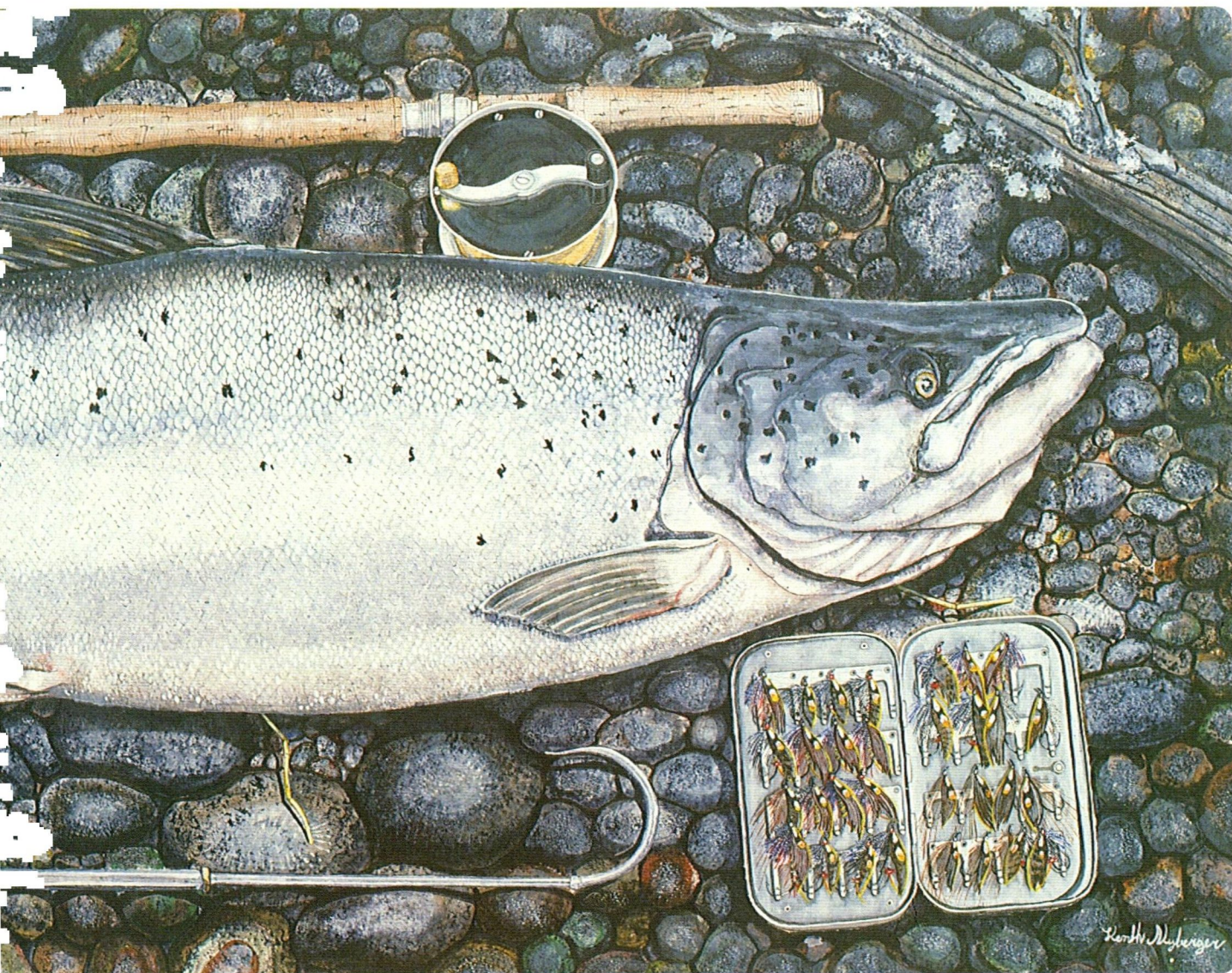
Uppför strömmen, i tung acceleration for laxen iväg. Ibland fiskar man utan tanke på vad som skall hända om en storfisk går på, ibland skjuter man frågan ifrån sig. Om han inte hade tänkt förr, fick han anledning nu. Fisken gick och han stod där han stod. Han förmådde knappt hålla spöt upprätt med två händer. Det fanns ingen möjlighet att följa den flyende fisken. Den skar med sjungande lina mot både hans krafter och den tunga forsen. Uppför strömmen, i väldig fart tog den både lina och backing av hans rulle. Hade han kunnat välja hade han ändå valt det så. Bakom hans

rygg bröt sig älven lös i bred och snabb skravelfors. Hopp- löst långt var det till den plats nedöver där laxen i sådant fall skulle stanna.

Laxen gick långt ifrån honom men han kunde känna att den snart skulle stanna. Den hade funnit en plats och stod still på lång lina. Så följde han mödosamt efter och vann linan åter. Laxen fick brått för sidpressen. Den vände och gick nedåt. Stannade efter ett femtiotal meter. For iväg igen när han blöt och darrande hade tagit sig ikapp och spänt sig. Tog åter femtio meter närmare nacken. Och igen. Stod stenhårt fast där den en gång tagit.

Tid gick utan att han ännu sett en skymt av fisken. Skravelforsens då tycktes bara stiga, ropade efter fisken. Han var väl ändå inte redan trött. Svetten rann. Han hängde i spöt. Strandskogens grenar hejdade när han försökte öka vinkeln. Strömmen slog omkull honom när han tog ett steg ut. Blöt kom han upp. Spöt fäst i fisken var hans räddning. Nu drog fisken sakta snett ut i sidled. Så vände den nedåt och gick.

Nacken var bred och grund. Fisken gick snett nedöver

men fann bara fotsdjupt vatten, tvekade och stannade nedanför på hans kant. Där blev den stående. Bara pressen från strömmen mot fisken trodde han skulle knäcka tafsens och hans skälvande armar.

Ofta uppträder storfisk egendomligt i sådana lägen, de kommer oförmodat med någon meter, och strax ytterligare någon meter. Ändå fick han gå den till mötes fastän poolen egentligen var slut.

Så stod de där i hårdströmmande grundvatten bara ett par spölängder från varandra. Sida vid sida, utan att någonting egentligen hände. Han vann någon meter, han förlorade den igen. Han vann med sina envisa press, men förlorade i mod. För var gång fisken tenderade att kantra åt sidan för pressen ökade istället strömmen pressen i hans spö. Vart blänk blev en varning.

Han var nu välbekant med åsynen av sitt livs blanklax men stod så illa till, att skulle den förlora orken och kantra, skulle han förlora den. Om han lättade på pressen skulle resultatet bli detsamma. Hårdströmmen skulle bära den ned i forsen. Längre höll han så en försiktig press och avståndet mellan dem minskade småningom. Och fastän han inte kunde räta på spöt för skogens skull och inte kunde gå fis-

ken till mötes i den hårda strömmen, kom den breda stjärtspolen i hans hand.

Så förvandlade han bärnsten till silver när han lyfte den stora hanlaxen ur vattnet, upp i strandskogen...

Det skulle efteråt komma att sägas att han lät laxen vila upp sig så pass att den inte kantrade, men inte så mycket att den orkade gå iväg. Men det snackas så mycket. Ingen visste väl säkert. Och ensamfiskarens tal om målningar – det höll man för trams.

Till ryggsäcken i kröken, där han för så länge sedan hade format de första linbågarna, bar han laxen. Det första solljuset silade värme ner genom strandskogen. Värmen lyfte fukten i drivande slöjor. Storlaxen lade han i vattenbrynet. Han såg på den och rörde långsamt fingrarna.

Ögon och händer.

Stenarnas mönster. Några avbrutna grässtrån.

En lax.

En remsa strand...

NYT FRA DANMARK

Redaktør Steen Ulnits

"Fisketurisme år 2000"

I indenlandske undersøgelser har for nylig vist, at turismen i Danmark vil eksplodere i årene fremover – i så høj grad, at turismen måske endda vil overgå selveste levnedsmiddelindustrien i omsætning!

Danmarks Turistråd har længe været klar over mulighederne i et veludviklet sportsfiskeri og har i nogle år markedsført "produktet" i ikke mindst de tysktalende lande – med en kraftigt øget tilstrømning af fisketurister til følge.

Udenlandske undersøgelser viser samstemmende, at et veludviklet sportsfiskeri er til stor gavn for samfundet – såvel sociologisk som økonomisk. Det er således en overmåde god forretning for samfundet, hvis der investeres målrettet i det rekreative fiskeri.

På kort sigt har man den store og umiddelbare omsætning, som sportsfiskeriet giver – via penge brugt til transport, overnatning og forplejning, fiskekort og fiskegrej. På længere sigt er der de mange penge, som samfundet sparer i social- og sundhedssektoren, hvis ungdommen fisker i stedet for at hænge på gadehjørnerne. Sportsfiskeri er jo en meningsfyldt beskæftigelse, som er sund for både sjæl og krop.

Tidligere blev lystfiskeri mest af alt betragtet som et harmløst tidsfordriv – i hvert fald ikke som en seriøs beskæftigelse for voksne mennesker. Denne holdning har ændret sig markant. Idag ser man det rekreative fiskeri som noget positivt for samfundets borgere – som et nødvendigt modstykke til en måske ellers grå, trist og meningsløs hverdag. Ikke mindst i en tid med

mange arbejdsløse er dette et vigtigt aspekt.

Sportsfiskeriets gavnlige effekt på økonomien i lokalsamfundene er ligeledes godt kendt og vel dokumenteret i udlandet. I lande som USA og Canada har man i mange år kendt til de mange "ringvirkninger" af sportsfiskeriet – dem, der i Nordamerika har gjort det organiserede sportsfiskeri til "a multi-billion dollar business", som alle politikere er meget opmærksomme på. Det er da heller ikke nogen tilfældighed, at flere amerikanske præsidenter har været engagerede sportsfiskere og ivrige fortalere for miljøet. Det er noget, der giver stemmer!

"Ringvirkningerne" er de penge, som sportsfiskeren erlægger via udøvelsen af sin hobby. Det er penge til transporten ud til fiskevandet, udgifter til overnatning og forplejning, til fiskekort og fiskegrej. Og det er ikke småpenge, det drejer sig om, men millioner af kroner. En sports- eller lystfisker betaler jo gladeligt 100–200 kroner alene for en dags fiskeri ved et godt ørredvand.

Den gæstende lystfisker skal ikke kun fiske under sit besøg – han eller hun skal også bo og spise under opholdet. Lægges det hele sammen, bruger hver besøgende fisker nemt 500 kroner om dagen – penge, som i høj grad kommer lokalsamfundet til gode. Penge, som går til de lokale handlende samt til den skrantende hotel- og restaurationsbranche. Og så er der endda slet ikke taget højde for, at mange lystfiskere også medbringer deres familie!

Efter at vi nu i Danmark har fået det

længe ønskede obligatoriske fiske-tegn, har politikerne for første gang rigtigt fået øjnene op for, hvor mange sportsfiskere der egentlig findes – hvor mange potentielle vælgere, der er i denne befolkningsgruppe. Det har fået dem til at tage sportsfiskeriet mere alvorligt – til at se mere positivt på eventuelle miljøtiltag, der kan komme sportsfiskeriet til gode. Langt om længe er politikerne blevet klar over, at sportsfiskerne er mange, og at det er mange penge i sportsfiskeriet. Nu bliver vi derfor taget alvorligt!

Og tingene hænger uløseligt sammen: Jo flere sportsfiskere desto større politisk velvilje. Og jo mere politisk velvilje desto bedre miljø får vi at fiske i! Og jo bedre miljøet og fiskevandene er, desto flere fisketurister kan der lokkes til landet – med værdifulde arbejdspladser og afledte skattekroner til følge. Og med en voksende fisketurisme kan vore politikere for alvor se, hvor mange penge der egentlig omsættes i et velorganiseret sportsfiskeri. For velorganiseret må det være – ellers forsvinder turisterne blot igen.

Fisketurister er lige som alle andre – de vil have et godt produkt, hvis de skal lægge deres penge her. Og et godt produkt – sunde og velplejede fiskevande med gode fiskebestande – kommer i mindst lige så høj grad os selv, de danske sportsfiskere, til gode. Vi fisker jo året rundt i de selv samme vande og nyder derfor ekstra godt af denne udvikling.

Desværre er fisketurisme blevet til lidt af en varm kartoffel – i regelen på grund af manglende information. En fisketurisme, der ikke er styret og velorganiseret, er nemlig langt værre end ingen fisketurisme. Det er derfor uhyre vigtigt, at man i forvejen har lagt en overordnet strategi, som sikrer, at miljøet ikke overbelastes – at et givet fiskevand ikke overrendes og overfiskes.

Det kræver en god styring – med fastansat personale, der kan overvåge miljøet i det daglige. Som kan guide tilrejsende fiskere og gøre dem klart, hvad de skal og ikke skal. Professionelle menesker, som samtidig kan stå for den nødvendige fiskepleje.

Der bliver derfor god brug for "river keepers" af den slags, man i flere meneskealder har gjort brug af i fluefiskeriets moderland, England – lokalkendte guides eller ghillies, som kender deres vand, dets muligheder og begrænsninger. Folk med indsigt i netop det pågældende fiskevand og dets økologi.

Fiskere, der kan se, hvordan fiskeplejen og fiskeriet bedst udføres til gavn for alle!

Da vil fisketurismen blive til glæder for alle – lokale såvel som tilrejsende!

Kronogård

Text, foto & teckning: Lennart Granström

Dick, vakna... Dick!

Nej, han rör sig inte utan ligger kvar helt orörlig. Och visst har han rätt att vara trött efter en hel natts traskande och fruktlöst fiske.

– Kaffet får vara – hade han sagt med ett apatiskt uttryck i ansiktet, allt medan han mosade i sig en banan.

Själv går jag upp i backen för att hämta ved, och när jag återvänder har han redan somnat, direkt på marken, med bananskalet "viljelöst" vilande i handen.

Efter några smörgåsar och ett par kossor starkt kaffe blir jag sittande på min stock och känner en stor trötthet sakta börja skava under ögonlocken. Min blick söker sej till elden och stannar där i ett tillstånd av trans, innan jag återkallas till verkligheten av kaffepannan som kokar över. Just som jag böjer mig fram för att rädda den, ser jag resterna av en tunn vakring ett femtiotal meter bort. Den är så tunn och obetydlig att jag blir tveksam. Men önskan att vila och lusten att fiska kan inte längre riktigt enas, så jag blir sittande på min plats med blicken naglad vid den punkt där ringen dör bort...

Dick börjar snarka. Han har rullat av den tuva som kommit att bli hans kudde och ligger nu med uppdragna knän och med hakan tryckt mot bröstkorset.

Trots att det sista i kaffepannan är odrickbart, håller jag upp och dricker. Men det består mer av sump än av vätska, och jag silar i mig kaffet så gott det går. Kvar i kosan ligger ett tjockt lager kaffesump som jag slår ut med en snärtig rörelse.

Plötsligt exploderar den blanka vattenytan framför mig. Jag ryggar till och hjärtat voltar i bröstet. Då förstår jag! Min kaffesump! När jag slog till med kosan hamnade det mesta på vattnet, och precis då passerar en fisk, helt nära ytan. Chocken är total för den stackars öringen. Det är en stor fisk, det ser jag av svallvågorna som raskt lämnar land...

Med ens får tankarna liv, blicken klarnar och kinderna hettar. Det jag väntat på så länge har hänt!

Jag försöker väcka min vän, samtidigt som jag byter till en ny och fräsch

fluga. Dick vaknar till, men bara för att inse att dröm nog är att föredra framför verkligheten...

– Jag stannar här, gå du... sluddrar han och sover igen innan meningen ens är avslutad.

Den där öringen som gjorde pyttevaket är säkert lika stor som den jag skrämde, hör jag mig själv viska. En innerlig önskan som på detta sätt görs till sanning.

Nu kramar spänningen tag i mig rejält. Jag börjar halvspringa, snubblar, fastnar med tafs i en gran, får backa och i upphetsningen slår jag till med spöet för att komma loss, bara för att ånyo fastna i en annan, mindre gran bredvid. Så kommer jag vidare, mycket andfådd och varm. An en gång stannar jag för att lyssna och kika. Och visst, nu är det ingen tvekan längre. Längst bort i andra änden av en vik, under några frodiga alar, går verkligen en fisk och betar av vattenytan systematiskt. Den håller sej inom ett avgränsat område, så jag ser min möjlighet att hinna ikapp och förbi. Från fiskens plats och bortåt står skogen tät nära stranden. Botten är översållad med kvistar och pinnar, och ur sjön sticker giriga, grå grenar upp överallt.

När jag så efter en vid sväng passerat alarna, smyger jag försiktigt ner till vattnet och sätter mej i skydd av en björkbuske. Min hand trevar efter flugan, och i samma stund som fingrarna möter det sträva hacklet, hörs det välbekanta ljudet helt nära, och så ytterligare ett, och ett till... Min andning upphör och mitt hjärta slår i bröstet med sådan kraft att det är svårt att urskilja något annat. Och innan jag vet ordet av glider en stor öring förbi snett under mej. Jag kommer av mig helt. Blicken följer hypnotiskt den vackra fisken, som helt oberörd fortsätter sin jakt.

Nu blir det bråttom. Efter en ny kringgående rörelse sitter jag åter nere vid det kristallklara vattnet, och trots att jag valt ut den sämsta tänkbara landningsplats låter jag kastet gå och flugan landar halvannan meter från stranden...

– Dick, vakna... Dick! Min röst går i falsett. DICK!

En hastig blick bort mot eldstaden konstaterar att han äntligen hör mej. Hans solblekta, svagt gula "Beppehatt" lyser som en 40-wattslampa där borta.

– Va' är'e – svarar han halvt knästande och märkbart sömndrucken.

– Kom hit med håven, fort som fan. Jag har en på... en stor en – får jag fram utan att för ett ögonblick lämna öringen med blicken. Nollsextontafsen står spänd likt en glasnål och jag är besatt av endast en tanke – att hålla fisken ovanför alla grenar och kvistar. Den är stor, det ser jag. Och att detta är den största jag flugfångat i Kronogård – ja, det råder det inget tvivel om!

Lapplands skogsland

Nå, hur gick det då? Jo, Dick hann fram i tid. I god tid till och med. Han kunde sätta sig och följa kampen, innan jag sakta förde fisken över håvbygeln. Efteråt satt vi bara där, på var sin tuva, och kommenterade och beundrade.

Det är ganska många år sedan nu detta utspelades långt inne i det lappländska skogslandet. Vi hade feriearbetat med skogsplantering, och när helgen kom besökte vi Kronogård – för vilken gång i ordningen visste ingen av oss. Men området skulle bli mitt under en följd av tjugo år...

Ofta hade jag också min bror Göran med mig. För oss kom Kronogård att bli ett sammanhållande kitt, och det var mycket bra för oss bröder att ha denna emotionella hemvist.

Nu efteråt, med facit i hand, förstår jag att det redan då handlade om ett fiske där inramningen var minst lika viktig som själva fångsten. Vi drogs mer eller mindre omedvetet till de svåraste tjärnarna med de glesaste bestånden av fisk, men med en skönhet i landskapet som bromsade vår framfart – något som fick oss att stanna upp så länge att eventuella fiskar hade en möjlighet att röja sig för oss. Detta skapade så småningom en strategi, där stillaståendet och vilan blev nyckeln till fiskeupplevelsen. Vi upptäckte

forts på nästa sida

En av de stora...

forts från föreg sida

också att dessa sjöar och tjärnar, som av många betraktades som mer eller mindre omöjliga, ofta innehöll stora öringar. Och det bästa av allt; man kunde enkelt nå dem när de jagade helt nära land. Vi började också fånga färre – fast större – fiskar, och det i en miljö där vi stortrivdes och där sällan någon störde oss.

Ofta hände ingenting, hur rätt vi än gjorde, eller hur fina förutsättningarna i övrigt än var. Men detta skulle bara komma att fylla på våra förväntningar ännu mer inför nästa fisketur. Vi hade funnit den perfekta modellen för vårt flugfiske.

Urskogskaraktär

Kronogårdsområdet är i sin centrala del av urskogskaraktär med sjöar och tjärnar, som ligger utspridda och djupt nerbäddade mellan höga kullar och vindlande åsar. Allt är bevuxet med gammal skog. Tjárnarna varierar mycket i storlek, alltifrån en ordinär villatomt till betydligt större sjöar motsva-

rande flera fotbollsplaner. Många vatten ligger helt nära, på bara något stenkasts avstånd från varandra, men med en höjdskillnad på flera meter.

När inlandsisen en gång täckte Kronogårdsområdet låg den stilla. Detta kallas på fackspråk för ett dödisområde. När isen sedan smälte, formades detta dramatiska och kraftigt kuperade landskap. Här finns backar med 35 graders lutning som fortsätter rakt ner i en sjö eller tjärn. Det är med andra ord tvärdjupt lite varstans. Den för insekterna så viktiga strandzonen är därför på dessa ställen tämligen smal, vilket är anledningen till att öringen gärna jagar mycket nära land. Men här finns också mer grunda och vassbevuxna vatten. Detta till trots är det de djupa klarvattenstjárnarna som dominerar och lockar...

Minnenas fiske

För en tid sedan rotade jag i en låda och hittade då en karta över Kronogård från början av 80-talet. Den var full med små noteringar om fångade

och tappade fiskar. Anteckningarna var ett totalt virrvarr – men ändå tillräckligt tydliga för att bli en vällustig läsning. Och där stod något om en pinne, och det fick mig att minnas...

Jag hade satt mej på en sten för att vila och fick, mer av en slump, se hur en liten pinne i vattnet skakade till då och då. Elritsor, tänkte jag, men gjorde ändå ett kast för säkerhets skull. Flugan, en stor och ganska yvig *Europea*, tog genom luftmotståndet lite tid på sej att landa. Och när bara någon tum återstod innan flugan tog vatten, möttes den av en urstark röding, som med utsökt precision fångade den i luften. Rödingen krokades och började sakta och ganska odramatiskt dra ut all lina från rullen. Men när bara några varv återstod, vände den tillbaka till sin kära pinne igen, lika lugnt och värdigt som tidigare.

Resten kan nog anas. När jag några minuter senare hade skarvat den avslitna tafsén, kastade jag ut till exakt samma plats igen. Egentligen gjorde jag bara kastet för att råta ut lina, så att jag lättare skulle kunna veva upp

den på rullen – men av detta blev intet! Den nya flugan möttes även den av en stor röding, och allt upprepades med en nästan kuslig precision. Rullen tömdes, och även den här rödingen återvände precis när backingen var slut till sin pinne. Ett tag trodde jag att det var samma fisk. Rödingen gick mot pinnen – men valde fel sida – så efter ytterligare någon minut låg en tvåkilos fisk bredvid mej. Men bara en fluga satt fast i dess käft...

Jag minns också ett annat fiske. Vi hade dragit oss djupt in i området, där vi visste att det fanns några riktigt stora öringar, och tänkte nu gör en ärlig satsning att åtminstone få kontakt med någon av dem. Vi beredde oss på en lång väntan. Vi pratade, vi mindes, vi åt och drack kaffe i lagom avvägda doser. Det var i juli, så natten var ljus och härlig, varm och myggrik.

Så äntligen, efter många timmars väntan, började det hända saker. Och precis som tidigare kunde vi konstatera att det var en av de verkligt stora som börjat vaka. Beteendet stämde med tidigare. Vi kunde minnas hur våra fiskar hade haft stor aktionsradie och rört sej över hela sjön – snabbt och irrationellt. Och denna fisk, det visade sej vara bara en, utgjorde inget undantag. Ena stunden vakade den alldeles utanför vår kastsektor. I nästa stund beskrev dess vak ljusa, vågräta kritstreck långt bort vid motsatta stranden. Så dog allt ut för en stund, för att snart fortsätta igen. Denna fisk betedde sej precis som förr, den var lika oberäknelig som då. Den hade bara en sak som gick att förutspå; strax innan den passerade oss, brukade den göra några vak utanför ett litet vassbestånd nära land hundra meter till vänster om oss.

Väntan blev lång. Otaliga gånger hade vår fisk passerat utan att ens vara i närheten av våra flugor. Sakta började vi misströsta, och efter en stund gav sig allt kaffedrickande till känna. Inte på något akut sätt, utan mer som en långsamt stegrande spänning som till slut måste åtgärdas...

Då en av pauserna inträdde tyckte jag därför att det var passande att åtgärda det hela, lät spöet ligga med linan ute och gick upp till en buske. Det

forts på nästa sida

Överst: Kronogård har 250 skogsomgärdade sjöar och tjärnar.

Mitten: Nattsländorna dominerar – men ha också gärna en myrimitation i flugasken...

Underst: En vacker öring från en av klarvattenssjöarna.

var ju gott om tid. Hundra meter simmar ingen med rekordfart... inte ens en öring...

Men hur fel kan man inte ha. Mina förehavande avbröts brutalt av ett vrål från min bror!

– Står du och pissar! Ser du inget!

Med ett jättekliv når jag fram och sliter upp mitt spö. Jo, nu ser jag att öringen tagit min fluga och till och släpat iväg ett stycke med tafs och lina innan jag hann ingripa. Händelsen kan synas banal, men den visar ändå tydligt på något om fiskens beteende och hur man själv måste lägga upp strategin för att lyckas kroka några av de verkligt stora i Kronogård. Fisket inbegriper mycket väntan här...

Som jag tidigare berört, vinner man mycket på att sänka tempot – och gärna sätta sej ner ett stycke upp på stranden. En liten fickkikare är då ett alldeles utmärkt hjälpmedel att spana av strandlinjerna med. Den besparar dej mycket onödigt spring, något som är jobbigt, men vad viktigare är: vattnet störs mycket mindre då. Håll utkik efter vågor. Titta i skarven mellan himlen och den uppochnedvända skogen. Det rör sej sällan om några jättevågor, utan små, minimala störningar. Här går det gammal fisk som kan konsten att åstadkomma de minsta, tänkbara ringar.

Gammal fisk är erfaren fisk. Det är en kunskap man bör ha i minnet när man fiskar i Kronogård. Tar man med sej sitt "put and take beteende" hit, kommer man bara att bli besviken och lottlös. Det är helt meningslöst att blindfiska i dessa dödisgrytor. Eller man kanske kan uttrycka det så här: det lönar sej att minnera antalet kast till enbart de tillfällen man verkligen vet att där finns fisk. Och viktigast av allt – sök skydd bakom buskar och träd. Böj på knäna och sätt dej att invänta rätt tillfälle, istället för att "kasta ikapp" en öring. Ofta kommer fisken tillbaka, förr eller senare, företrädesvis senare. Du kan få vänta länge, och just då, när du är som mest okoncentrerad, brukar allt hända. Antingen kommer din fisk tillbaka, eller så kommer det en annan öring, som dittills varit osynlig. Du måste lyssna uppmärksam. Buskarna växer ofta så nära vattnet och så tätt, att hörseln många gånger är det effektivaste sinnet. Det gäller ju att lokalisera öringen innan den lokaliserar dej. Minsta rörelse gör omedelbart fisken oroad – och då är det bara att byta jaktobjekt. Ha därför som en gyllene regel att endast "skrämma de fiskar som du krokar..."

Gammalt kronoställe blev fiskecamp

Kronogård ligger längs den så kallade inlandsvägen mellan Arvidsjaur och Jokkmokk. Strax norr om byn Kåbdalis, just innan järnvägsövergången, svänger man in efter en skogsväg. Den mynnar vid ett gammalt kronoställe, Kronogård, som numera ligger omgärdat av campingstugor och husvagnar. Annat var det förr. Då var detta en enslig utpost närmare två mil från närmaste hus. Det låg så ensligt att man, någon gång i mitten av seklet, testade raketer här, vars rester fick landa i det stora vildmarksområdet. Jag minns hur man förr kunde hitta delar från dessa raketer, men numera ligger de nerbäddade i mossor och lavar.

Två av de äldre parstugorna är byggda på startramparna – två runda betongfundament, där rostiga bultar ännu sticker upp och vittnar om historien. Ända sedan 60-talet har man kunnat hyra stugor här. På senare år har man rustat upp fiskecampen för åtskilliga miljoner. Mannen bakom detta är Paul Johansson, som driver Kronogård genom sitt företag Polarman AB. Totalt finns nu 40 stugor med sammanlagt 70 bäddar. Standarden varierar, alltifrån vedeldade stugor utan vare sej vatten eller el, till mer lyxiga alternativ. Det finns också uppställningsplatser för husvagn. Men vill man komma ut i området, kan man med fördel ta med tält och bosätta sej vid en egen tjärn. Det är ju också det alternativ som bäst passar det "väntfiske" som jag beskrivit. Men glöm för all del inte myggoljan...

250 sjöar och tjärnar

Kronogårdsområdet är stort, hela 13 000 hektar. Här rymmer 250 sjöar och tjärnar med bestånd av abborre, gädda, öring, fjällröding, harr och splejk. Närmare vägen och på mer lättillgängliga ställen planteras regnbåge från egen odling. Båt finns att hyra i Abborrträsk. Här kommer det också att vara tillåtet att fiska från egen flytring, och det finns ytterligare någon sjö som troligen kommer att öppnas för flytringsfiske. De flesta vattnen ligger så till att man måste gå till dem, men här finns vandringsleder och stigar till en sammanlagd längd av 50 km, så det är inget problem att hitta. Men det förutsätter att man verkligen följer lederna. Om man hamnar utanför dessa kan

det uppstå problem med orienteringen, eftersom landskapet är kuperat och många tjärnar liknar varandra. En kompass är därför inget dumt hjälpmedel.

I utrustningen bör man, förutom det obligatoriska myggmedlet, också ta med en liten yxa. Det är näst intill omöjligt att göra upp eld när det regnar, om man inte kan klyva en tjärnstubbe, som det finns gott om. En sådan stubbe brinner alltid, oavsett hur mycket det har regnat. Men den mesta tjäran finns i själva roten nere i marken, och den kan vara svår att komma åt utan yxa.

Till mitt eget fiske väljer jag ett 9 fots spö i klass 5–6. Mina flugaskar var i början både många och välfyllda. Men med åren har jag insett att antalet arter inte är lika stort här som i Mellansverige. Däremot kan mängden individer stundtals vara i det närmaste massiv. Och då tänker jag främst på nattsländorna. Bortsett från enstaka dagsländor är det nämligen nattsländorna som dominerar. Här finns många arter; de minsta i storlek 16, och de största i längd som en tändsticksask – stora, gråbruna och ludna, och med ett för oss flugfiskare tacksamt beteende att vilja springa långa sträckor på vattenytan. Olika storlekar av Streaking Caddies har därför kommit att bli något av ett måste vid mitt fiske i Kronogårdsområdet. Men även gamla hederliga Europatolvan bör finnas med, även i större storlekar.

Eftersom området har många döda trän, uppträder det ibland stora svärmingar av hästmyror. Dessa svärmar i slutet av juni och början av juli och hamnar ofta på vattnet. Fisket brukar då vara mycket bra med många vakande fiskar. Det är inte många öringar som avstår en sådan fest. Se alltså till att du har några sådana jättemyror i din flugask.

Och till sist vill jag komma med en liten "varning". Eftersom du här befinner dej i det lappländska skogslandet, kommer du säkert att möta en liten gynnare som du ska se upp med. Ofta kommer han fram när du sitter och äter, och då i sällskap med fru och barn. Det är alltid en lika glad överraskning när lavskrikan dyker upp. Det är en orädd fågel, som ibland till och med äter ur din hand, och som helt saknar respekt för människan. Och det är här min varning kommer in; lämna aldrig något ätbart framme vid eldstaden – inte ens i plastpåsar! Jag fick själv halva matsäcken stulen en gång, så jag vet vad jag talar om...

Information om Kronogård

Närmare information om fisket i Kronogårdsområdet, aktuella priser, bokning av stuga samt köp av fiskekort kan erhållas på telefon Kronogård 0928-501 14 eller genom Polarman Service AB, telefon 0920-884 75.

Harrijokken någonstans på Nordkalotten....

Glada gamängers galenskaper

*Om tre goda vänners fiskeäventyr
bland Nordkalottens storharrar*

Text & foto: Gunnar Westrin

De landade vid kanten av jokken i spöregn och blåsväderslappland. Sikten var det sämsta tänkbara, och de såg inte ens det närmaste fjället. Den medhavda termometern visade på plus sex grader, och vattentemperaturen på samma pessimistiska gradtal. Det fattades fortfarande flera grader till harrens trivseltemperatur och ännu fler till människans.

Det var den sista juni, och aldrig tidigare hade väl ingenjör'n, slöjdar'n och skollärary'n – ett sedan år sammansvetsat fiskegäng – rustat till nordkalottresa så tidigt på säsongen. Veckovistelsen skulle bli en ren chansning, men eftersom våren hade kommit tidigt till fjällen företogs ändå denna harrexpedition.

Efter en tidig kväll med föga muntrationer vaknade herrarna utvilade påföljande morgon. Som brukligt när detta sällskap sammanstrålade för fiske var slöjdar'n först på benen. Efter en del skramlande och muttrande bland stormköksattiraljerna kom så äntligen kaffehurran på plats. Sist ur den varma sovsäcken var, som alltid, den något morgonsege skollärary'n.

Morgonen var den helt motsatta, med tanke på den regniga kvällen. Solen sken sedan timmar och alla lågsniffande moln var som bortblåsta. Storfjället reste sig mot sydväst, och dess skrud var i år betydligt vitare än förra årets kreation. Luften var hög och klar, och slöjdar'n menade att jokken redan hade sjunkit en halv decimeter.

Redan den första juli prunkade hela fjället av tusentals vackra blomster. De flesta var vita, och hjortronmyrarna var fullständigt överbepudrade av dessa. Ett stort hjortronår tycktes vara i antågande.

Nu började också ingenjör'n att ta till orda. Han såg framför sina ögon den ena storharran efter den andra. I år skulle han minsann sätta nytt personligt rekord. Skolläraryn smetade in ansiktet och händerna med en försvarlig mängd myggoljeutspädd becolja, och för säkerhets skull fick även den uråldriga fiskehatten en genomkörare. Det var något så otroligt med mygg att till och med slöjdar'n började knorra. Dock fanns ännu inte en enda knott i luften.

Efter en tidig lunch bestående av djupsaltat renkött från Tornedalen, hårt bröd och kaffe vandrade ingenjör'n och slöjdar'n uppströms, och som brukligt skolläraryn åt andra hållet. I detta sammansvetsade sällskap spelade det aldrig någon roll med vilken eller vilka, dessa individer fiskade tillsammans. Huvudsaken var att alla trivdes och hade det bra.

Det var en ovanligt fågelrik tid i fjällen och mängder med omkringdrivande fjällabbar skrek och skrånade. Till och med en och annan praktfullt målerisk blåhakesångarhanne drillade bland fjällbjörkarna. Så småningom tystnade denne fjällens näktergal, och då är de också svårare att se. Ett par familjer med rostfärgsbröstade fjällpipare fanns i tätens närhet. På sandkullen ovanför stod alltid en ljungpipare och pep ut sitt entoniga läte. Traktens kungsörn gjorde turisterna den äran under hela veckan. Ripor i massor, men förvåningsvärt få ungar. För att nu inte tala om alla sångsvanarna. När skolläraryn vandrade nerströms i sitt sökande efter lämpliga strykor kände han sig nära de Elyseiska ängerna.

De uppströmsvandrande flugfiskarna hemsökte genast den strömstryka där skolläraryn året innan lurat minst en harr över kilot per dag. Nu var det deras tur att dra de stora, tänkte de säkert när de tittade fram ur snårigheten vid stranden. Det första de såg var två nymfande storharrar, en i varje grop.

– Kasta du på den, så försöker jag på den nedre, viskade ingenjör'n med hes och upphetsad röst.

Så gick det alltså till när ingenjör'n, redan på fiskeveckans första dag, putsade sitt harrekord med ett par hekto. Nästan fyra hekto över kilot och 53 centimeter lång. Slöjdar'n fisk var betydligt "mindre", men ändå en vacker skapelse över kilot. Rättvist var det, eftersom denne man innehar ett

vackert personrekord på 1,7 kilo med en längd av 57 centimeter.

Skolläraryn hittade snart den lilla ström som skulle bli veckans skafferiplats. Solen värmdes allt mer och stora jackan hängdes upp i närmaste krokbiörk. Nu skulle den myckna snön vid jockanten få sig en dust av de varma strålarna.

Nåväl. Torrflugan dansade ut i strömmen och den ena sexhektosbiten efter den andra krokades av och återsattes. Tre sparades för kommande middagsmål, givetvis fullständigt ovetande om vad kamraterna nyss hade upplevt.

Skolläraryn vandrade vidare. Han kände sig fri som en fågel. Det var betydligt tystare ute i naturen än i klassrummet, så skönt avslappnande att det susade i öronen. Nu blev stortröjan upphängd i en annan björk. Fjällvärmen gjorde sig påträngande.

Nere vid Storharrselet blev det tvärstopp redan uppe bland videbuskagen. Två präktiga storharrar gick och nymfades på samma sida som inkräktaren. En av dessa fiskar betade nästan strandgräset, och dess rygg var skrämmande bred. Skolläraryn frös till en staty. Hjärnan började surra. Flugspöet rördes något. Mygg så in i helvete. Och flera stycken mitt på näsan!

Sex-sju meter nedströms fiskarens fötter stod harrarna och anade inte att någon kikade på dem. Det fick bära eller brista. En tussig Européa-12 i storlek 14 satt redan på tafs, och den fick duga. Ett eventuellt byte skulle skrämma dem på flykten.

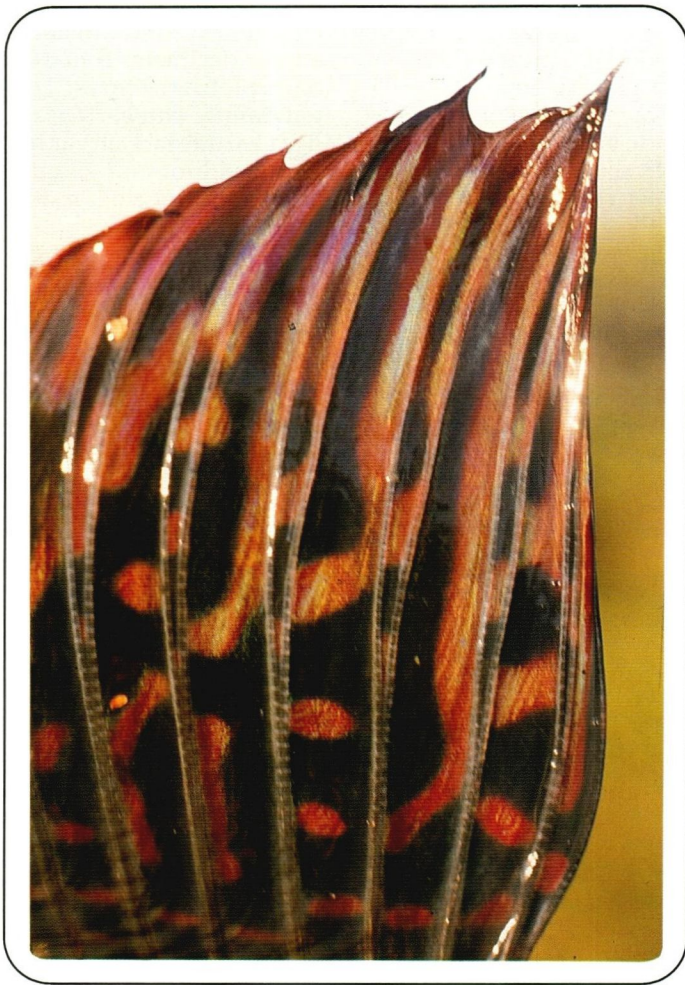
Efter ett "gatlopp" på nära hundra meter kunde första fisken landas. Ett stadigt grepp över dess huvud och fångsten var bärgad. Inte underligt att skolläraryn skrek ut sin glädje, tände pipan och

ställde till med liten krigsdans. Något mer än ett hekto från ett och ett halvt kilo och 53 centimeter.

Efter en timmes vilande på strandbrinken, vilken var översållad med fjällkaktus och svarthö, vakade ännu en av de stora. Den här gången mitt ute i strömmen, ett plask som fick skolläraryn's pipa att ramla i backen.

Förmiddagen övergick i smällhet dag och nu försvann även skjortan upp i närmaste träd. Med becolja över hela överkroppen företog skolläraryn sitt återtag till tälten. Två storharrar i korgen fick faktiskt vara nog, även om stora plums i selet skvallrade om ännu större fiskar. Nu ville han träffa sina vänner och berätta glada fiskehistorier, och kanske få en kopp halvljummen whisky som belöning. Livet lekte.

forts på nästa sida

Storharrrens färggranna ryggsegel.

Glada gamängers galenskaper

forts från föreg sida

Slöjdar'n och ingenjör'n satt redan kring köksbrådet när han återkom. Glada rop och skratt rullade ut över sandåsarna. Alla hade de fått granna exemplar av den nordiska harren, kanske vår vackraste fisk.

Under den andra dagen, som var gråmulen och trist, hände det som sällan kan upplevas, nämligen årets första knottkläckning. Miljoner flygfån lämnade jokken och alla tycktes vara på färd mot människor och tält. Slöjdar'n muttrade något om att det var fan värre än till och med i Island!

En av dagarna vände herrarna på rutinerna. Så skollärrar'n gick uppströms och de andra traskade ner mot Storharrselet. Dagen försvann i rasande takt, och det närmaste skollärrar'n kom en storharr var en sik på halvmeteren med en vikt av ett kilo och tre hekto, tagen i bästa harrstrykan...

För hans vänner blev det ingen sik, men däremot en tokig gädda och uppskrämda monsterharrar.

Ingenjör'n fick lov att stanna på land när slöjdar'n skulle pröva favoritstrykan. Där rymdes nämligen bara en fiskare. Redan i andra kastet fick han en lillharr på en storstreamer!? Bara det ett konststycke. Plötsligt blev det tvärstopp i linan. Konstigt tyckte slöjdar'n, men hoppades att en storharr av sagoformat hade huggit över lillfiskens. Men inte det inte. En gädda hade hemsökt selet. Slöjdar'n svor så det osade.

Rovfiskens rusade ut i storselet så det sjöng i spöet. Ingenjör'n hejade på och tyckte det var roligt. Slöjdar'n svor ännu

mer. Efter en lång väntan hade gäddan svalt lillen och nu kom hela ekipaget in mot land. Då spydde den ätande upp den ätna, men stannade alldeles intill slöjdar'ns fötter. Fan flög i slöjdarkroppen och med spöspetsen lindade han fluglinan runt den trötta rovfiskens stjärtspole. Något mer utvilad gjorde den ett sagolikt ryck och krokade så småningom sig själv. Den vägde prick tre kilo och skulle förmodligen smaka mer harr än gädda.

Nåväl. Nu är inte historien slut med detta. Som skjuten ur en kanon kom en jätteharr simmande och ställde sig endast ett par decimeter från den utvadades fötter. Nu blev slöjdar'n plötsligt tvärtyst. I ett tafatt försök doppade han nymfen framför jätteharrrens feta nos, men fisken ville av naturliga skäl inte ta. Den var helt enkelt skrämmd av gäddan, eller andra gäddor i omgivningen. Naturen stannade upp, och till och med ingenjör'n stod tyst i buskaget.

Långt efter sovsäcksintagandet den kvällen kunde skollärrar'n höra hur de två männen i tältet bredvid pratade om jätteharrren.

– Harrren måste ha vägt minst två och ett halvt kilo, stönade slöjdar'n. Och som om nu inte detta skulle vara nog så hade den en kompis som nästan var lika grann. Fan anamma var det sista som hördes innan ljudliga snarkningar blandades med de sista stroferna från en spelgalen blåhakesångare...

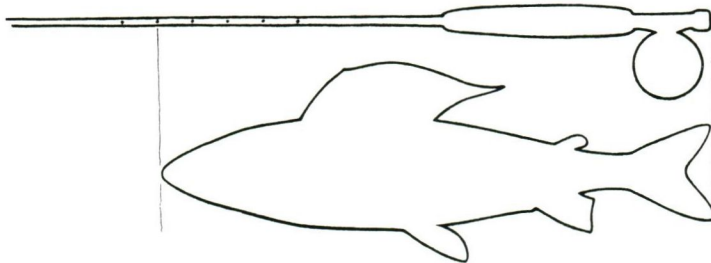
Så mycket väger harren

Under många års harrfiske har jag gjort en vikt/längd tabell över fångade harrar som kanske kan vara av intresse för FiN:s läsare, särskilt som allt fler – liksom jag själv – numera återutsätter större delen av fångsten. Fisken bör då hanteras så skonsamt som möjligt och att väga den är uteslutet. Det kräver att man lyfter upp harren, och därmed ökar risken för skador.

Man kan emellertid relativt enkelt mäta harren mot spöet medan den fortfarande ligger kvar i vattnet. Enklarest sker detta genom att man satt av märken längs spöklingan som motsvarar en skala med centimeterangivning. Man kan också jämföra mot lindningar man anbringat på spöklingan eller mot spöhandtagets längd eller liknande kännetecken. Det är dessutom viktigt att veta också den mindre fiskens längd där fiskestadgan anger minimimått.

Metoden fungerar bra, men kan naturligtvis fallera något beroende på om fisken är svältfödd eller övergödd. I vissa vatten kan också harren naturligt ha en slankare kroppsform – i andra är den trindare. Denna tabell ger emellertid goda riktvärden för den strömlevande harren på Nordkalotten.

Gunnar Westrin

1,0 kg	48–50 cm	1,6 kg	55–56 cm
1,1 kg	50–51 cm	1,7 kg	56–57 cm
1,2 kg	51–52 cm	1,8 kg	57–58 cm
1,3 kg	52–53 cm	1,9 kg	58–59 cm
1,4 kg	53–54 cm	2,0 kg	59–60 cm
1,5 kg	54–55 cm		

NU VAKAR DET!

Då gäller det att ha rätt utrustning!

Flugor

Vi har i år utökat sortimentet av högkvalitetsflugor som bindes av svenska flugbindare Rolf Ahlkvist, Ronnie Eriksson med flera. Var snabb med din beställning för volymen är begränsad!

Powell sidekick

Ett mycket bra alternativ eller komplement till fiskevästen speciellt under varma dagar. Väsans fackindelning ger ordning och överskådlighet. Mycket praktisk och prisvärd.

Spön

POWELL och SCOTT är nu än mer prisvärda eftersom vi till skillnad mot våra konkurrenter har lyckats att hålla priset oförändrat under hela 1993 och att vi nu genomfört ytterst måttliga prisjusteringar.

Både POWELL och SCOTT bjuder på en del nyheter som du bör se lite närmare på.

Det finns ännu tid att få ett färdigbyggt KAITUM före semestern om du inte tycker att du har tid att bygga själv!

Rullar

ROSS har vidareutvecklat både GUNNISON och CIMARRON serierna funktionellt och antal storlekar. Gunnison har fått en riktigt rymlig havsöringrulle. ROSS rullarna har livstidsgaranti!

Linor

Vi kan erbjuda ett komplett sortiment som vi verkligen själva provat ut och kan rekommendera. Från LEE WULFF får vi den specialtaperade triangle linan i åtta olika utföranden för att passa alla tänkbara flugfiskesituationer. I år har vi förutom den klassiska vita flytlinan även en orangefärgad om du vill se tillslaget då du nymffiskar.

Årets nyhet är GYSINGELINAN – vår 'egen' mycket prisvärda lina. En fullängds bra lina till ett mycket bra pris.

Med ROMAN MOSERS tafssystem kompletterat med CLIMAX material har du enligt vår erfarenhet fått rätt utrustning för ett aktivt och framgångsrikt flugfiske i sommar!

Årets succé. TOP FLY – ett torrflugepulver som verkligen impregnerar och ger din fluga en enastående flytförmåga. Våra egna erfarenheter är entydigt positiva så vi kan utan vidare rekommendera TOP FLY.

BIO STRIKE applicerar du enkelt på linan för att få en nappindikator där du behöver den eller för att hålla linspetsen flytande.

HÖKENSÅS inbjuder till
FLUGFISKESEMINARIUM
6-9 oktober 1994

Lennart Bergeqvist

Vi träffas i GYSINGE
30 juli-6 augusti 1994

Sverige: Telefon 031-26 98 90, Fax 031-26 98 70, Adress: Box 2014, S-433 02 Partille
Norge: Telefon 63 80 11 60, Fax 63 80 11 61, Adress: Sørums gate 28, N-2000 Lillestrøm

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Erik
Erlandson

Nog så viktiga småprylar

Marknadsnytt har haft lite dåligt samvete för att de mindre – men inte alls oviktiga – prylarna som vi behöver för att utöva, och utveckla, flugfisket kommit lite i skymundan på dessa sidor. Det är kanske naturligt att spön, rullar, linor, vadarbyxor etc i första hand tas upp till granskning och presentation, men eftersom utrymmet är begränsat blir följden att de mindre och billigare delarna ofta skjuts undan. I detta nummer av FiN har vi tänkt kompensera denna brist lite grand genom att titta närmare på en del småprylar, bl a flugbindningsutrustning. Inom detta konsthantverk – för det är det ju faktiskt – kommer det en ständig ström av nyheter, och en hel del av dem tar vägen förbi FiN:s marknadsredaktion, vilket vi tackar för, men samtidigt ber vi alltså om förståelse för att vi inte alltid kunnat få med alla intressanta nyheter.

Abinde sine egne fluer er noe de fleste av oss anser som en vesentlig del av fluefisket. Men ikke alle har tid. Noen får det ikke riktig til, og andre er rett og slett ikke motivert for slikt puslearbeid. Uansett, så har de hatt problemer med å skaffe seg fullverdige fluer til sitt fiske, ikke minst imitasjonsfluer til innlandsfisket. Riktignok finnes det noen småleverandører som selger sine produkter pr post eller gjennom et fåtall spesialbutikker. Felles for disse er at tilgjengeligheten er dårlig, og at prisen på skandinavisk håndverksproduksjon nødvendigvis blir høy.

Men nå finnes det et alternativ også i din lokale sportsforretning: Mustad og verdensmester Torill Kolbus 4 serier av moderne imitasjonsfluer. (Se forøvrig "Nytt fra Norge" nr 2/94). Hver serie inneholder 12 fluer, presentert i en praktisk flueboks, hvor imitasjonenes forbilder er avbildet på innsiden av lokket. Bindeteknisk er fluene meget skikkelig utført, ja til dels det rene kunsthåndverk. Særlig gjelder dette noen av nymfene og billene i samlingen "The last resort collection". På disse

kraftige fluene kommer Torills hekketeknikk særlig til sin rett, da den gir en helt spesiell mulighet til å forme flate, brede kroppar med ulik farge på over- og underside. Det er dermed ikke noe å si på at "The last resort" faller noen kroner dyrere; NOK 270,- mot 240,-

Överst: Shadows dubbingmix.

Underst: Mustad presenterar fyra nya flugserier.

for hver av de andre seriene. Disse er: "Mayfly life cycle collection", "The experts caddis collection" og "The universal insect collection". Storparten av disse har også heklede kroppar, og selv om det ikke har noen større betydning for imitasjonsverdien, virker de meget solide sammenlignet med tradisjonelt dubbede.

I alt er dette 48 fluer som vil duge i de aller fleste fiskesituasjoner, men foreløpig er det et problem at de kun er å få kjøpt i esker à 12. På forespørsel fra FiN kan Mustad imidlertid love at det vil bli mulig å få en del av fluene i "løs vekt" for etterfylling. Det skjer dessverre ikke denne sesongen, da man først vil se hvilke fluer som blir sterkest etterspurt. Torill Kolbus fluer bør også være interessante som forbilder for selvbindere. Dette har også Mustad forstått, og supplerer derfor med et enkelt hefte som inneholder mønstre til 24 fluer. Her er også Taff Price og Laurence Henry Matcham representert. Hefte vil være å få overalt hvor fluene selges.

T.B-L

En ny typ av hackel presenteras av det danska företaget "Go Fishing" som nu introducerar skinn med bröst- och buk fjädrar, s k Chickabou. Dessa fjädrar är enligt producenten betydligt mer levande och rörliga i vattnet än vanliga fjädrar av samma typ, t ex maraboufjädrar. Detta gör dem lämpade för en mängd olika flugor, från nymfer till kustflugor. Man nämner inte laxflugor i detta sammanhang, men FiN tror att det finns goda möjligheter att tillverka lågvattensflugor för våra sydliga laxälvar med dessa levande fjädrar. Nu har FiN inte haft några större möjligheter att praktiskt testa dessa

flugor under den gångna vintern – t o m kustfisket har ju frusit inne här på sydkusten – men vid de tillfällen vi ändå lyckats blöta några av våra kreatio- ner har vi fått mycket god tillit till des- sa flugors förmåga att dra fisk. Den kommande säsongen kommer säkert att bekräfta våra förhoppningar.

Chickabouffjädrarna, som finns i två klasser, kan fås i många olika varianter och färger t ex i grizzly marabou och i en mängd klara färger. Pris: 149 kr per skinn för klass I och 108 kr för klass II. Go Fishing, Brogade 6-8, Odense C, Danmark. Tel +45 66 12 15 00. Fax: +45 66 14 00 26.

E.E.

För spöbyggaren

Fiskeservice och Spöbyggnad i Munka-Ljungby (tel 0431-306 24) har en hel del intressanta prylar för spö- byggaren – dessutom levererar Ulf Lövdahl flera intressanta egentillver- kade nyheter på spösidan, vilka vi kommer att presentera i ett komman- de nummer av FiN. Bl a har man intro- ducerat en "snakemaker", ett verktyg med vilket man tillverkar sina egna snakeringar i storlek 3/0-3. I detta "snakeset" ingår dessutom 10 st trådar av vardera diameterna 0,6 och 0,75 mm. Pris 485 kr.

Utöver detta finns det speciell sna- kewire att köpa i olika grovlekar. 50 st per påse kostar 35 kr.

En s k Flatfoot är ett behändigt verk- tyg för tillplattning av spöringens fot. Finns i två storlekar som tillsammans kostar 225 kr.

Vill man färga sina ringar svarta finns en speciell vätska för detta – Sna- ke-black. 75 kr per flaska. Snake gold kan man använda om man i stället vill guldfärga ringarna. Denna vätska kommer i sats med bl a vätskor, stålull, polertrasa och instruktioner. Pris 225 kr.

Spöbyggare, som vill göra lite mer exklusiva spön, kan från samma firma köpa rullfästen i massivt nickelsilver med träinläggningar. Här kan man välja på ett 15-tal olika träslag. Ett komplett rullfäste kostar 675 kr, me- dan bara metalldelarna går på 500 kr.

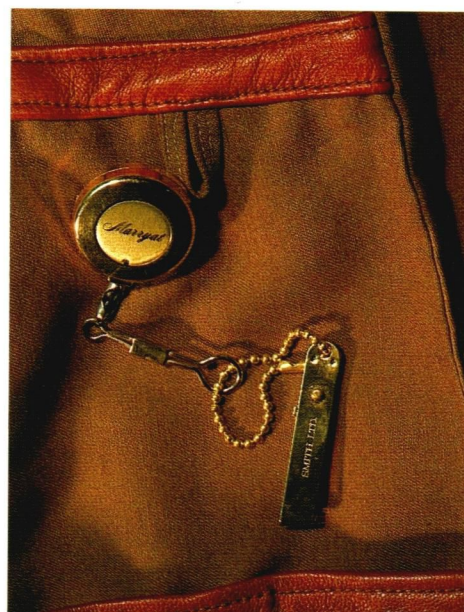
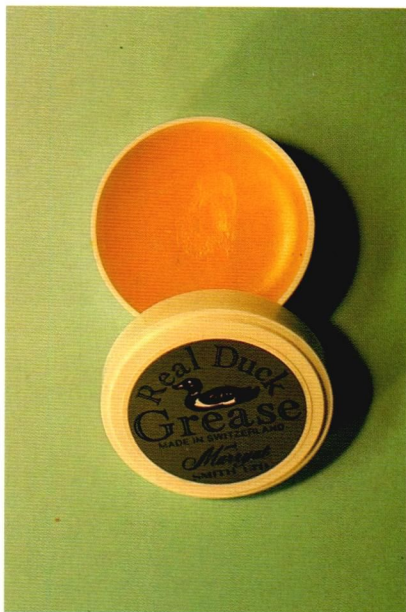
forts på nästa sida

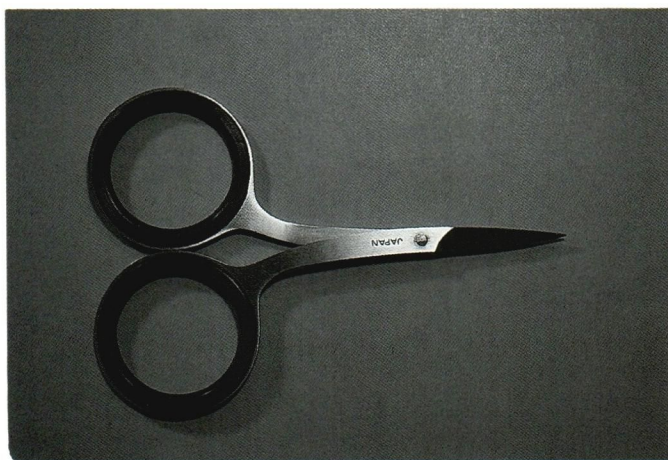
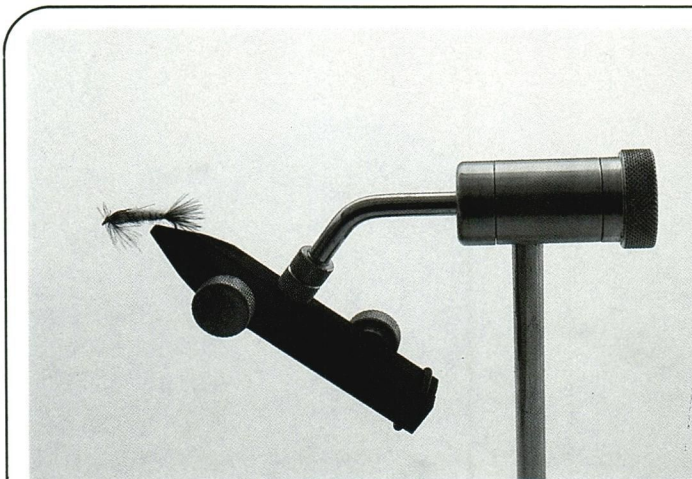
Överst: Fly-dressings skjutlina med ny tapering ger bättre linkon- troll.

Mitten t v: Real Duck Grease ger inga oljefläckar på vattnet.

Mitten t h: Marryats tafsklippare har infällbar "petnål".

Underst: Chickabous mjuka hackel- fjädrar ger liv och rörlighet åt flu- gorna.

Överst t v: Fly-Mate är ett mycket bra städ till ett hyfsat pris. Nederst t v: Marryats flugbindningssax finns med både rak och böjd spets. Th: Versalite – liten lampa med många funktioner.

forts från föreg sida

Oxidationsvätska för nickelsilverholkarna – Jim Paynes Original Formula Nickel Silver Oxidizer kostar per flaska 400 kr.

E.E.

Fly-Mate

Fiskeshopen i Karlshamn (tel 0454-197 10) har tagit in ett par intressanta nyheter. Den första är ett helt professionellt flugbindarstäd till lågpris. Städet, som kallas Fly-Mate, har den fördelen framför många andra städ att man med mycket enkla handgrepp kan vända flugan i alla upptänkliga positioner under bindningen. Genom den finurliga konstruktionen av spänningen av käftarna riskerar man inte att dra flugan ur läge med bindtråden eller att snurra själva chucken när man hacklar eller tinslar lite vårdslöst. Genom käftarnas låsningskonstruktion kan man använda i stort sett alla storlekar av krok utan att riskera att de kommer ur läge. Möjligtvis kan det vara svårt att arbeta med de allra minsta krokstorle-

karna eftersom käftarna är något trubbiga i spetsarna. Pris ca 395 kr.

Garrison Scott Fly Tying Kit heter en flugbindarsats som säljs från samma firma. Den här satsen innehåller inte allt man behöver för flugbindning – det är framför allt verktygen som saknas. Här har man i stället koncentrerat sig på flugbindningsmaterial av olika slag. Fördelen med denna typ av sats är att man får en mängd olika material till ett billigt pris – men nackdelen är också lika uppenbar; mycket av materialet kommer man förmodligen inte att ha användning för. Denna sats innehåller som sagt en mängd olika delar: Dubbing i 10 olika färger, 5 färger chenille, en bit mylarslang, 5 färger floss, silver-, guld- och koppartrådar lite krokar, kulögon, 8 mindre påsar med hackel (inte hög klass), två guldfasantoppings (!), ett par tippets samt en brun nacke, hearl, marabou, bucktail och ett guldfasanskin utan huvud. Dessutom en knippe flash och en trådrulle. Allt till det rimliga priset av 450 kr. För den lite mer avancerade flugbindaren är denna sats inget att rekommendera – men de som gör sina

första lärospån i ämnet och prövar med diverse olika kreationer kan här hämta mycken lärdom om olika materials möjligheter.

E.E.

Shadow dubbing

Fly Service i Fjellhammar, Norge presenterar en lång rad olika dubbingmaterial som de några år haft goda framgångar med både i Norge och Danmark. Här finns flera olika typer att välja bland: Tex Shadow Dubbingmix för nymphs som är en ren naturdubbing med lite grövre konsistens, speciellt för puppor, thorax på mayflies och våtflugor.

Speciellt intressant tyckte FiN att Shadow Dubbingmix för Salmon Flies samt Shadow Flourescent Dubbingmix är. Med dessa material kan man ganska enkelt ge sina flugor den där lilla piffen efter de idéer som ständigt korsar flugbindarens febriga hjärna när han/hon söker efter nya grepp som skall ge om inte evig så i alla fall

forts på sida 52

EVER YOUNG

blir Du alltid med utrustning från

ADEXA

ADEXA

Trollhättan
0520-377 30

Kolla också upp våra Executive Linor och Tafsar
Västar och Kombibyxor
Ocean Vadare
Hodgman Vadarjackor

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
Flugfiske i Norden

Följande välsorterade redskapshandlare säljer FLUGFISKE I NORDEN i lösnummer

Arvika: Arvika Fiskecenter, Myrom
Borlänge: Olles Fiske & Fritid, Hugo Hedströms v 16
T&R Sportfiske, Borganäs v. 26
Eskilstuna: Jakthuset Eskilstuna, Kungsg. 4
Falun: Poly Foto/LB Flugfiske, Falug. 2
Filipstad: Lge Produkter, Hertig Karlsg. 22
Göteborg: Strömvalls, Ö:a Larmg. 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahlsng. 13
Lennart Bergqvists Flugfiske, Industriv. 2, Partille
Kiosken Turisten, Kungssportsp.
Stjärnås Sportfiske
Halmstad: Wittlock Sportfiske, Brog. 27
Helsingborg: Sportfiskecenter AB, Drottningg. 15
Sportfiskedepån, S:ö Stenbocksg. 122
Huskvarna: Fly-Dressing, Hakarpsv.
Jakobsberg: Fly Fisherman, Vasav. 46
Jönköping: Kurres Fiskeshop, Lantmätargränd 6
Kalmar: Vapencentralen AB
Karlskrona: Fiskemagasinet, Amiralitetstorget 23
Karlstad: Spinn o Flugfiske i Karlstad, Tingvallag. 1B
Kristianstad: Fiskeknuten, Hovslagareg. 1A
Kristinehamn: Fiske & Hobbykörnan, Kungsg. 38
Köping: Uffes Fiske, Stora g. 22
Luleå: Vildmarksshopen, Ålg. 18
Flugfiskeshopen, Borestigen 13
Lund: Sportfiskehuset, S:a Esplanaden 20
Malmö: Fiske & Fiskar, Köpenhamns v. 7
Wobbler sportfiske, Tessins v. 6

Mantorp: HS Import
Markaryd: Piraya Sportfiske, Österg. 9
Mörum: Bringséns Sportfiske, Parkv. 33
Record Fiske & Fritid, Åkroken
Nora: Tema Sportfiske, Prästg. 12
Norrköping: Norrköpings Sportfiske, Trädgårdsg. 15
Nyköping: Nyköpings Fiskeredskap, V. Kvarng. 32
Hammar's Flugfiske, Tullportsg. 33
Piteå: Janssons Järn AB, Öjegat. 81
Sandviken: Sportimport, Storg. 22
Skellefteå: Domus, Nyg. 50
Skövde: Christers Cykel o Sportfiske, Hjov. 3
Stockholm: Fiskarnas Redskapshandel, S:t Paulsg. 4
Royacl Roachman, Kungsholmsg. 12
Berras Sportfiske AB, Valhallav. 46
AB Tidningsspecialisten, Odeng. 30
Strömnäsbruk: Skandinaviskt Sportfiske Center, Luhrpasset
Sundsvall: PO:s, Kolv. 20
Manhattan Tobak AB, Thuleg. 10
Trollhättan: Fiskeshopen, Strandg. 59
Umeå: Blixt Sport, Storg. 87
Häst & Fiske AB, Storg. 44
Uppsala: Husbergs, Svartbäcksg. 19
Vargön: Vargöns Järnhandel, Lödv.
Vimmerby: AT Vapen, St. Torget
Vänersborg: Fiske Fritid, Ö Vägen 18
Västerås: Willy's Sportfiske AB, Långmårtensg. 2

Växjö: Skand. Sportfiskecenter, Valandhuset, Storg. 36
Ystad: Fiske o Sportboden, Österportstorget 1
Åkersberga: Loop Tackle Design, Sågv. 4
Älvkarleby: Lasse Wikholm, Tegelbruksbacken 9
Ängelholm: Varuahlen Hobby, Storg. 62
Örebro: Östlunds Fiske, Jakt och Sport, Radiatorv. 1
Spinnflugan AB, Engeltrektsg. 24
Östersund: Fiskeservice, Stortorget 6

Danmark: Glente Kiosken, Glentevej 1, Randers
Jock Scott, Silkeborgv. 162, Århus C
Sport-Dres, Fredriksundsv. 20, Köpenhamn NV
"Go Fishing", Brog. 6-8, Odense
Hunters House, HC Ørsters v. 7B, Fredriksberg
Bösemager Korsholm A/S, Skjern
Fiskeri & Fritid, Rungstedvej 77, Rungsted Kyst
Knæk & Bræk, Kramergade 10, Varde

Norge: NOR Sport A/S, Trondheim
Finn de Langes, Christies gt. 11, Bergen
Sport Guide, Skippergt. 33, Oslo 1
Aktiv Fritid A/S, Lilleström
L Bergqvist Fluefiske, Sörumsg. 28, Lilleström

Finland: Hollanders Kiosk, Storg. 13, Jakobsstad

Flugfiske i Rensjöån, Anjan.

Fiske vid Anjans Fjällstation

Vid sjön Anjan i den Jämtländska fjällvärlden, helt nära norska gränsen, ligger Anjans Fjällstation. En fantastisk anläggning med bra fiske i en verkligt vacker miljö

Text & foto: Håkan Stenlund

När den hemvändande trappern Eyvind Fröhlich i mitten av 30-talet kom förbi platsen där nu Anjans fjällstation ligger, drabbades han av en verklig "deja vu". Landskapet liknade det Alaska han nyss lämnat bakom sig så mycket att han bestämde sig för att stanna. Först timrade han upp mangårdsbyggnaden, själva fjällstationen, och sedan ett annex. Bara husen i sig är värda ett besök. Rustikt stocktimrade väggar och enkla sovrum, men stora gemensamhetslokaler och trevliga väggmålningar av konstnären Bengt Lissgård som på så sätt betalade av sin hotellräkning. Och så ett utsökt kök signerat Henrik Karlsson, den nuvarande ägaren sedan 22 år.

Min fiskekompis Olle och jag är på besök ett par dagar, för att koppla av,

äta gott och naturligtvis fiska. Miljön är nämligen sådan att dessa sysselsättningar passar sig ypperligt att kombinera just här. Under många år har jag

ägnat mig åt ett fjällfiske där jag likt snigeln burit mitt hus på ryggen. Och visst är det något som ingår i varje ny sommar, men ju äldre jag blivit, ju mer upptagen och tidsbunden jag blivit, desto oftare har jag sökt mig till de bekväma platserna i fjällvärlden. De som kunnat befria från stress, de som gett mig avkoppling och de som gett bra fiske enkelt, utan ansträngning. Därför att jag behövt ha det så.

Annexet vid Anjans Fjällstation.

Stortjärn

Vi låter oss väl smaka av lunchen. Sedan åker vi iväg mot Stortjärnen, vårt första mål. Det är, hör och häpna, vackert väder denna regnsommar an-

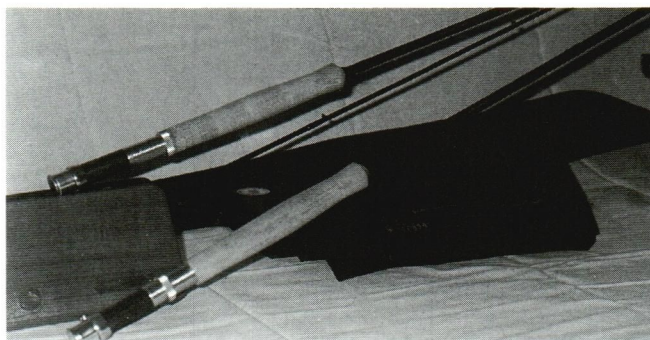
forts på sid 50

Laplander by π ;s

Svenska Handbyggda flugspön med en finish och detaljer som aldrig tidigare funnits på serietillverkade spön. Guldfärgade Ringar i Titaniumnitrit. Rullfäste, windingcheck & krokställare i Nickelsilver. Floor Grade korkhandtag. Lindningar i äkta silke. Alla spön är individuellt handbyggda, utan hjälp av spölindningsmaskiner etc. Ringsättning & placering på klingan är avpassad efter varje klingas egenskaper. Leveras i Aluminiumtub och med 2 års allriskgaranti. Finns även som klingor som fram t.o.m. 30 September säljs till introduktionspriser. Kolla med din redskapshandlare.

Bob Church IM8

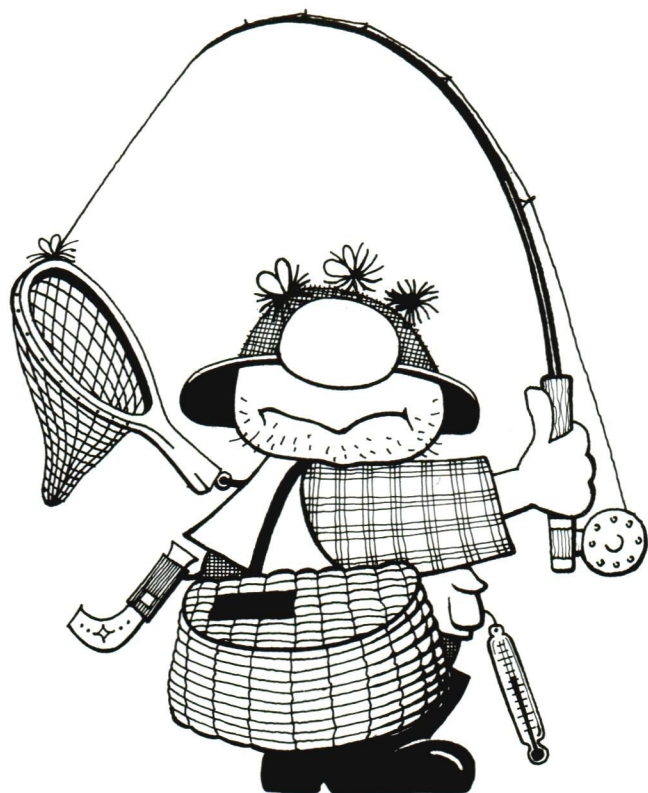
Vi har agenturen för en av Englands största flugfiskespecialister. Bob Church har ett enormt utbud av flugspön, rullar, linor och tillbehör. Mycket bra artiklar till vettiga priser.

Fluglinor från 139:-, Flugspön från 779:-

Vill du ha bra utrustningsdetaljer till vettiga priser titta då efter vår eller Bobs Logo.

Katalog
10:-

TES
Flugfiske
Storgatan 44 903 26 Umeå
Tel 090-117190 Fax 112126

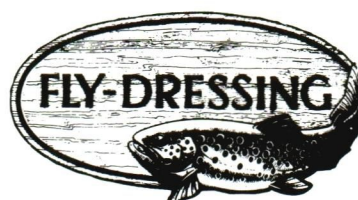

LYCKA

ÄR

ATT VARA VÄL UTRUSTAD

TREVLIG
FISKESOMMAR

Fiske vid Anjans Fjällstation

forts från sid 48

no 1993. Eftermiddagen är klar och ljum, höstens färger har ännu inte börjat synas. Det är kantarellernas tid och vi spanar ideligen efter detta fjällkedjans gula guld.

Första gången jag besökte Stortjärn var för ett par år sedan. Då var det också underbart väder, mäktigt sommarvarmt med solen högt på himlen. Det enda som störde tjärnens yta var ideliga kastvindar. Ett lågtryck var kanske på väg?

Att fiska syntes meningslöst, åtminstone mitt på dagen. Men i väntan på att öringarna i tjärnen skulle vakna till liv mot kvällningen, ställde jag mig i tjärnens innersta vik för att göra några "uppvärmningskast" mer eller mindre på måfå. Jag drog ut lite lina och kastade ut en balsageting bunden av Rolf Ahlkvist. Medan jag drog ut mer löslina såg jag i ögonvrån en gul strimma stiga från tjärnens mörker och sluka min geting. Nio hekto vägde den och är ett fiskeminne jag aldrig glömmar...

Underbar ström

Fisket vid Anjan är varierat. Ett fler-

tal olika tjärnar på fjället och i skogslandet med fin öring. Den stora sjön Anjan med både öring och röding, ett antal strömmande vatten, bl a Baksjöån, och där de som bokar in sig mer än tre dygn på fjällstationen har möjlighet att fiska i ett privat ström-vatten. En alldeles underbar ström som vindlar ner från fjällets tjärnar med både röding och öring. Ibland delar den sig i flera små strömmar, ibland kastar den sig handlöst ut över små stup. En ström som man snabbt lär sig älska och som man ofta under kyliga januarinätterna drömmer sig tillbaka till...

Sista dagen

Olle och jag traskar iväg upp till tjärnen nedanför Baksjön. Fisket har hitintills gett oss en del utmaningar, men tyvärr inte de allra största påslagen. Men egentligen spelar det ingen roll för oss. Vi har fått vad vi framförallt vill ha; en tids avkoppling.

En stor fisk, kanske en röding, går och styr på karaktäristiskt vis i vattenytan mitt ute på tjärnen. I ringar går den. Ibland kommer den inom kast-

håll från land. En liten svart tingest utan namn sitter på tafsens, och när rödingen åter börjar varvet in mot land gör jag kastet. Lina skjut ut och lägger sig över den lugna ytan.

Jag väntar i andlös spänning. Här kommer den. En stöt, en ilning, skär genom kroppen. Spöt böjer sig en gång, sedan fjädrar det tillbaka, reser sig och dallrar.

Den lugna ytan är söndersprängd i en kaskad. En bråkdel av en sekund hade jag kontakt, sedan är allt borta. Bara minnet kvar.

Vid middagen innan hemresan bokar jag in mig för nya dagar vid Anjan, nästa sommar. Då är förmodligen rödingen ännu större. Åtminstone i mina drömmar...

Anjans Fjällstation ligger mycket vackert och erbjuder ett bekvämt men varierat fiske efter öring och röding i både tjärnar och strömmande vatten. Fjällstationen ligger vid sjön Anjan norr om jämtländska Duved. Väg går från Järpen. För vidare information om inkvartering och bokning av fiske, ring Anjans Fjällstation; telefon 0647-820 17.

Nya fjällvatten öppnas i sommar

Som Mikael Frödin berättade under vinjetten Nytt från Sverige i FiN:s aprilnummer, kommer åtskilliga av statens vatten på renbetesfjällen att öppnas för allmänheten nu till sommaren. Beslutet har emellertid fördröjts genom överklaganden – vissa vatten kommer att undantas för samernas behov – och i skrivande stund finns därför ingen färdig förteckning över de nya vattnen. Länsstyrelserna i de berörda norrlandslänen räknar dock med att ärendet skall vara färdigbehandlat och nyordningen träda i kraft till säsongen öppnar.

Intresserade flugfiskare kan erhålla aktuell information och rekvisitera förteckning över de nyöppnade vattnen genom att vända sig till:

Norrbottens län: Länsstyrelsens Fiskefunktion, telefon 0920-960 00.

Västerbottens län: Länsstyrelsens Rennäringseenhet, telefon 090-10 82 10.

Jämtlands län: Länsstyrelsens Rennäringseenhet, telefon 063-14 60 00.

Fiskets Dag i Vemdalen

För tredje året i rad anordnas Fiskets Dag i Vemdalen den 12 juli. Efter fjol-årets succé med Lennart Bergqvist har han engagerats även i år och visar bland annat sitt nya bildspel med laxfiske från Skottland. Dessutom blir det massor av flugbindning. Arrangemanget riktar sig både till nybörjare och "proffs". För vidare information ring Gunnar Ekberg 0684-300 36 eller Vemdalens Turistbyrå telefon 0684-302 70.

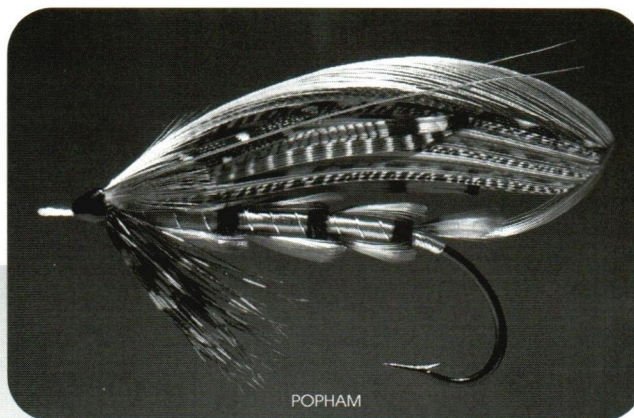
Fisket i Vemdalen bjuder även på en del spännande nyheter till sommaren. I Oxsjön, som är en 20 hektar stor fjällsjö, har röding och öring planterats ut. En mil av den öringrika Norr-Veman har biotopvårdats och erbjuder ett stort antal trevliga fiskeplatser, och i Sör-Veman kommer det till sommaren att avsättas en flugfiskesträcka. Sommaren 1993 togs ett antal fina harrar i Veman, bland annat en på drygt 1,4 kilo nedanför Vålkojan, och man hoppas att sommarens fiske ska bli ännu bättre med tanke på utförd biotopvård och fiskeutsättningar – och förhoppningsvis bättre vattenstånd än under förra säsongens våldsamma regnande...

Harris & Harris

SKRIV, RING ELLER FAX EFTER VÅRE KATALOGER.
PÅ EN REKKE PRODUKTER ER VI RIMELIGST I SKANDINAVIA.

POPHAM ER EI KLASSISK LAKSEFLUE
FRA MIDTEN AV FORRIGE ÅRHUNDRE.
DEN BESTÅR AV MANGE SJELDNE
FJÆR OG ER EI UTFORDRING Å BINDE. VI
SKAFFER VERKTØY OG MATERIALER HVIS DU VIL
BINDE DEG DIN EGEN POPHAM OG FISKE MED DEN I SOMMER
— ELLER GI DEN TIL EN DU ER GLAD I. DU BESTEMMER.

VI KAN OGSÅ UTSTYRE DEG MED EN REKKE KVALITETSPRODUK-
TER FOR SESONGEN: **SABÉ** FLYTERING, **PROLINE** NEOPRENE-
VADERE, **STREAM DESIGN** VESTER, **HODGEMAN** REGNTØY,
McKENZIE FLUESNØRER, CUSTOMBYGDE **FISHER** OG **HARRIS &**
HARRIS FLUESTENGER, SAMT **BILLY PATE** FLUESNELLER. HAR DU
HUSKET Å SJEKKE FORTOMMENE?

POPHAM

BILLY PATE FLUESNELLE

Vi ønsker alle en trivelig fiskesesong!

HARRIS & HARRIS Flyfishing Equipment A/S, Marken 33, 5017 BERGEN
Tlf: 55 23 26 33 Fax: 55 23 26 30

Aktuella adresser till Flugfiske i Norden

FiN:s medarbetare sitter på skilda håll, varför material som kommer tidningen tillhan-
da ofta måste sändas vidare till rätt adress. Här följer aktuella adresser för att Ditt brev in-
te ska behöva gå omvägen över kansli eller redaktion.

Prenumerationer, beställningar, annonser och kassa:

Anne-Marie Skarp, Violgatan 7, S-343 34 Älmhult. Telefon 0476-160 90, fax 0476-160 64.

Redaktion:

Gunnar Johnson, Box 22, S-570 20 Bodafors. Telefon 0380-311 25.

Marknadsnytt:

Erik Erlandson, Barkvägen 13, S-370 10 Bräkne-Hoby.

Boknytt:

Jan Sekander, Pl 2252 Esseboda, S-280 70 Lönsboda.

Nytt från Sverige:

Mikael Frödin, Sjudartorp, S-741 93 Knivsta.

Nyt fra Danmark:

Steen Ulnits, Vejlegade 9 st th, DK-Århus C.

Nytt fra Norge:

Terje Bomann-Larsen, Wigants vei 11, N-3600 Kongsberg.

tillfällig framgång vid fiskevattnen. Utöver dessa material finns förstas den beprövade sälullen, samt den högflytande polypropylenen till torrflugor som nästan skall sväva över vattnet.

Allt hos Fly Service, Björnar Bjerkseth. Tel: Norge 67 97 63 14.

E.E.

Heavy Salmon Shoot

I takt med att klumplinorna blivit allt mer populära har man också blivit allt mer uppmärksam på deras brister. De gamla 9-metersklumparna tycks bli allt färre och ersätts med längre och lite anorlunda taperade linor. Den främsta nackdelen har varit den dåliga överrullningen, där det varit svårt att få sträckning på tafsens, samt den alltför snabba överrullningen vid långkastning, vilken lett till att linan rätats ut innan kastet avslutats. Detta fenomen leder bl a till att linan kan dyka rakt ner i vattnet, eller gå rakt upp i vinden för att sedan falla ned i en hög. Den enklaste lösningen på problemet är att förlänga spetsen på klumparna med några meter levellina, eller att tapera upp skjutlinan just innan klumpen för att på det viset få en lina som klarar olika typer av kast – sådana sydde jag själv många för vårfiske i högt vatten.

Numera behöver man inte sy dem själv – man kan köpa dem färdigsydda från FLYDRESSING i Huskvarna (tel: 036-13 41 97). Heavy Salmon Shoot heter den nya skjutlinan, som har en längd på hela 30 meter. Den första delen – närmast rullen – är 9 meter level, varefter följer en 15 meter lång kontinuerlig upptapering till dubbla tjockleken, ca 2 mm, en meters nedtapering till leveldiametern 1,1 mm. Bägge ändarna är försedda med färdigsydda öglor. I denna skjutlina kan man sedan ögla fast en klump av traditionellt snitt, dvs en ca 9 meter lång kraftigt taperad lina.

Kastningen med denna typ av lina

fungerar mycket bra – kasten blir långa och distinkta. Man kan dock märka en viss nedslagstendens när klumpen på skjutlinan dras ut – men denna rätas snabbt ut igen av klumplinans kraft och drar sedan av egen kraft lätt ut resten av linan. Den stora fördelen med denna linmodell är för det första att man inte behöver dra in hela skjutlinan till klumpen – här kan man ta hem några meter – ungefär som vid fiske med DT-linor – och för det andra att man kan hantera skjutlinan på vattnet på ett helt annat sätt än med levelli-

Vi börjar med en tafsklippare med infällbar "petnål" fäst i en så kallad pin on reel med en drygt 30 centimeter lång, fjäderbelastad tråd, som gör att tafsklipparen alltid finns lätt tillgänglig utan att vara i vägen. Pris för pin on reel 75 kronor och för själva tafsklipparen 95 kronor.

Från Marryat kommer även helldragna tafsar i längderna 9 och 12 fot och med spetsdiametrar från 7X till 0X. Flätade tafsar har blivit allt populärare under senare år, men många föredrar alltså de helldragna modellerna.

Marryats tafsar är svagt gråblå och har fördelen att vara lätta att dra raka. Cirkapris 20 kronor. Från samma firma kommer också Real Duck Grease, det vill säga naturligt gåsfett för impregnering av torrflugor. Det gula gåsfettet levereras i en liten rund plastdosa. Man tar en aning fett på fingertopparna och gnider försiktigt in det i flugan. Impregneringen blir mycket god och preparatets största

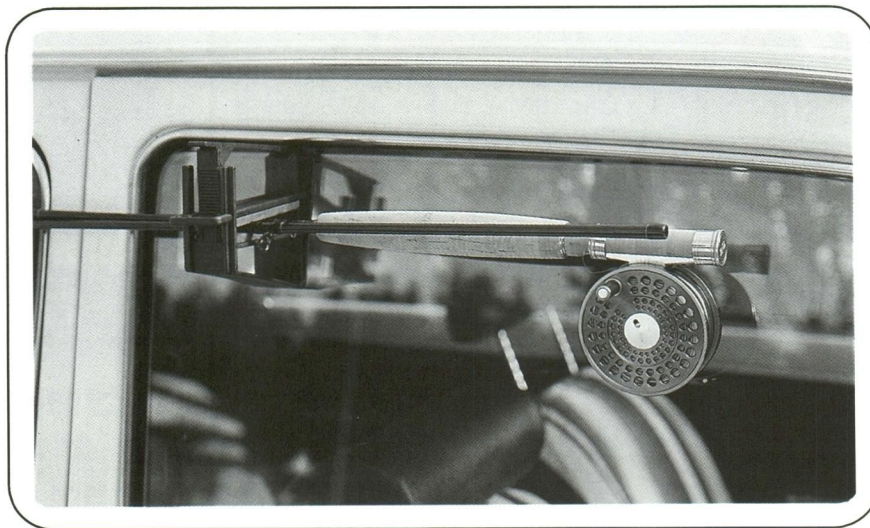
fördel är att det inte ger några oljefläckar på vattnet, vilket normalt alltid sker om man använder torrflugeimpregneringar som innehåller lösningsmedel. Därför ger vi Marryats naturliga Real Duck Grease högsta betyg och ser dosan som en visserligen liten – men nog så viktig detalj i utrustningen. Rekommenderas! Pris 43 kronor.

Och slutligen Marryats flugbindningssax, som finns med både rak och böjd spets. FiN har testat modellen med rak spets vid vinterns flugbindningsövningar och funnit den vara en mycket god allroundsax med hög kvalitet och gott bett. Dessutom uppskattar vi handtagens stora fingeröppningar. Många andra småsaxar är annars alltför små för fullvuxna fingrar, vilket gör dem svårhanterliga. Pris 95 kronor.

G.J.

VersaLite

Liten och nätt, men med många fina och genomtänkta funktioner ger högt
forts på sida 54

Quick Fix är mycket enkel att montera på bilrutan.

nor, t ex vid mendning som här fungerar nästan som med DT-modeller. Dessutom kan man underhandskasta, speykasta osv utan besvär, vilket ju är ovanligt med klumplinor.

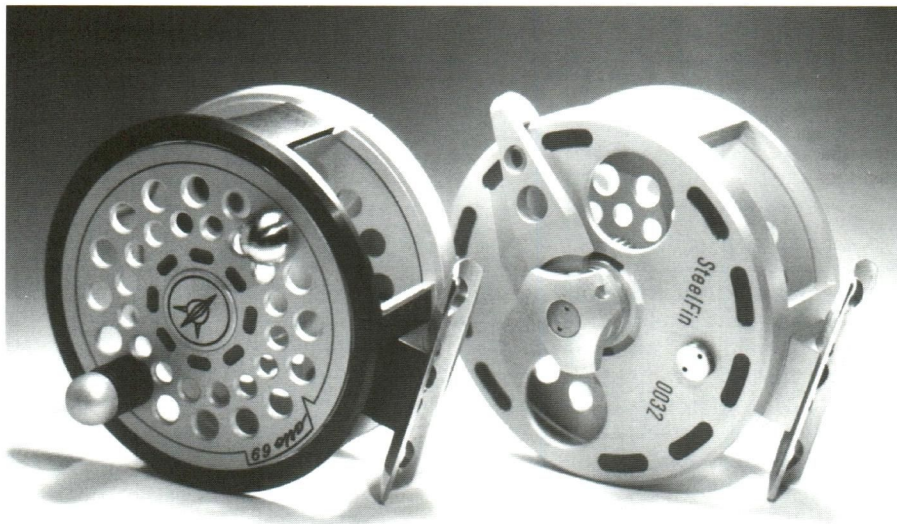
Om man jämför modellen med levellinor och längre klumpar, 13–15 meter, tycker FiN att denna variant har flera klara fördelar, framför allt vid kastningen. Däremot är den kortare klumpen sämre ur fiskesynpunkt vid större och djupare vatten, där en 15-metersklump når ner bättre. Pris 275:-.

E.E.

Betyg:

Småprylar från Marryat

Småartiklar köps kanske lite slentrianmässigt när vi väljer utrustning, och det är heller inte så ofta vi presenterar sådana på Marknadsnyttssidor. Men här följer en handfull småprylar från Marryat, marknadsförda av Fly Dressing i Huskvarna.

TWO in ONE:

Vario rullhus och två spolar
(från WF6F + 170 m till
WF9F + 190 m 20 lbs. backing)

MAX - CRAFT - BROMSSYSTEM:

För säker och skonsam drill av
stark fisk.

FÖR SÖT- OCH SALTVATTEN

För praktisk test av våra nyutvecklade flugrullar High-Tech-Flugrulle Vario 69

söker vi i Skandinavien

20 TESTFISKARE !

Vill Du vara med så ...

gör en kopia av denna annons, lämna fullständig
adressuppgift och skicka in det hela till oss.

Du får sedan en komplett beskrivning på rullen samt
deltagarvillkoren för testfiskare och all viktig information
om hela testet, dess varaktighet samt priset på rullarna
osv (på engelska).

STEEL FIN ANGELGERÄTE
Produktions- und
Handels GmbH

Umstr. 18, D-45239 Essen
Tel.: 00949-208-44 54 68
Fax.: 00949-208-47 62 31

KLÄDER FÖR UTEFOLK !

TOUCHSTONE gör mycket bra kläder för folk som
tillbringar mycket tid utomhus. Mannen bakom kläder-
na har varit kläddesigner för dom flesta Engelska expeditioner
till Himalaja och Antarktis sedan början av 70-talet.

Att han är flugfiskare är ju ingen nackdel precis. Görs i bästa "High Tech"
material och mycket hög kvalitet. CHINOOK heter den korta vadar-
jackan. Med stora bröstfickor och ryggfickor. Fast huva. Snörning runt
huvan och i midjan. Pris i basutförande i storlek M - L, 1280:-.
XL - XXL kostar 1330:-. Med extra "gömd" ficka tillkommer 70:-.
Den längre jackan i 1/2 eller 3/4 längd heter TUNDRA.

Samma typ av fickor, snörning och huva. Extra dragkedja för att koppla
ihop fleecejackorna nedan som foder. Pris för 3/4 lång modell i standard-
utförande. M - L, 1440:-. XL - XXL, 1490:-. 1/2 modellen 50:- billigare.
Extra "gömd" ficka + 70:-. Även andra måttmodificeringar till löjligt
låga merkostnader.

SAKE RIVER är en av fleecejackorna för
fiskaren i första hand. 4 utanpåliggande fickor för flugaskar och annat
godis. Plus 2 handvärmarfickor. D-ringar och fäste för lampor. Går att få
med vindtätt - vattenavvisande foder. Enligt Engelsk fiskepress den bä-
sta fleecejackan för fisket. Pris M - L, 860:-. XL - XXL, 920:-. För den fodrade versionen
blir det 180:- extra. Den andra fleecejackan kallas MADISON och har 4 mer normala
fickor. Pris M - L, 710:-. XL - XXL, 760:-. En fiskeväst som rymmer det
mesta är TRINITY RIVER. Kan delas, så att man får en kort vadarväst
eller ett midjebälte med fickor. Priset är 885:-. Nytt för året är ännu en
väst. SPRING CREEK. En s.k. "mesh" väst. För dom flesta en bra
sommerväst, men är egentligen framtagen som "busvädersväst". Att
ha utanför regnkläder och annat. Pris 635:-. Men TOUCHSTONE
har mer på programmet. TUNDRA överdragsbyxor (måttbeställs), en
midjeväska för den lättare turen, nackvärmare, vattentät keps och mössa mm.

TOUCHSTONE
DESIGNS

Tält, sovsäckar, ryggsäckar, kläder och annan friluftsutrustning.
Mycket hög kvalitet till bra priser. Ex. Minus 12 säck för 695:-

CLIMAX DURAMAX. Nya tafsar och tafsmaterial i ett material som är i stort sett
dubbelt så starkt som det mesta annat i tafsväg. 5X eller 0,15 mm som håller 4,5 kg!

SPÖBYGGNAD. Vi har en massa trevliga detaljer att välja på. Bl. a. en ny enbent
"snake" ring från SEYMO. Liksom övriga ringar från SEYMO. Bra rullfästen i olika utföranden,
bl. a. nickelsilverrullfästen från REC och S&J. SUPER SWISS nickelsilverhokar för tråspöbyggar-
na. Bra kork och handtag. De flesta färgerna spöindningstråd från Gudebrod. MM.

ELGECO HI.P.
KLINGOR, SPÖN & FLUGLINOR

Flugspön och klingor i absolut toppklass. Har blivit nå-
got av succé under 1993. Inte bara vi tycker detta är
mycket bra spön, utan även FIN:s testare (se 4-93).
Men roligast är alla nöjda kunder som hört av sig. Vi
utökar serien hela tiden och nu har 2 nya klingor
kommit. Båda 9'6" för lina 5-7. Ett 2-delat och ett 4-delat. Finns som klingor från 8' "3-5
till 15' #10-11 laxspö. Nu 6 st. 4-delade klingor från 9' #4-6 till 10' #6-8, 13'6" och 15' lax.
Priser från 895:-. Vi bygger bra spön från dessa klingor från c:a 1900:-, beroende på val
av detaljer. Vill man ha ett bra "allround" spö, så välj ett 3-delat 9'6" #6-8. Klinga 1195:-.

ELGECO HI.P. Fluglinor i toppklass. Tillverkade av "en av dom stora". Till ett helt
annat pris än normalt. Linor som provats under ett par år nu och som visat sig ha bra
kastegenskaper och bra hållbarhet. Kostar 255:-, sinktiplorna 275:-, Full garanti !!

ELGECO STANDARD. Mellanprislinor till låga priser. Mycket lina för pengarna.
Eller vad sägs om 145:- för flut, int., sjunk och snabbst. 165:- för sinktip. Full garanti !!

MILL END Fluglinor i 2:a sortering. Oftast obetydliga fel. Finns hemma i flyt, inter-
med., sjunk, sink-tip, longb. flyt. Pris 88:- / st., 240:- / 3st., 380:- / 5st. och 650:- / 10st.

BRUCE & WALKER har i årtionden tillverkat mycket bra
flugspön och varit ledande laxflugspö tillverkare, där man
hela tiden utvecklats, utan att titta så mycket på gällande
trender. Man håller hårt på att spön skall kunna Spey-
kasta hela DT linor med. Något som man anser är överlägset när det gäller att styra en
fluga i strömmen. Trots detta, så har POWERLITE spöna visat sig vara utsökta spön för
kast med korta klumpar. I år är utbudet av 6-delade laxspön utökat. Har fått bra lovord i
Engelsk press. JTS heter årets nyhet. Fem enhandsspön, där man även taperat gods-
tjockleken på klingan. Ännu en gång är man först med en teknisk nyhet. När kommer
resten att ta efter? Vi håller bra priser på BRUCE & WALKER!

**Bruce
& Walker**

MEN BEGÄR PRISLISTA. I DEN FINNS MYCKET MER!

ELGECO

Box 8012

S- 421 08 Västra Frölunda

Sweden

Tel 031-473560

Fax 031-493581

Här kan Du boka guide

forts från sid 26

re bäckar. Man hjälper också till med inkvartering och annan service. Kontaktperson: Lars Gramner, telefon 0978-203 80.

Kukkolaforsen

Kukkolaforsen Turist & Konferens i Haparanda är ett helt turistcentrum med fullservice. Här finns laxodling och fiskemuseum och man har också guideservice i Torne älv med biflöden. Närmare information genom Svante Spolander, telefon 0922-310 00.

Övertorneå

Flugfiske i Rovakkjärvi efter röding och öring och i Kärnsäinen efter öring. I Rovakkjärvi kan båt hyras. Inkvartering och guide i Camp Rantajärvi, där man också ordnar transporter till vatten. Telefon 0927-230 00.

Piteälven

I Piteälvens deltaland på gränsen mellan skogsland och fjäll arrangerar Lapplandsrännarna tredagars fisketurer med transporter, helpension och guidning av erfarna vildmarksguider. Man kan också skräddarsy fisketurer efter speciella önskemål med inriktning på öring och harr. För ytterligare

information ring: Kurt Norén, telefon 0929-300 87.

Laisälven

Holger Landström, som FiN berättat om tidigare, är fisketillsynsman för Laisälvens Fiskevårdsområde i Arjeplog. Här finns ett bra fiske efter öring och harr och numerär och storlek har ökat. Holger ställer också upp som guide och hans tjänster kan bokas på telefon 0960-690 37.

Vilhelmina

Vilhelmina kommun har många bra vatten, bl a Vojmán, som vi presenterat tidigare i FiN. Turistbyrån i Vilhelmina, telefon 0940-152 70, kan förmedla kontakt med lokala guider i t ex Klimpfjäll, Saxnäs och Kittelfjäll.

Sarivuoma lappmark

Flugfiske i fjällvatten, älvar och jokkar i Sarivuoma lappmark, Sopero norr om Kiruna. Inkvartering i renvaktarstugor eller tältkåtor. Sarivuoma jakt- och fiskeförening ordnar båttransporter och guidning. Kontakta Britt-Marie Päiviö, telefon 0981-300 86, för ytterligare information.

Karesuando lappmark

Karesuando lappmark, Keinovuopio, erbjuder flugfiske i älvar, jokkar, sjöar och fjällvatten efter öring, röding, harr och sik. Inkvartering i stugor eller tältkåtor och tillgång till transporter med forsbåt. Fiskesäsongen sträcker sig från juli till och med 15 september. Kontaktman: Martin Mannela, telefon 0981-202 12.

Dalarna

I Dalarna har fiskeguider utbildats för Mora och Orsa fiskevatten. Denna utbildning blev klar under våren och guider kommer därför att vara tillgängliga vid vissa vatten i sommar. För närmare information kontakta turistbyrån i Mora, telefon 0250-265 50 eller Orsa, telefon 0250-521 63.

Nedre Dalälven

Fiskeguide kan erhållas för alla typer av fiske i Nedre Dalälven, sträckan Avesta – Älvkarleby med bl a Tyttbo och Gysinge. Fiskslag: harr, öring, havsöring och lax. Bokning genom Kalle Hedin, telefon 0291-210 00. Guide kan också bokas för fisket i Älvkarleby genom fiskekontoret i Älvkarleby. Kontaktperson är Lars Widlund, telefon 026-729 16.

Marknadsnytt

forts från sid 52

betyg åt VersaLite ficklampa från Fly-Dressing i Huskvarna. Lampan, som inte är mycket större än en tändsticksask, har en reflektor som är vridbar i 180 grader och som ger rena "laserljuset". Ett clips gör det möjligt att fästa den i fiskehattens brätte eller i en skjort- eller västficka. Till lampan följer också ett magnetfäste (t ex till bilen) samt ett pannband av stretchkvalitet. Fästmöjligheterna är därför många. En extra funktion ger dessutom den flata botten, som gör det möjligt att ställa lampan på ett bord och rikta reflektorn åt lämpligt håll.

Till VersaLite hör också en rödfärgad huv att skruva över reflektorn. Den ska enligt tillverkaren göra att ljuskällan inte drar till sig insekter, men har säkert en för flugfiskaren viktigare funktion: genom det röda, avblandade ljuset störs inte nattseendet

lika mycket efter att man använt lampan för att binda på en ny fluga.

VersaLites låga vikt gör tillsammans med de avrundade kanterna lampan "kroppsvänlig" och därmed bekväm att bära, funktionerna är i topp och de båda AA-batterierna ger hela 6-7 timmars brinntid. VersaLite får därför högt betyg i FiN:s test. Men som alltid kostar det att köpa kvalitet – i det här fallet hela 320 kronor – vilket kan tyckas vara i mesta laget för en ficklampa.

G.J.

Quick fix

Stig Holm är flugfiskaren som tillverkade sig ett par enkla hållare av plåt att fästa spöet i vid transporter mellan närliggande fiskevatten. Plåtarna trycktes fast över kanten på bil-

rutan som därefter vevades upp. Det hela fungerade så bra att han satte sina spöållare i produktion. De tillverkas nu i en hård, stryktålig plastkvalitet av Holm Production Co, Umeå, telefon 090-811 19, och säljs i par till ett pris av cirka hundralappen via sportfiskebutiker och biltillbehörsfirmor.

Hållarna tycks vara mycket säkra och är synnerligen enkla att montera. Dessutom fungerar de – till skillnad mot tidigare modeller – på bilar som saknar dropplist, vilket blir allt vanligare på nya modeller. Vid spötransporter förser man hållarna med ett medsant skumplastbelägg för att inte skada klingen. Men Quick Fix fungerar också för transport av skidor och andra liknande föremål. Mellan transporterna tas hållarna enkelt bort och förvaras i handskfacket.

G.J.

Familiearrangementet

De 32. Nordiske Jakt- og Fiskedager

på Norsk Skogbruksmuseum, Elverum

11.-14. august 1994 (42.000 besøkende i 1993!)

Mer enn 70 aktiviteter og 170 utstillere rettet mot jakt, fiske, utmarksnæring, natur, kultur, miljø og friluftsliv.

Sentrale begivenheter:

Torsdag 11. august: Stor familiedag. Fredag 12. august: Fagseminar og populærforedrag om hjort. Lørdag 13. august: Nordens største jakthund-utstilling (700 hunder - 25 raser). Søndag 14. august: Hundens dag. Nyåpnet Naturinfosenter og Vassdragspark. Hovedprogram sendes på forespørsel etter 20. mai.

Opplysninger: Norsk Skogbruksmuseum, P.b. 117, N-2401 Elverum. Tlf. +47 62 41 02 99 Fax +47 62 41 30 15
Vi samarbeider med NSB om rabattordninger - Stasjonene gir beskjed.

Arr.: Norsk Skogbruksmuseum - Norges Jeger- og Fiskerforbund - Norges Skogeierforbund

Välkommen till NORDVÄRMLAND!

Ett suveränt harrfiske väntar på Dig i Klarälven, där även laxöringen nappar. Här finns också tillgång till "Put-and-Take"-fiske + ett 40-tal andra fiskevatten.

Billigt boende.

Sysslebäcks Fiske & Familjecamping

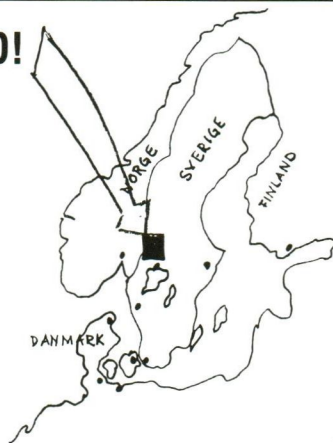
Sysslebäcks FVO 0564-103 52

Bokning o info:

SYSSLEBÄCKS TURISTBYRÅ

0564-103 73

Box 55, 680 60 SYSSLEBÄCK

FLUGFISKE

Spö, Blackmaster IM6, 9' #5-6	995:-
Spö, Strömslåndan, 9' #6-7	1895:-
Rulle, Orvis Battenkill 7/8	995:-
Rulle, System Two 5/6	895:-
Lina, SCIENTIFIC Ultra3, WF6	495:-
Vadare Red Ball neopren	1495:-
HOFFMAN SUPER HACKLE från	235:-
Serien Nordiska flugan. 4 stadler från	9:-
Laxfiske & logi i Gaula. Pris/dygn från	400:-

SAGE LOOMIS ORVIS LEEDA LOOP ST:CROIX
BLACKMASTER TEENY KAMASAN TIEMCO MM

1994 års produktkatalog nu med över 4000 artiklar

CAPRICORN FLY

Box 4005, 781 04 BORLÄNGE
tel 01020-75992, 0243-82820
fax 0243-229300

Beställ vårt Magazine
Kalix Älv, läs om
**Europas bästa
fiske och
naturupplevelser**

För broschyr: Kalix Älv Ek. förening
Tel 0926-119 90, Fax 0926-117 94

UNNA DIG DET BÄSTA

Kvalitetsspön RST-Feeling • RST-M 1
och RST-M 3... är alltid bäst i test!

All produktion i Bayern

Gratis katalog hos RST-handlarna: Alnö Sportfiske/Alnö • Blixt Sport/Umeå • Fiskeknuten/Kristianstad • Fiskarnas Redskapshandel/Stockholm • Fiskemagasinet/Karlskrona • Fiskeservice/Östersund • Fiskeshopen/Bollnäs • Fiskeredskap/Katrineholm • Fiskeredskap/Nyköping • Fly-Dressing/Huskvarna • Husbergs/Uppsala • Jakthuset/Eskilstuna • Olles Fiske & Fritid/Borlänge • Rekord Fiske & Fritid/Mörum • Skeppsfournering/Norrköping • Sportfiskedepån/Helsingborg • Sportimport/Sandviken • Strömvalls/Göteborg • Vapencentralen/Kalmar • Varuhallen-Hobby/Ängelholm • Vildmarkshopen/Luleå • Willys Sportfiske/Västerås • Wittlocks Sportfiske/Halmstad • Wollmars Sportfiske/Borås • Norge: Finn de Lange/Bergen • Sportguide A/S/Oslo • Nor Sport A/S/Trondheim • Finland: Kenkä - Masa/Pieksämäki.

FLUEFISKE I STJØRDALSELVA

I august, da kun fluefiske er tillatt i elva, tilbyr Hembre Gård et spesialtilbud på vårt anerkjent gode vald.

1/8-15/8 laks og sjørret.

16/8-31/8 kun sjørret.

For nærmere opplysning:

Inger Helen Hembre
Hembre Gård
7520 Hegra
NORGE

Tlf. og fax: (-47) 74 80 21 69

FLUGFISKEUNIVERSITETET!

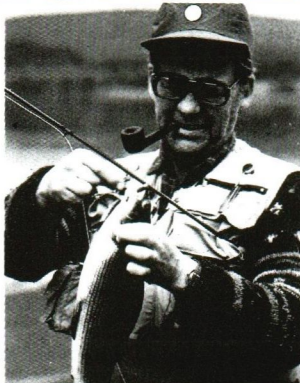
För Dig som vill utveckla Ditt flugfiske - en veckas intensiv instruktion i modernt, avancerat flugfiske i fiskerika torrflugevatten i norr. Dina lärare blir Lennart Bergqvist, Kenneth Boström, Dick Riberg och Bengt Öste. Kursen omfattar

KASTTEKNIK: överhandskast, backkast, forehandskast, roll- och switchkast, mendning, reach cast, fallskärmskast, kurvkast, smal och vid linbåge, utnyttjande av vindförhållande.

PRESENTATION: torrfluga i ström, nattsländepuppor i ström och stilla vatten, streamer- och midgettfiske.

RÖRELSEMÖNSTER: dagsländenymfer - krypande, grävande, krålände, simmande - flicksländor, baggar, märlor, backs-ländor, nattsländepuppor, nattsländelarver, husmaskar.

ENTMOLOGI: dagsländor, nattsländor, backs-ländor, vattenlevande insekter, flick- och trollsländor, myror, gräshoppor, sävsländor, myggor. Fångstredskap, insektsfoto, bevarande, insektsfångst och artbestämning.

FLUGBINDNING: insekterna och deras imitationer, traditionell bindteknik, modern bindteknik, specialknep, materialval, verktyg.

VADNING: vadarstövlar, vadarbyxor, vadning i stilla vatten, strömvadning, vadarstavar, praktisk vadning, olycksförebyggande.

FISKESTRATEGIE: läsa vatten, teori och praktik, flugans placering i förhållande till fisken.

REDSKAPEN: spön och spömateriell, rullar, linor, tafsar, knutar, flugaskar, håvar, klädsel, västar, övriga tillbehör.

Tid för kursen: ank. fred em 1 juli och avsl. fred kväll 8 juli 1994. Pris SEK 2100, tillkommer inkvartering i hytte ca 75 NOK per person, självhushåll.

Anmälan senast 30 april till Anne-Marie Skarp, tel 0476-160 90, som också ger närmare information.

BEGRÄNSAT ANTAL DELTAGARE

- ANMÄL ER SNARAST!

Köp, Sälj & Byt

De första fem raderna under denna rubrik är gratis för FiN:s prenumeranter. Ytterligare rader debiteras med SEK 30:- per rad. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinnjett.

Annonser, vars innehåll tyder på någon kontinuerlig verksamhet i inkomstsyrftas endast emot av FiN prenumeranter såsom betalda radannonser.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Violg. 7, 343 34 Älmhult, fax 0476-160 64. Uppge namn o fullst adress!

Köpes: Sage GIII RPL 596. Pär, tel (S) 054-54 46 65.

Säljes: T800 13' #8-10 2 000 kr (nytt 4 000). Pär, tel (S) 054-54 46 65.

Köpes: Spötopp till ett 12 fts Kunnan flugspö (ev helt spö) eller topp till 16 fts Sage. Håkan Norling, Slöjdvägen 26, 175 39 Järfälla, tel (S) 08-580 259 04.

Säljes: Flytring (u-båt) som ny + simfötter (caddis) + kompressor 12 v ev bytes mot Sage III 14', #9-10. Jovni, tel (S) 0922-120 67.

Säljes: Laxutrustning. B&W, Bruce Hexagraph, 15 ft. Beaulite + extra spolar. Sc Anglers, DT10, flytande, sjunk I, sjunk II, SEK 3 750. Ring, Harald Örneberg, tel (S)+44-71-304 43 00, +44-71-834 24 31.

Selges: Marryat MR 8 bronze, ubrukt i original eske, kr 800:-. Atle, tel (N) 69 32 29 09.

Säljes: Splitcane P. et, M. Fario club. PPP. 8,5' #5/6 2 toppar. Fint org.skick -77 (lite fiskat). Högstbjudande. Esa, tel (S) 0142-421 90, kväll 0142-187 34.

Säljes: Sage GIII GPL 379LL 7,9' #3. System two 4-5L med SAWF4. Pris 3 300 kr. Dan, tel (S) 0370-127 73.

Säljes: Flugfiskeväst. Simms suspension. Axelparti av neoprene. Obet. använd. Stl: L. Ring för mera information. Nypris 1993 1 418 kr. Säljes för 1 000 kr. Kenneth, tel (S) 0271-105 28 efter 14.00.

Säljes: RST M3 11' #8-9, 2 100:-. St Croix legend 9' #5-6 1 700:-, båda nyskick. Royal Coachman 15' #10-12, kort topp end 800:- snyggt. Robert, tel (S) 08-39 40 87.

Säljes: Flugspö St Croix Legend L9010 med alutub 1 250:-. Flugrulle Orvis CFO 2 Bar-Stock nypris 2 000:- säljes för 1 000:-. Fluglina Orvis Hy-Flote WF10 200:-. Tel (S) 040-91 90 89.

Säljes: Black Shadow Exclusive laksenelle m/ekstra spole, 300 m dacron backing samt nye skyteliner på begge, brukt 4 døgn, kr 2 300,-. Orvis Battenkill 8/9, 2 ekstra spoler m/dacron backing, orig. Orvis cordura snelleffutteral, kr 2 000,-. Kunnan 96, tohåndsstang, 12', ny, kr 2 000,-. Div. skyteklumper (sink-tip, float, sinking) for #6-10, kr 100,-. FLott mahognyfarget treskrin, 2-lokett m/messinglåser inneh. 300 fluier, kr 1 000,-. Tel (N) 715 23491.

Säljes: Black shadow Original 18' #10-12, köpt 1990 provkastat 1 gång. Pris 1 500:-. Ulf Gustafsson, tel (S) 036-616 35.

Säljes: Black Shadow Mk 11, flugspö, 9' #4-6, kolfiber, i fint skick, med spöfodral & plasttub, 500 kr + frakt. Peter, tel (S) 08-710 26 29 eft 18.

Köpes: Käre fiskebröder hvem kan hjælpe mig med Flugfiske i Norden nr 1 och 2 år 1979 och nr 2 år 1980. Evt köbes hele årgang 1979 och 1980. Jag kan erbjude nr 3, 4, 5/6 år 1981 och n 5/6 år 1982 och nr 3 år 1983. Flemming Svendsen, tel (DK) 98-18 89 24 efter kl 17.00.

Säljes: St Croix Legend 9' #5/6 ca 1 700:-. Royal Coachman 14,5' #10/12, 700:-. Black quill 9' #5/6, 400:-. Robert, tel (S) 08-39 40 87.

Säljes: Sharp 13" Spliced #9-10, 2 toppar mkt bra skick. 2 700:-. Hardy Osean prince 3 1/4" 1 000:-. Thomas, tel (S) 08-583 500 03.

Säljes: Flugspö Powell, Skandinavien 10,6' #7-8 med Al-tub. Mycket litet använt. Nypris 3 612:- mitt pris 2 500:-. Tel (S) 054-15 55 87.

Säljes: Fiskejournalen årg 74-88 inkl årsböcker och specialbilagor. FiN 79-93 allt i nyskick. Thomas, tel (S) 0520-178 75 eft 18.00.

Säljes: Laxflugspön Blackmaster Boron 14' #10-11 950:-, Blackmaster Grafite 15' #10-11 850:-. Båda i bra skick. Tel (S) 011-39 18 20.

Säljes: Hardy perfect 3 3/8" 900:-. 2 st flugaskar alu.perrine 100:-/st. Linor: DT5F, WF5F, WF6S. Christer, tel (S) 0250-142 66.

Säljes: "Smuggler" de luxe, 7-delat, 250 cm, Rulle "The Princess" Cortland-lina. Allt nyskick. 3 000 kr, kontant. Tel (S) 0246-105 01.

Köpes: Hardy Marquise nr 10 och Salmon nr 1. Gärna med den blanka spolen. Mats, tel (S) 035-13 38 65.

Kjøpes: Sage 11,3' tohåndsstang. Tel (N) 715 23491.

Köpes: Arjon flugspö i Splitcane. Även kataloger före 1953. Tel (S) 08-742 25 37.

Köpes: 2-hands flugspö från 12' upp till 16'. Thomas, tel (S) 021-12 03 27.

Säljes: Kompl årg av FiN 1979, 1980, 1981, 1982 samt div lösa nr från 1980-1986. Bengt Öste, tel (S) 08-650 34 05.

Säljes: G Loomis IMX 10', #6-7 2 500 kr. Med spötub, livtidsgarantisedel + frakt. Karl Gunnar, tel (S) 0940-106 34.

Säljes: HARDY 20' #10-12 2 000:-. Div fluglinor. Flugrulle: MARTIN 5-6 450:-. Janne, tel (S) 010-670 96 66.

Köpes: Välvärdade FiN köpes hela årgångar. Henrik, tel (S) 019-58 17 09.

Betalda annonser:

Säljes: Kvalitetsflugor till låga priser. Prov + katalog 10:-. Henrik Hallenborg, Beväringsg 36, 692 92 Kumla, tel (S) 019-58 17 09.

Säljes: Flugspö Winston 9", #8, 3-delat, rullsäte: Valnöt, plus tub, pris SEK 2 950:-. Flugspö Winston 8,5", #5, 2-delat, rullsäte: Valnöt, plus tub, pris SEK 2 950:-. Sven-Olov, tel (S) 018-42 98 94.

Köpes: Hardy favorite #5/6, Smuggler #5 el 6. Tel (S) 0340-895 03.

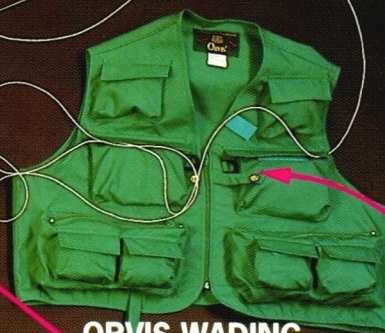
Selges: Bates: The art of the Atlantic Salmon Fly; NOK 350,-. Pryce Tannatt: How to Dress Salmon Flies ('91); NOK 300,-. Lee Wulff: The Atlantic Salmon; NOK 300,- + The Complete Lee Wulff; NOK 200,-. Simms vadesko, (polyurethane!) str 10 + Simms vadesokker; selges samlet; NOK 900,- (nytt ca 1 800,-). Vidar, tel (N) 55 26 56 59.

Säljes: Strömslåndan 9' #5-6 m rulle STH 567 + extraspole (allt i nyskick). Tillsammans eller var för sig. Begärt pris (1 400 + 1 100=) 2 500:-.

Köpes: Sage 796 4RPL 9'6" #7-8; 7100 RPL 10' #7-8; Powell Light Touch 10' #7-8; Orvis Babine 10' #8 eller annat likvärdigt. Ev med bra passande rulle + spole. Bytes: enligt ovan. Thomas, tel (S) 040-11 59 49 e 19.00.

Säljes: Sage 14' Graphite II DS inkl Loop 3 med 3 st Loop fluglinor, flyt, intermediate och sjunklina Custom II runningline och 200 m 30 pound backing allt med ögelsystem. Loop spötub i aluminium ingår. Utrustningen inköpt -93. Allt i nyskick. Nypris 7 400:-. Pris 4 500:-. Tel (S) dag 070-773 11 81, kväll 08-530 367 20.

ORVIS

ORVIS SUPER TAC-L-PAC VÄST

En superväst från ORVIS. Den innehåller 31 st fickor. 15 st framfickor, 12 st innerfickor samt 4 st ryggfickor. Västen är konstruerad så att tyngden fördelas över båda axlarna och västen skär inte in i nacken. Finns i färg tan, olive, teal. M, L, XL, XXL. **PRIS 975:-**

ORVIS WADING SUPER TAC-L-PAC VÄST

Samma som Super Tac-L-Pac men 5 cm kortare. Innehåller 27 st fickor. Färg: olive. M, L, XL, XXL. **PRIS 950:-**

ORVIS SIMPLICITY VÄST

En mycket bra väst till kanonpris. Fräck färg. Västen innehåller 18 st framfickor samt en ryggficka. Gjord i bomull och poly. Färg: teal. M, L, XL, XXL. **PRIS 375:-**

ORVIS WADING JACKET

En vattentät nylonjacka med huva i kragen. Jackan innehåller 17 st framfickor, 9 st innerfickor samt en stor ryggficka. De fyra stora framfickorna har dreneringshål. Om du fiskar i regn eller solsken kommer du att älska denna jacka. M, L, XL. **PRIS 1250:-**

Säljes av vakna redskapshandlare eller direkt av oss.

Fiske & Fiskar

Box 5194, 200 70 Malmö.

Tel. 040-26 06 77. Fax 040-26 68 47.

Beställ Fiske & Fiskars kat. nr 9 för 20:- eller Orvis kat. (med svensk prislista) för 20:- eller båda för 30:-. Sänd pengar i ett kuvert.

Hela 352 sidor flugfiskeläsning!

Mycket blir dyrare – men knappast FiN. Under de senaste 5 åren har prenumerationspriset ökat med 5 kronor per år och det är ju inte ens tackning för det fördyrade portot under åren, så det måste vara något annat som vi gör så bra. Tack alla medarbetare som hjälper oss att göra denna vår tidning till vad den fortfarande är.

För bara 270 kronor kan Du få dessa 352 sidor renodlad flugfiskeläsning hem i din brevlåda under hela 1994. Det motsvarar en rejält tjock bok i storformat späckad med fiskereportage, nya flugmönster, fiske-tips, marknadsnyheter, artiklar om fiskevård och fiskebiologi, entomologi, kåserier och mycket, mycket annat.

Du kan fortfarande köpa äldre tidningar från förlaget dock ej de tre första årgångarna men nästan alla därefter.

Vill du bli en ny skribent med artiklar om upplevelser, iakttagelser, egna flugmönster eller funderingar kring detta fängslande flugfiske så kan Du skriva till redaktionen, Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 Bodafors.

Är Du intresserad av en prenumeration, ring då FiN och AnneMarie Skarp, tel 0476-160 90.

Inverkar flugfisket selekterande på fiskbestånden?

Är vissa individer i en fiskpopulation mer benägna än andra att instinktivt "vilja" ta en fluga, och är denna instinkt genetiskt programmerad? I så fall kan flugfisket bidra till att tunna ut bland just de fiskar vi är mest intresserade av, eftersom dessa inte kan föra arvet vidare. En omständighet som talar för utökad tillämpning av catch and release

Text: Alf G Johnels
Akvarell: Gunnar Johnson

Som alla känner till återvänder de havsvandrande laxfiskarna, lax och havsöring, till hemälven för att senare under hösten gå till lek; lika välbekant är att individerna kommer tillbaka vid olika tidpunkter under den föregående sommaren. Det är också känt att valet av tidpunkt för återvändandet hänger samman med egenskaper, som är fixerade i fiskens arvs massa. I en tidigare artikel i denna tidskrift (FiN 5/6 1993) har jag påmint om den av Svärdson gjorda iakttagelsen att eftersom de tidigt anländande individerna är utsatta för fiske under längre tid än de som kommer senare så kommer de förstnämnda att undan för undan i avtagande antal delta i fortplantningen. Fisket medför alltså en selektion i en för dess utövare negativ riktning då till slut beståndet i älven enbart består av individer med ett arv som betingar sent återvändande.

I Nr 30 av den engelska tidskriften "COUNTRY LIFE" (July 29, 1993) har en "evolutionär biolog", Matt Ridley, publicerat en lika kort som intressant artikel i vilken han för ovanstående resonemang ytterligare ett stort steg framåt. Här följer en omskrivning av

Ridleys resonemang, som i princip gäller den atlantiska laxen. Till stor del kan resonemanget säkerligen överföras också på havsöringen och i princip också till viss del ha tillämpning på annat fiske och andra fiskarter.

Inledningsvis konstaterar Ridley att vårstigningen av lax i många skotska älvar numer nästan helt upphört just på grund av att fisket genomförts år efter år med en säsong, som sträcker sig från april till och med oktober. I en del älvar kommer laxen inte förrän i slutet av säsongen, i vissa först efter dess slut, alltså precis vad som skall hända enligt det inledningsvis förda resonemanget. Men det som Ridley påpekar fortsättningsvis är att det som gjorts i själva verket är att eliminera inte bara den fisk, som kommer tidigt, utan också de individer, som inte kan motstå utan instinktivt "vill" ta just en fluga. Han utgår från att styrkan i "viljan" att ta en fluga kan variera från den ena individen till den andra. För egen del vill jag tillägga att i teorin kan det gälla olikheter i krav på rörelsesätt hos bettet, storlek, fart, form, färg, förmåga att reflektera ljus och vad i övrigt en lax kan tänkas urskilja.

Laxen förtär inte sitt byte efter ankomsten till älven men ägnar ändå ett intresse åt vad som finns i omgivning- en. I havet ägnar sig laxen åt sin fångst av föda enligt ett beteende, som är fastlagd i ett av instinkt styrt system. Förut- sätt två saker: först att instinkthand- lingar är genetiskt fastlagda, program- merade i arvet (det är de) och vidare att lusten att hugga ett byte visserligen avtar efter inträdet i älven, men att det- ta sker med olika hastighet hos olika individer.

För enkelhetens skull antar Ridley att vi har två grupper i de inkomman- de laxarna, en där reflexen att ta ett by- te upphör snabbt och en där lusten att hugga lever längre; detta är en sche- matisering som kan accepteras. Låt oss för den följande kalkylen dessutom tänka oss dels att den huggvilliga gruppen fångas dubbelt så ofta som den andra, dels att 20% av hela bestän- det fångas varje år.

En uträkning på dessa förutsättning- ar ger vid handen att de långtidsnap- pande laxarna är uttraderade ur be- ståndet efter 7 generationer, alltså ca 30 år (kalkylen redovisas inte här; ma- tematiken är känd sedan 20-talet).

Ridley utgår från att fisket i sin helhet sker med fluga, vilket säkert i stort sett är fallet i Storbritanniens älvar. I de 20% av hela beståndet, som vi nyss antagit blir tagna på fisket år efter år domineras fångsten naturligtvis av de mest huggvilliga individerna. I enlighet med samma resonemang, som förts ovan kommer detta att leda till en fortgående uttunning och i perspektivets förlängning en utrotning i lekbeståndet. Även i detta fall motverkar således flugfiskaren sina egentliga intressen. Hans bete, flugan i all sin mångformighet, blir allt mindre attraktiv i det kvarblivande laxbeståndet!

Redan i inledningen till sin artikel pekar Ridley på förhållandena i Kolahalvöns laxälvar. Enligt hans tolkning beror det goda utfallet av fisket där på den totala frånvaron av selekterande fiske under tidigare perioder. Det är därför gott om huggvillig fisk, som kommer både tidigt och sent till älvarna (fast jag har hört talas om mindre lyckade fisken även på Kola). Detta skulle vara ett stöd för hans tankar i ärendet.

I "Atlantic Salmon Journal", utgiven i Kanada, presenteras Ridleys artikel i en redaktionell notis (Winter 1993 Vol. 42 Nr. 4). Där har ett par fiskspecialister tillfrågats i ärendet och de ger omdömet att de framförda tankarna ger underlag för en "fullgod arbetshypotes", något som jag gärna instämmer i. Man påpekar dessutom att detta är i särklass det bästa argument för "catch-and-release fishing", som framförts på långa tider.

Kan det ovanstående resonemanget ha någon tillämpning när det gäller havsöring? Visserligen är de uppprepade havsvistelserna de perioder, då tillväxten är störst för individerna, men likafullt så intar havsöringen föda också uppe i älvar och floder. Men lusten att ta en fluga bör ju kunna variera mellan individerna även hos havsöringen. Här kan jag inte underlåta att citera ett stycke i Svärdsöns bearbetning av Gustaf Ulfsparrs fiskedagböcker (Information från Sötvattenslaboratoriet 7 1967 sid 11) med ett i sammanhanget intressant innehåll: "Effekten av spinn i ett flugfiskereservat område av ån framgår av ett fiske den 10 maj 1957, då dr Bengt Berg av

Ulfsparre erhöill tillstånd att spinna, när vårfisket (med fluga, min anm.) sedan någon tid var i huvudsak över. På tre dagar fick dr Berg därvid 25 st öringar i ett område som Ulfsparre bedömde som nästan tomt på fisk." Jag ser framför mig en bild där den stundom ganska påstridige Bengt Berg lyckats övertala Gustaf Ulfsparre (troligen inte så lätt) att få göra ett försök med andra beten. Man kan nog utgå från att flugan i sammanhanget var nästan verkningslös medan spinnfiskets resultat var överraskade för båda parter. Ett byte till andra och sannolikt större beten visade sig vara synnerligen effektivt. Särskilt mot bakgrunden av Gustaf Ulfsparrs oomtvistliga kän-

song. För fiskevattenägarna är det en katastrof om så sker. Nöjda fiskare som betalar under en hel, lång fiskesäsong är den ekonomiska basen för ett effektivt utnyttjande av fisket i en lax/havsöringälva. Som alla vet finns det sjukdomar, parasiter, föroreningar, vattenkraftutbyggnader och mycket annat, som allvarligt hotar existensen av lax och havsöring både i väst och öst på den skandinaviska halvön och där krävs naturligtvis åtgärder av många slag. Likafullt är det ovan anförda av sådan vikt att även detta bör diskuteras på fullt allvar.

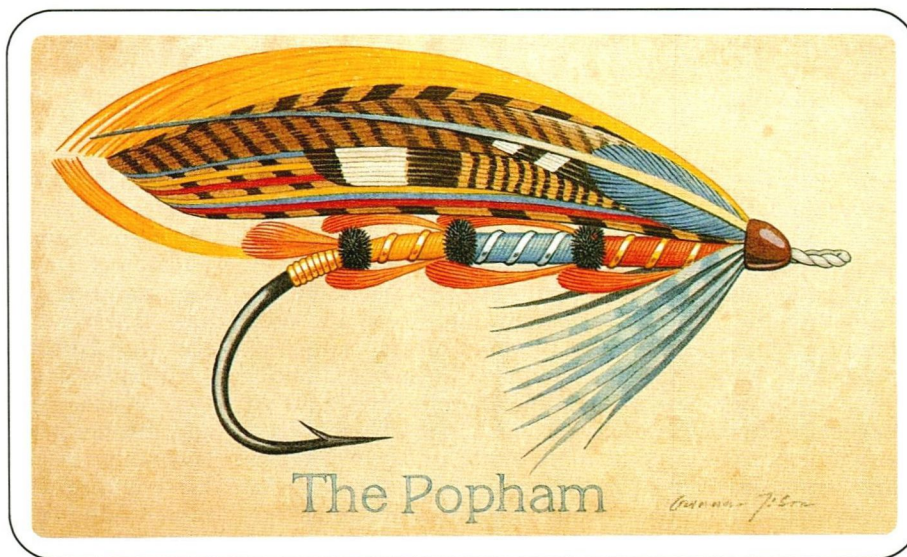
Förhållandet är alltså i realiteten den, att i hårt fiskade vatten den naturliga fortplantningen inte kan bibehålla

ett ursprungligt bestånd. I åtskilliga av de skandinaviska lax- och havsöringvattnen förefaller situationen därför – särskilt när det gäller bristen på tidiga uppvandrare – vara så allvarlig att det är hög tid att i allas intresse tänka på motåtgärder. Även flugfiskarnas mer speciella särintresse bör nog redan nu beaktas som en realitet. Men vad finns att göra? Här har vi ett område där goda uppslag bör vara efterlängtnade.

Man kan naturligtvis följa rådet i "Atlantic Salmon Journal" vilket lyder: sätt tillbaka den nappande fisken! Jag vill utan närmare motivering instämma i åsikten att hullingfria krokar i så fall alltid skall användas. Logiskt följer också tanken att man kontinuerligt borde fånga fisk för avel med den metoden under hela säsongen! Om så skedde tillförde man gener både för varierad ankomsttid och nappvillighet på fluga till det levande material som brukas för höstens avel. Ett sådant system kräver en hel del resurser för att vid olika tidpunkter ta hand om fångad fisk och hålla den vid liv till lekmognad, vilket måste kosta pengar. Man bör betänka att ett genomförande av ett sådant program säkerligen skulle visa ett resultat på en tid, som går att överblicka.

Jag kan tänka mig att flugfiskare faktiskt skulle ställa upp för ett sådant ändamål, även som betalande gäster. Men i kretsen av sportfiskare är det kanske inte så många som vill bli av

forts på nästa sida

Var laxfisket lättare på "den gamla goda tiden" då bestånden ännu inte var lika påverkade av flugfisket?

nedom om sina vatten ter sig resultatet som ett ganska solitt stöd för att Ridleys teser i vissa fall kan gälla också för havsöringen. En viktig skillnad mellan lax och öring bör dock noteras: Öringen går på ett ganska oregelbundet sätt in och ut i älvarnas mynningsområden, en omständighet, som kanske mildrar de skildrade effekterna i jämförelse med laxens mer stereotypa uppträdande.

Flugfångad fisk till avel

En selektion av den typ, som skildrats ovan har betydelse för alla som intresserar sig för sportfiske. För flugfiskaren är skadan uppenbar om inkommande fisk har ett obetydligt eller intet intresse för vad som finns i änden av hans lina. I realiteten gäller naturligtvis resonemanget i sin helhet också för andra beten. För alla som fiskar är det en stor nackdel om huvuddelen av stigande fisk kommer först i slutet av det vi hittills betraktat som en hel fiskesä-

Inverkar flugfisket selekterande på fiskbestånden?

forts från föreg sida

med fångsten i sin helhet och "catch-and-release" till 100% innehåller ju en paradox: fånga utan fångst! (Synpunkter på detta finns i de sista textsidorna i min bok "Lax- och Havsöringälvar i Södra Norge"). Och trots allt är inte frisläppandet av flugfångad fisk en hel lösning av problemet så länge andra och effektivare fiskemetoder är tillåtna. Men flugan är enligt min mening den enda acceptabla av alla krokfisker om fisken skall släppas. Vidare argumentering i den frågan lämnas här åsido.

Odling av ett allsidigt material, infångat på sätt som ovan antytts, är en helt realiserbar metod för att reparera obalanser i genmaterialet – så länge generna existerar.

Olika begränsningar

Ett visst, i sammanhanget positivt resultat kan man kanske nå genom att avsätta vissa områden i ett vattendrag, där allt fiske är förbjudet och därmed revirhållande fisk är skyddad och kan delta i fortplantningen. Tyvärr är det så att lekområden som regel är eftertraktade inte bara av revirhållande fisk utan även av dito fiskare. Vattendraget måste därför ha en avsevärd storlek för att metoden skulle kunna ha en omfattning som ger en nämnvärd effekt. Systemet skulle i många fall kräva samverkan mellan ett flertal innehava-

re av fiskerätter, ett problem i sig.

I de flesta put-and-take-vatten finns en bestämmelse, som säger att fångstens storlek skall ha en begränsning, i regel genom maximerat antal fångade fiskar. När fiskerätt hyrs ut i många "naturvatten" i Skandinavien, kanske främst när det gäller lax, är fångsten inte begränsad i annan mening än att antalet fiskande spön är angivet. Som utvecklingen de senaste åren har varit på de allra flesta fiskeplatserna, borde man snarast överväga att ange maximi-fångster per dag eller hyrtid. I vatten med normalstor lax kunde kanske grilse, smålax under 3 kg, undantas från en sådan regel. Begränsning av fångsten skulle leda till sparsamhet med de resurser som finns i ett vatten, något som åtminstone på längre sikt borde ha huvudsakligen positiva aspekter för alla intressenter.

Ett mer sportmässigt fiske innefattar enligt min mening inte användandet av beten som räka och mask. Redan har i Norge med syfte att skydda vissa laxbestånd förekommit att räkfiske lokalt varit förbjudet. Detta borde under nuvarande förhållanden göras till ett generellt förbud, möjligen med vissa särskilt motiverade undantag. Maskfisket är för en flugfiskare en styggelse och är ju också på många håll förbjudet. Beteckningen rovfiske är väl motiverat. Där det förekommer finns säkert en tveksamhet hos myndigheter med ansvar i ärendena att fatta beslut

till ett förbud på den punkten. Men intresset för den fiskeformen skulle nog avta en hel del om fångsterna generellt skulle maximeras. Otvivelsaktigt skulle ett sådant förbud vara en av de effektivaste åtgärderna för att bevara hotade laxstammar och på längre sikt av intresse för alla fiskande och framför allt för fiskevattensägare. I perspektivets förlängning hotar annars en av sig själv effektuerad förkortning av fiske-säsongen och en tilltagande frånvaro av sportmässigt inriktade fiskare.

Fångsten av fisk till havs – som inte bara utförs av människan: laxen har många fiender – har, som Ridley anför, inte selektiv verkan på samma sätt som fisket i älven. Men det är ju i fiskerikretsar sedan gammalt väl bekant att fiske med nät tenderar till att minska individstorleken i för dessa redskap utsatta bestånd. I den mån trolling i havet eller i andra tillväxtområden efter lax och öring får stor omfattning kan man nog se fram emot en påverkan. Den blir då beroende av vilka beten, som kommer till användning. Å andra sidan är det i havet som, åtminstone till en början, laxen växer i en takt, som inte ens grisarna i den bästa av anläggningar kommer upp till, så den har nog inte tid att vara alltför diskriminerande i sitt näringsval i den miljön.

Förvisso är det selektiva fisket något att fundera över, inte minst för ägarna av fiskevattnen.

Fiskeriverket stoppar laxfisket i Östersjön?

För 20 år sedan upptäcktes den miljöskada som fick namnet M-74. Det visade sig att laxrommen från vissa honor dog strax efter kläckningen. Man gissade att det var miljögifter som fiskarna fått i sig i Östersjön som orsakade denna dödlighet. Sedan dess har dödligheten i M-74 flera gånger ökat och minskat för att på senare år kraftigt öka. Vissa laxodlingar hade över 90 procents dödlighet på laxrommen våren 1993. Ändå har man inte kommit speciellt mycket närmare en lösning av problemet.

För några månader sedan fick Fiskeriverket i uppdrag att komma med ett förslag till hur man genom fiskepolitiska insatser skall försöka rädda de svenska laxstammarna från utrotning. Förslaget går i korthet ut på att allt svenskt drivgarnsfiske måste stoppas till havs och allt fiske med fasta redskap stoppas vid kusterna, oavsett om övriga länder runt Östersjön går med på en nedskärning eller inte. Även sportfisket stoppas i alla laxförande naturälvar utom de två sydligaste, Mörrumsån och Emån, där laxstammarna är så bärkraftiga att de tål den minimala

beskattning detta fiske innebär. Sker inte denna inskränkning i fisket, kommer vår laxstam enligt experterna att minska med hela 70 procent till nästa generation.

Iskrivande stund, dagarna innan detta nummer av FiN går i tryck, verkar det som om Fiskeriverket backar något från sitt eget förslag och först går på en 50-procentig nedskärning för alla Östersjöstater. Om inte detta accepteras, kommer man att föreslå ett totalt svenskt laxfiskestopp från den 15 oktober i höst. Det är bara att hoppas att regeringen nu inte låter sig påverkas av den kraftiga lobbyverksamhet från yrkesfisket som väntar under den kommande sommaren.

Enligt en pressrelease från projekt Västerbottenslax har de fiskevårdsområden som berörs i Västerbotten förklarat att man – i avvaktan på att regeringen agerar – själva reda idag på frivillig väg omedelbart inför laxfiskestopp. Vi får säkert anledning att återkomma med närmare kommentarer till fiskestoppet på naturlaxen i höstens nummer av FiN.

Erik Erlandson

PRESENTTIPS FRÅN FiN

FiNs Slips blå med vita sländor Kr 140:–

FiNs Tygmärke m gyllene slända, oliv Kr 20:–

FiNs Dekaler

gul (fästes utanpå spötub el bil) Kr 10:–

rund (fästes på insidan av rutan) Kr 10:–

FiNs Brevmärken

sign Gunnar Johnson Kr 15:–

1 ark om 20 märken Kr 40:–

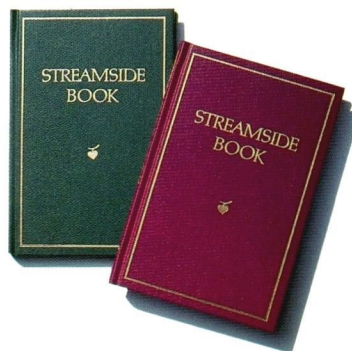
FiNs emaljmarke "fastener" el nål Kr 35:–

Vykort

5 dubbla kort m kuvert (Öring av T Gustavsson) Kr 20:–

9 olika motiv m kuvert (av G Johnson/A Forsling) Kr 25:–

ark om 16 flugor Kr 40:–

FiN:s nya "STREAMSIDE BOOK", 11×17 centimeter och 112 sidor, går lätt ned i jackfickan. I denna fiskedagbok kan du göra egna, värdefulla noter: ringar: flugmönster, adresser, kartskisser och skriva små berättelser från dina fisketurer.

Pris: SEK 150:–

Boken DAGSLÄNDOR I ÖRINGVATTEN av Boström/Bengtsson i fickformat och skinnomslag 3:dje uppl

Kr 190:–

FiNs Pärm vinröda m guldskriften "Flugfiske i Norden" på ryggen, ej årtal

Kr 40:–

FiNs årgångar äldre/år

Kr 200:–

2 årgångar, best samtidigt

Kr 350:–

3 årgångar, dito

Kr 475:–

FiNs årgångar äldre inbundna/år

Kr 290:–

2 el fler, best samtidigt

Kr 250:–

FiNs Självhäftande vykortsetiketter

20 st/förpackning

Kr 25:–

FiNs Lösnummer äldre årgångar/nr enkel

Kr 40:–

Dubbelnummer gäller ej 79–81 dubbel

Kr 60:–

Prenumerationer på FiN som gåva ber vi Er ringa vårt prenumerationskontor

Kr 270:–

Mörrums alla Pooler Poolförteckning och beskrivning av Domänverkets fiske i Mörrum

FiN-pris

Kr 70:–

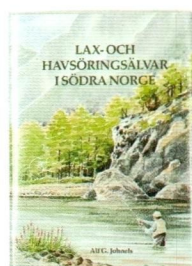
FiNs 10-års Index en innehållsförteckning över samtliga nummer av FiN 1979–1988 m alfabetisk förteckning över förekommande flugor, fiskevatten etc

Kr 40:–

FiNs dubbelprenumeration får Du dels vanliga pren under året samt lite in på nyåret får Du en inbunden årgång

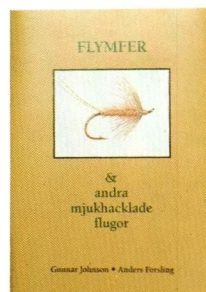
Tillägg

Kr 250:–

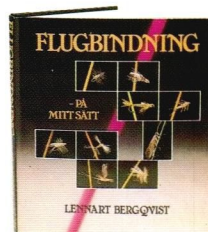
Alf G Johnels: "Lax- och havsöringsälvar i södra Norge". Den självklara fiskeguiden för alla som fiskar lax i Norge. 198 lax- och havsöringsälvar från Oslo-området till Trondheimsfjorden redovisas i text och med översiktsskator.

Pris: SEK 220:–

Gunnar Johnson, Anders Forsling: "Flymfer". Denna bok på 128 sidor är ett vidarearbete med gamla mästare. De sista 16 sidorna utgörs av James E Leisenrings "Färg och materialbok" med en personlig introduktion skriven av Pete Hidy.

Pris: SEK 162:–

Ang beställningar adresseras till: FLUGFISKE I NORDEN, Violg 7, 34334 ÄLMHULT. Varorna sänds mot postförskott. Porto tillkommer. Har Du några frågor är Du välkommen att ringa på tel 0476-160 90 el fax 0476-160 64.

Lennart Bergqvist: "Flugbindning på Mitt Sätt". Den nya flugbindarboken, som redan har hunnit bli en klassiker. 350 färgbilder visar flugbindning – steg för steg.

Pris: SEK 380:–

Tankar på strandkanten

Visst var det bättre förr...

Fisket var bättre förr, sägs det ibland. Och jag håller med – även om mitt sätt att se kanske inte är vad som avses med talesättet.

"Förr" betyder för min del tidigt 60-tal och mitt fiske ägde rum i ett av de få put and take vatten, som då fanns i landet. Där fanns inplanterade regnbågar, öringar och bäckrödingar, och fiskarna vägde sällan mer än tre hekto. Dessutom blötte jag mina flugor i en liten å som knappt hade svängtrum för mitt spö och där småöringarna sällan ens nådde minimimåttet. Men jag lärde känna några höljar med större öringar och nöjde mig med att tulla beståndet på två eller tre portionsfiskar varje sommar. Det var en fin tid...

Numera fnyser ungdomarna åt de regnbågar i halvkilosklassen, som vi pytsar i vårt klubbvatten ett par gånger om året, och jämför med hyrsjöar på annat håll, där de lockas av mångkilostunga regnbågar som den enda sanna fiskelyckan. Men trots stora fiskar och all fin utrustning tycks det var något som saknas. Kanske är det fiskeglädjen. Den äkta fiskeglädjen – den som inte räknar i antal eller storlek på de fiskar man fångar. En trehektosöring var stor då jag fiskade för trettio år sedan. Och storleken låg i glädjen att locka den till min fluga.

Svend Saabye sa i en intervju i FiN förra året: "Jag har inte bruk för de fiskar jag fångar – men väl för glädjen att göra det."

Med det synsättet blir flugfisket till rekreation och glädje, helt fritt från prestationsångest, och då kan en trehektosfisk plötsligt vara betydligt större än en på kilot.

Visst var det bättre förr...

Karl M. Andersson

Flugfiske

i Norden

Nr 3 juni 1994
Ärgång 16

Redaktör:
Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

PRENUMERATIONER, BESTÄLLNINGAR, ANNONSER, KASSA: Anne-Marie Skarp, Violgatan 7, 343 34 Älmhult, tel. 0476/160 90. Fax 0476/160 64.

REDAKTION: Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 Bodafors, tel 0380/311 25.

Prenumerationspris: för kalenderår 1994 SEK 270 i Skandinavien, SEK 370 i Europa och SEK 440 i övriga världen. Våra postgironummer är: i Sverige 10794-6 i Danmark 5 00 21 33 i Finland 1099 515 i Norge 0806 1931377.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 770, S-251 07 Helsingborg, Sweden.

Zahlungen aus Deutschland auf Postgiro Nr 5993 12-205, Hamburg, Bankleitzahl 200 100 20.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA SKRIFTLIGT NÄR DU FLYTTAR. UPPGE OCKSÅ ALLTID GAMLA ADRESSEN.

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 770, 251 07 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förintern.

Tryckt 1994 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 4 av Flugfiske i Norden 1994 beräknas utkomma i okt.

För dig som tycker att *Flugfiske är livet!*

Loop Traditional 1-4.

Mer än 10.000 flugfiskare världen över har upptäckt fördelarna med en flugrulle som har stor spoldiameter. Lågt startmotstånd, som inte ökar i takt med att linan lämnar spolen, medger fiske med tunnare tafsar!

Loop Trout Graphite.

Looprullen i grafit väger bara 82 gram. Men fördelarna väger betydligt mer; stor spoldiameter ger minimalt linminne och det går snabbare att veva in löslinan. Låg rullvikt passar lätta kolfiberspön.

Loop Hi-Tec.

Det här måste vara världens bästa flugrulle, skrev en ansedd flugfisketidning. Vi har nu landat lax, havsöring, tarpon och barracuda med Hi-Tecserien, och vi instämmer till hundra procent. Testa den i din butik!

NYHET!

Loop vadarbyxor.

Loop Customlinor

Vi på Loop lanserar inte bara nyheter - vi arbetar med Utveckling! Ska vi presentera något nytt så skall det tillföra flugfisket något väsentligt. Loops nya vadare finns i upprullbart midjeutförande och i full brösthöjd. Vårt linsortiment är utökad för att underlätta ditt fiske. Loops väst Strelna har stående fickor och ok av neoprene som fördelar vikten och värmer axlarna. Bra utrustning är halva fisket!

NYHET!

Loop väst Strelna.

Sage och Loop återförsäljare

Sverige: Alnö Sportfiske Alnö 060-55 68 50, AT Vapen Vimmerby 0492-103 60, Berras Stockholm 08-15 84 70, Björns Stenungsund 0303-843 40, Fiskeservice Östersund 063-10 68 22, Fiskeshopen Trollhättan 0520-361 15, Flugfiskeshopen Luleå 0920-619 39, Cipro Gislaved 0371-142 40, Gävle Fiskeredskap Gävle 026-11 05 00, Husbergs Uppsala 018-13 09 94, Karpens Åkersberga 08-540 680 00, Kjells Fiske Edsbyn 0271-231 00, Liljas Kristinehamn 0550-172 11, MM Sportfiske Göteborg 031-14 80 24, Nya Karlstads Fiske & Fritid Karlstad 054-15 29 22, P.O:s Sundsvall 060-11 58 11, RoHo Gällivare 0970-125 00, Sportfiskedepån Helsingborg 042-24 21 10, Sportfiskehuset Lund 046-14 52 75, Sportimport Sandviken 026-25 66 29, Stjärnäs Sportfiske Göteborg 031-19 78 48, T & R Sportfiske Borlänge 0243-22 94 70, Uffes Köping 0221-102 40, Vapencentralen Kalmar 0480-110 56, Vildmarksshoppen Luleå 0920-100 52, Willys Västerås 021-14 44 14, Wittlocks Halmstad 035-11 21 91, Östlunds Örebro 019-27 12 14

Norge: Alta Lakse Alta 7843 1222, Arnøy & Co Narvik 7692 4209, B & T Sportfiske Oslo 2244 0001, Chr. Bardsen & Søn Haugesund 5272 1113, Fiske & Fritid Molde 7121 5315, G-Sport Tromsø 7768 3042, Grönberg Sport Kristiansand 3802 7397, Intersport Ulsteinvik 7001 0630, Sakshaug Sport Stjørdal 7482 4509, Marius Baerums verk 6756 0824, Marius Sandvika 6754 6660, Nor-Sport Trondheim 7352 2193, Nye Elektrosport Lødingen 7693 1300, Øterkil Våpen & Sport Skien 3552 2172, Parabolflua Harstad 7706 5022, R.S. Fluer Oslo 2267 0001, Rana S-lag Mo I Rana 7515 1633, SportGuide Oslo 2242 8639, Sport og villmark Lakselv 7846 2256, Sportshuset Nesbru 6698 0921, Zaigo Sportfiske Sarpsborg 6915 24 69

Danmark: Bössemager Korsholm 9735 0999, Ekvator Sport Odense 6611 2993, Fiskeri & Fritid Rungsted Kyst 4576 1012

Finland: Lassen Kalastus & Metsästys Alaveteli 968-864 84 50, Tiura-Uistin Oulu 981-311 09 26, Porin Kala-Apaja KY Pori 939-83 05 30, Olin Erä Ja Kalastus Rovaniemi 960-31 33 63, Turun Pyyntiväline Turku 921-233 38 00,

Beställ katalog
och nyhetstillägg!

LOOP
TACKLE DESIGN

Loop Tackle Design AB, Box 195, 184 22 Åkersberga
Tel 08-540 680 00, Fax 08-540 686 29

THE FINEST IN RODS REELS AND BLANKS

Människan, naturen och tekniken i balans med varandra.

Nu när Shimano utvecklat sin nya XT-40 kolfiber, är det inte längre möjligt att direkt jämföra flugfiske-spön med varandra - de nya spöna är helt enkelt i en klass för sig. Den nya kolfibern XT-40 är ännu segare, hållbarare och samtidigt mer flexibel än någon annan fiber hittills. XT-40 är en så kallad High Modulus-fiber.

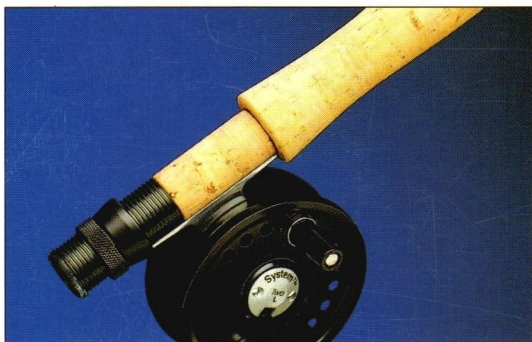
IMG-Twin Power

Tillverkningen av ett IMG Twin Power-spö med XT-40 fiber går till på följande sätt: Klingen, d v s spöets stomme, tillverkas av spirallindade band av kolfiber. Över detta lägger man kolfibersträngar i längdriktningen över hela spöets längd, och sedan ytterligare ett lager med spirallindade kolfibrer. Så fortsätter man att bygga lager på lager, tills spöet är tillräckligt starkt. Till sist, före finishen, lindas en keramisk fibertråd runt spöet.

I flera tester där Shimanos flugspön varit med, har man kommit till samma slutresultat: Shimano finns med i toppen (där man också hittar t ex Sage, Orvis, Fenwick), men med en stor skillnad: ett Shimano-spö är hälften så dyrt!

Power Loop

Spöna i Power Loop-serien består till 96% av kolfiber och den resterande delen består av superstarka keramiska kevlar-fiber. Med dessa spön får man det bästa av två världar: underbar aktion och känsla kombinerat med ett attraktivt pris. Handtagen är förstärkt av naturkork och rullfästet är förstärkt med grafit. SIC spöringar av yppersta kvalitet är en självklarhet.

Sportsman-serien har ett rullfäste som är lätt, snabbt och hållbart - mycket ovanligt i denna prisklass.

Kvaliteten hos Shimanos spön syns bl a i fogarna, där man har använt sig av en teknik som vanligen endast används för spön som ligger i betydligt högre prisklasser.

Sportsman

Ett spö som har kolfiberspöets bästa egenskaper - men med ett pris som närmar sig glasfiberspöets. Sortimentet består av fyra vackra Sportsman-spön, stadiga men känsliga spön som ger en bra känsla ända ut till flugan - och fisken. Shimano har med Sportsman-serien också nått sin målsättning att tillverka ett flugspö som vem som helst har råd att köpa - det betyder att allt fler har möjlighet att njuta av de fina egenskaperna hos detta spö.

Liknande egenskaper till samma pris finns inte hos något annat spö!

Twin Power 8656	8,5'	AFTM 5-6	1.498:-
Twin Power 9057	9'	AFTM 5-7	1.498:-
Twin Power 9667	9,5'	AFTM 6-7	1.598:-
Twin Power 10068	10'	AFTM 6-8	1.698:-
Twin Power 11667	11,5'	AFTM 6-7	1.998:-
Twin Power 134910	13,5'	AFTM 9-10	2.698:-
Twin Power 1561012	15,5'	AFTM 10-12	3.298:-

Power Loop PL 9667	9,5'	AFTM 6-7	1.098:-
Power Loop PL 10068	10'	AFTM 6-8	1.198:-
Power Loop PL 10079	10'	AFTM 7-9	1.198:-
Power Loop PL 10678	10,5'	AFTM 7-8	1.298:-

Sportsman SP 8056	8'	AFTM 5-6	898:-
Sportsman SP 8667	8,5'	AFTM 6-7	898:-
Sportsman SP 9078	9'	AFTM 7-8	998:-
Sportsman SP 9678	9,5'	AFTM 7-8	998:-

SHIMANO
Marknadsföring: **Nor-mark®**

Box 74, 782 22 Malung. Tel. 0280-125 65, fax 0280-114 00